

AKCINĖ
BENDROVĖ

STOCK
COMPANY

Sedos g. 35, 87101, Telšiai
LIETUVOS RESPUBLIKA
Kodas 180240752
Tel.: (+370-444) 22 201, 22 202, 22 206
Faks. (+370-444) 74 897
El.p. info@zpienas.lt
www.zpienas.lt
a/s LT764010042800060281
AB DNB bankas kodas 40100

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

2013-04-02

Telšiai

Vadovaudamiesi LR vertybinių popierių įstatymo 21 straipsniu ir LR vertybinių popierių komisijos periodinės ir papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis, mes – AB „Žemaitijos pienas“ laikinai einantis generalinio direktoriaus pareigas Robertas Pažemeckas ir finansų direktorė Natalija Vainikevičiūtė, patvirtiname, kad mūsų žiniomis pridedamos AB „Žemaitijos pienas“ 2012 metų audituotos konsoliduotosios ir bendrovės finansinės ataskaitos, parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus priimtus taikyti Europos Sąjungoje, atitinka tikrovę ir teisingai parodo bendrovės ir įmonių grupės turta, išipareigojimus, finansinę būklę, pelną arba nuostolius ir pinigų srautus, o konsoliduotajame metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, bendrovės ir įmonių grupės būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

L.e. generalinio direktoriaus pareigas

Robertas Pažemeckas

Finansų direktorė

Natalija Vainikevičiūtė

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

Skirta AB „Žemaitijos pienas“ įmonių grupės akcininkams

Išvada dėl finansinių ataskaitų

Mes atlikome toliau pateikiamo AB „Žemaitijos pienas“ (toliau – Bendrovė) bei Bendrovės ir jos patrunuojamųjų įmonių (toliau – Grupė) atskirų ir konsoliduotų metinių finansinių ataskaitų rinkinio, kurį sudaro 2012 m. gruodžio 31 d. atskira ir konsoliduota finansinės būklės ataskaita ir tą dieną pasibaigusių metų atskira ir konsoliduota bendrųjų pajamų ataskaita, atskira ir konsoliduota pinigų srautų ataskaita, atskira ir konsoliduota nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita bei aiškinamasis raštas (toliau – finansinės ataskaitos), auditą.

Vadovybės atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus, reglamentuojančius buhalterinę apskaitą ir finansinę atskaitomybę, bei tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų atsakomybė – apie šias finansines ataskaitas pareikšti nuomonę, pagrįstą atliktu auditu. Mes atlikome auditą pagal Tarptautinius audito standartus. Šiuose standartuose nustatyta, kad mes laikytumėmės etikos reikalavimų ir planuotume bei atliktume auditą taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų.

Auditas apima procedūras, kurias atliekant siekiama surinkti audito įrodymų dėl finansinių ataskaitų sumų ir atskleistos informacijos. Procedūrų parinkimas priklauso nuo auditoriaus sprendimo, įskaitant finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikos vertinimą. Vertindamas šią riziką, auditorius atsižvelgia į vidaus kontrolę, susijusią su įmonės finansinių ataskaitų rengimu ir teisingu pateikimu, kad pasirinktų tomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad pareikštų nuomonę apie įmonės vidaus kontrolės veiksmingumą. Auditas taip pat apima taikomų apskaitos metodų tinkamumo ir vadovybės atliekamų apskaitinių įvertinimų racionalumo ir bendro finansinių ataskaitų pateikimo įvertinimą.

Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami auditoriaus nuomonei pagrįsti.

Nuomonė

Mūsų nuomone, finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia AB „Žemaitijos pienas“ ir Grupės 2012 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę ir tą dieną pasibaigusių metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus, vadovaujantis Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais, reglamentuojančiais buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą, ir tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais, priimtais taikyti Europos Sąjungoje.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Be to, mes perskaitėme toliau pateiktą AB „Žemaitijos pienas“ ir Grupės 2012 m. konsoliduotą metinį pranešimą ir nepastebėjome jokių reikšmingų į jį įtrauktos finansinės informacijos neatitikimų AB „Žemaitijos pienas“ ir Grupės 2012 m. finansinėms ataskaitoms.

Auditorė Olga Kivel

2013 m. kovo 15 d.

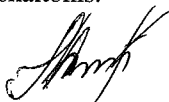
Subačiaus g. 15/2-53,

LT 01126 Vilnius

Auditoriaus pažymėjimo Nr. 000476

UAB „Nepriklausomas auditas“

Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001247

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

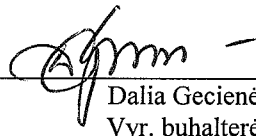
(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

TURTAS	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Ilgalaikis turtas					
Nematerialusis turtas	5	408	413	383	381
Materialusis turtas	5,6	60.462	67.481	44.532	50.671
Investicinis turtas	5,6	4.255	4.132	4.255	4.132
Investicijos į dukterines įmones	1	4	4	10.882	10.942
Suteiktos paskolos	7	4.901	5.059	6.738	7.527
Kitas finansinis turtas		-	10	-	10
Atidėto pelno mokesčio turtas	23	2.149	2.287	2.098	2.236
Ilgalaikio turto iš viso		72.178	79.386	68.888	75.898
Trumpalaikis turtas					
Atsargos	8	97.674	90.486	90.234	80.186
Išankstiniai apmokėjimai		1.740	588	1.697	504
Iš pirkėjų gautinos sumos	9	32.978	36.430	32.042	40.075
Kitos gautinos sumos	10	6.842	5.942	6.190	7.306
Terminuoti indėliai		-	-	-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	11	5.789	9.556	5.427	8.739
Trumpalaikio turto iš viso		145.023	143.002	135.589	136.810
Turtas iš viso:		217.201	222.388	204.478	212.708
NUOSAVYBĖ IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
Kapitalas ir rezervai					
Įstatinis kapitalas	12	48.375	48.375	48.375	48.375
Savo akcijos (-)		(3.002)	-	(3.002)	-
Privalomasis rezervas		4.838	4.838	4.838	4.838
Kiti rezervai		15.000	17.997	15.000	17.997
Nepaskirstytasis pelnas		82.985	56.193	80.104	54.982
Nuosavybė, tenkanti patronuojančios bendrovės akcininkams		148.196	127.403	145.316	126.192
Mažumos dalis		1.947	1.944	-	-
Nuosavybė iš viso		150.144	129.347	145.316	126.192
Ilgalaikiai įsipareigojimai					
Gauta parama	13	4.389	2.247	1.744	819
Paskolos	14	-	2.885	-	2.885
Finansinės nuomos įsipareigojimai	15	796	3.264	796	3.017
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas		1.083	977	-	-
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	23	1.910	1.658	1.910	1.658
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		8.178	11.031	4.450	8.379
Trumpalaikiai įsipareigojimai					
Paskolos	14	13.934	32.502	13.934	32.502
Finansinės nuomos įsipareigojimai	15	2.457	4.027	2.211	3.665
Prekybos skolos	17	27.283	30.578	25.600	29.458
Mokėtinas pelno mokestis		53	2	53	-
Kitos mokėtinos sumos	18	15.153	14.903	12.913	12.512
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		58.880	82.011	54.712	78.137
Įsipareigojimai iš viso		67.058	93.041	59.162	86.515
NUOSAVYBĖ IR ĮSIPAREIGOJIMAI IŠ VISO		217.201	222.388	204.478	212.708

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šio Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų ir Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų ir Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinys patvirtintas ir pasirašytas 2013 m. kovo 15 d.

Robertas Pažemeckas
L. e. p. Gen. direktorius

Dalia Gecienė
Vyr. buhalterė

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Pajamos					
Pardavimų pajamos	19	500.515	494.426	489.659	487.218
Pardavimų savikaina		(404.244)	(400.122)	(401.007)	(401.049)
BENDRASIS PELNAS		96.271	94.304	88.652	86.170
Veiklos sąnaudos	20	(67.050)	(80.143)	(65.677)	(78.184)
Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos	21	(1.711)	(3.309)	2.332	1.613
VEIKLOS PELNAS		27.510	10.852	25.307	9.598
Finansavimo sąnaudos		(587)	(678)	(619)	(661)
Kitos finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos	22	273	391	485	497
PELNAS PRIEŠ APMOKESTINIMĄ		27.195	10.565	25.173	9.435
Pelno mokesčio nauda (sąnaudos)	23	(3.181)	(610)	(3.051)	(406)
LAIKOTARPIO BENDROSIO PAJAMOS		24.014	9.955	22.122	9.029
PRISKIRTINOS:					
Patronuojančios bendrovės akcininkams		23.784	9.851	22.122	9.029
Mažumos daliai		230	104	-	-
		24.014	9.955	22.122	9.029
Vienai akcijai tenkantis (nuostoliai) pelnas ir pasirinktiniais sandoriais sumažintas vienai akcijai tenkantis (nuostoliai) pelnas (Lt)	25	0,49	0,21	0,46	0,19

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šio Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų ir Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų ir Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinys patvirtintas ir pasirašytas 2013 m. kovo 15 d.

Robertas Pažemeckas
L. e. p. Gen. direktorius

Dalia Gecienė
Vyr. buhalterė

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

**NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)**

Grupė	Išstatinis kapitalas	Savos akcijos (-)	Privalomasis rezervas	Rezervai savoms akcijoms įsigyti	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas	Nuosavybė, tenkanti patrunuojančios bendrovės akcininkams	Mažumos dalis	Iš viso
Likutis									
2010 m. gruodžio 31 d.	48.375	-	4.838	10.000	-	56.842	120.055	1.840	121.895
Išmokėtos tantjėms ir dividendai	-	-	-	-	-	(2.500)	(2.500)	-	(2.500)
Pervedimas į kitus rezervus	-	-	-	5.000	3.000	(8.000)	-	-	-
Rezervų panaudojimas	-	-	-	(3)	-	-	(3)	-	(3)
Grynasis pelnas	-	-	-	-	-	9.851	9.851	104	9.955
Likutis									
2011 m. gruodžio 31 d.	48.375	-	4.838	14.997	3.000	56.193	127.403	1.944	129.347
Išmokėtos tantjėms	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Išmokėti dividendai	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pervedimas į kitus rezervus	-	-	-	3	-	-	3	-	3
Rezervų panaudojimas	-	-	-	-	(3.000)	3.000	-	-	-
Savų akcijų įsigijimas	-	(3.002)	-	-	-	-	(3.002)	-	(3.002)
Dukterinės įmonės likvidavimo rezultatas	-	-	-	-	-	8	8	(227)	(219)
Grynasis pelnas	-	-	-	-	-	23.784	23.784	230	24.014
Likutis									
2012 m. gruodžio 31 d.	48.375	(3.002)	4.838	15.000	-	82.985	148.197	1.947	150.144

Bendrovė	Išstatinis kapitalas	Savos akcijos	Privalomasis rezervas	Rezervai savoms akcijoms įsigyti	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso
Likutis							
2010 m. gruodžio 31 d.	48.375	-	4.838	10.000	-	56.454	119.667
Išmokėtos tantjėms ir dividendai	-	-	-	-	-	(2.500)	(2.500)
Pervedimas į kitus rezervus	-	-	-	5.000	3.000	(8.000)	-
Rezervų panaudojimas	-	-	-	(3)	-	-	(3)
Grynasis pelnas	-	-	-	-	-	9.029	9.029
Likutis							
2011 m. gruodžio 31 d.	48.375	-	4.838	14.997	3.000	54.982	126.192
Išmokėtos tantjėms ir dividendai	-	-	-	-	-	-	-
Pervedimas į kitus rezervus	-	-	-	3	-	-	3
Rezervų panaudojimas	-	-	-	-	(3.000)	3.000	-
Savų akcijų įsigijimas	-	(3.002)	-	-	-	-	(3.002)
Grynasis pelnas	-	-	-	-	-	22.122	22.122
Likutis							
2012 m. gruodžio 31 d.	48.375	(3.002)	4.838	15.000	-	80.104	145.316

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šio Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų ir Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų ir Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinys patvirtintas ir pasirašytas 2013 m. kovo 15 d.

Robertas Pažemeckas
L. e. p. Gen. direktorius

Dalia Gecienė
Vyr. buhalterė

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai				
Grynieji (nuostoliai) pelnas	24.014	9.955	22.122	9.029
Grynųjų (nuostolių) pelno koregavimai				
Nusidėvėjimas ir amortizacija	17.282	17.536	15.217	15.645
Gautos paramos amortizacija	(903)	(979)	(558)	(730)
Nuostoliai (pelnas) iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo ir nurašymo	80	(318)	(210)	(316)
Pelno mokesčio sąnaudos	268	(488)	138	(691)
Gautinų sumų vertės sumažėjimas	786	(22)	786	(22)
Ilgalaikio turto vertės sumažėjimas	(16)	(6)	-	12
Palūkanų (pajamos)	(408)	(445)	(452)	(452)
Palūkanų sąnaudos	587	678	619	661
Atsargų nurašymas iki grynosios realizacinės vertės	5.624	6.970	5.624	6.970
Kitos finansinės (pajamos) ir sąnaudos	(252)	(44)	(33)	(45)
Nepiniginių straipsnių eliminavimas	5 (552)	-	(527)	-
Dukterinių įmonių likvidavimo nuostoliai (pelnas)	(20)	-	(5)	-
	46.490	32.838	42.721	30.060
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:				
Atsargų (padidėjimas)	(12.261)	(35.375)	(15.145)	(33.730)
Iš pirkėjų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas	6.593	904	7.247	1.321
Išankstinių apmokėjimų sumažėjimas (padidėjimas)	(1.199)	53	(1.193)	114
Kitų gautinų sumų (padidėjimas)	526	(832)	1.116	(855)
Prekybos skolų (sumažėjimas) padidėjimas	(8.025)	3.878	(3.857)	4.839
Kitų mokėtinų sumų padidėjimas (sumažėjimas)	510	2.104	654	1.076
Sumokėtas pelno mokestis	53	(2.820)	53	(2.820)
Sumokėta palūkanų	(627)	(678)	(619)	(661)
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai	32.060	71	30.976	(656)
Investicinės veiklos pinigų srautai				
Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimai	(11.285)	(24.574)	(9.302)	(20.696)
Įplaukos iš materialiojo turto pardavimo	851	707	307	697
Dukterinių įmonių įsigijimas	10	-	76	-
Investicijų, skirtų pardavimui pardavimas	-	-	-	-
Grąžintos suteiktos paskolos	6.569	5.749	8.002	5.749
Suteiktos paskolos	(7.213)	(5.616)	(7.213)	(9.516)
Gauta palūkanų	448	445	452	452
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	(10.620)	(23.289)	(7.678)	(23.313)
Finansinės veiklos pinigų srautai				
Savų akcijų įsigijimas	(3.000)	(3)	(3.000)	(3)
Tantjemų, dividendų išmokėjimas	-	(2.500)	-	(2.500)
Gauta parama	3.044	547	1.483	547

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.****(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)**

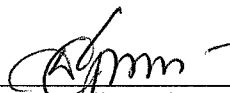
Gautos paskolos	48.264	38.774	48.264	38.774
Grąžintos paskolos	(69.716)	(13.212)	(69.716)	(13.212)
Finansinės nuomos įsipareigojimų apmokėjimas	(4.038)	(4.642)	(3.675)	(4.288)
Kitos finansinės pajamos ir sąnaudos	238	45	34	45
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai	(25.208)	19.009	(26.610)	19.363
Grynasis pinigų srautų (sumažėjimas)	(3.768)	(4.209)	(3.313)	(4.606)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	9.556	13.766	8.739	13.345
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	5.789	9.556	5.427	8.739

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šio Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų ir Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų ir Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinys patvirtintas ir pasirašytas 2013 m. kovo 15 d.

Robertas Pažemeckas
L. e. p. Gen. direktorius

Dalia Gecienė
Vyr. buhalterė

1. BENDRA INFORMACIJA

AB „Žemaitijos pienas“ (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje registruota akcinė bendrovė. Jos buveinės adresas yra Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva.

Bendrovė gamina pieno produktus ir parduoda juos Lietuvos ir užsienio rinkose. Bendrovė turi keletą didmeninės prekybos padalinių su sandėliais ir transportavimo priemonėmis didžiausiuose Lietuvos miestuose. Bendrovė pradėjo veiklą 1984 m. Bendrovės akcijomis prekiaujama Vilniaus vertybinių popierių biržos Einamajame sąrašė.

2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo 48.375 tūkst. Lt, kurių sudarė 48.375.000 paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė 1 Lt.

2008 m. vasario 8 d. neeilinio akcininkų susirinkimo metu buvo nuspręsta pakeisti nominalią Bendrovės akcijų nominalią vertę nuo 10 Lt iki 1 lito už akciją, atitinkamai akcininkams vietoj vienos akcijos suteikti 10 akcijų.

2007 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo 48.375 tūkst. Lt, kurių sudarė 4.837.500 paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė 10 Lt.

Visos akcijos yra išleistos, pasirašytos ir apmokėtos.

2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovė įsigijo 1.360.010 savų akcijų, kas sudarė 2.81% visų akcijų. Nuosavų akcijų įsigijimo priežastis ir tikslas palaikyti ir didinti akcijų kainą rinkoje.

Didžiausias AB „Žemaitijos pienas“ akcininkas yra Bendrovės konsultantas p. Algirdas Pažemeckas. 2012 m. gruodžio 31 d. p. Algirdas Pažemeckas valdė 44.63 proc. įregistruoto įstatinio kapitalo. „Skandinaviska Enskilda Banken“ (investicinis fondas) klientai 2012 m. gruodžio 31 d. turėjo 7.53 proc. akcijų. AB „Klaipėdos pienas“ 2012 m. gruodžio 31 d. turėjo 7.45 proc. akcijų, p. Pažemeckienė Danutė – 6.25 proc. akcijų. Nėra informacijos, ar koks kitas akcininkas valdo daugiau kaip 5 proc. įstatinio kapitalo.

Gruodžio 31 d. Grupę sudarė AB „Žemaitijos pienas“ ir jos dukterinės įmonės (toliau – Grupė):

Dukterinė įmonė	Bendrovės buveinė	Grupės valdomų akcijų dalis	Konsoliduota dalis	2012 m. Investicijos dydis (savikaina)	2011 m. Investicijos dydis (savikaina)	Grynasis turtas 2012 m. gruodžio 31 d.	Pagrindinė veikla
ABF „Šilutės Rambynas“	Klaipėdos g. 3, Šilutė, Lietuva	87,82%	87,82%	10.878	10.878	15.706	Sūrių gamyba ir pardavimas
ŽŪK „Tarpučių pienas“	Klaipėdos g. 3, Šilutė, Lietuva	12,08%	100,00%	-	60	0	Likviduota 2013 m. sausio 31 d.
SIA „Muižas piens“	Skaitkalnes g. 1, Rīga, Latvija	32%	-	4	4	-	Mažmeninė ir didmeninė prekyba
				10.882	10.942		

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Remiantis TFAS, dukterinė įmonė yra įmonė, kontroliuojama kitos (patronuojančios) įmonės, o kontrolė yra teisė valdyti įmonės finansinę ir veiklos politiką, siekiant gauti naudos iš jos veiklos, todėl

2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovės darbuotojų skaičius buvo - 1.231 (2011 m. gruodžio 31 d. – 1.294). 2012 m. gruodžio 31 d. Grupės darbuotojų skaičius buvo 1.416 (2011 m. gruodžio 31 d. – 1.491).

2. NAUJŲ IR PERŽIŪRĖTŲ TARPTAUTINIŲ FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTŲ PRITAIKYMAS

2012 m. Grupė ir Bendrovė pritaikė visus naujus ir peržiūrėtus TFAS bei Interpretacijas, patvirtintas Tarptautinių Apskaitos Standartų Tarybos (TAST) ir Tarptautinių Apskaitos Standartų Tarybos Tarptautinio Finansinės Atskaitomybės Aiškinimo Komiteto (TFAAK), kurie yra susiję su Bendrovės veikla ir įsigaliojo 2012 metais.

Standartai, pakeitimai ir interpretacijos, kurie įsigaliojo einamuoju periodu:

1-asis TAS Kitų bendrųjų pajamų straipsnių pateikimas. 1-ojo TAS pataisos

Taikoma 2012 m. liepos 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams.

Pagrindiniai reikalavimai

1-ojo TAS pataisos keičia kitų bendrųjų pajamų straipsnių grupavimą. Straipsniai, kurie ateityje bus pergrupuoti į pelną arba nuostolius (pavyzdžiui, pripažinimo nutraukimo arba atsiskaitymo atveju) turi būti pateikiami atskirai nuo straipsnių, kurie niekada nebus pergrupuoti.

Pataisos nekeičia šiuo metu pripažįstamų kitų bendrųjų pajamų straipsnių pobūdžio, taip pat neturi įtakos nustatant, ar kitų bendrųjų pajamų straipsniai būsima laikotarpiais bus pergrupuojami į pelną arba nuostolius.

Pereinamasis laikotarpis

Šios pataisos taikomos retrospektyviai pagal 8-ojo TAS reikalavimus dėl apskaitos politikos keitimo. Leidžiama taikyti anksčiau, tačiau privaloma nurodyti.

Poveikis

Nors kitų bendrųjų pajamų pateikimo pakeitimas nėra labai svarbus bendrame finansinių ataskaitų kontekste, jis padės vartotojams lengviau nustatyti galimą kitų bendrųjų pajamų straipsnių poveikį būsimam pelnui arba nuostoliams.

12-asis TAS Pelno mokesčiai (pataisa). Atidėti mokesčiai.

Pagrindinio turto vertės atkūrimas

Taikoma 2012 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams.

Pagrindiniai reikalavimai

12-ojo TAS pataisoje nustatoma paneigiama prielaida, kad tikrąja verte įvertintam investiciniam turtui taikomas atidėtasis mokestis būtų pripažįstamas parduodant tą turtą, išskyrus atvejus, kai pagal ūkio subjekto verslo modelį investicinis turtas bus sunaudotas vykdant veiklą. Jei turtas sunaudojamas, turi būti taikomas sunaudojimo asmeniniams tikslams principas.

Pataisoje taip pat nustatomas reikalavimas, kad nenudėvimajam turtui, kuris vertinamas taikant 16-ajame TAS numatytą perkainojimo metodą, taikomas atidėtasis mokestis visada turi būti vertinamas parduodant. Dėl šios pataisos panaikinamas NAK 21-asis aiškinimas Pelno mokesčiai. Perkainoto turto, kuriam netaikomi nusidėvėjimo atskaitymai, atkūrimas.

Pereinamasis laikotarpis

Ši pataisa taikoma retrospektyviai pagal 8-ojo TAS reikalavimus dėl apskaitos politikos keitimo. Leidžiama taikyti anksčiau, tačiau privaloma nurodyti.

Poveikis

Kai kuriose jurisdikcijose ūkio subjektams kilo sunkumų taikant 12-ojo TAS principus tam tikram investiciniam turtui. Šios pataisos paskirtis – padėti pritaikyti tinkamą mokesčio tarifą.

3. REIKŠMINGOS APSKAITOS POLITIKOS

Finansinių ataskaitų atitikimo pagrindas

Pateiktos finansinės ataskaitos ir konsoliduotos finansinės ataskaitos buvo parengtos vadovaujantis Tarptautiniais Finansinės Atskaitomybės Standartais priimtais Europos Sąjungos (ES).

Finansinių ataskaitų parengimo pagrindas

Pateiktos finansinės ataskaitos parengtos įsigijimo savikainos pagrindu, išskyrus tam tikrų finansinių instrumentų perkainojimą tikrąja verte.

Finansiniai Bendrovės ir kitų Grupės įmonių finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

Finansinės ataskaitos yra pateikiamos Lietuvos nacionaline valiuta – litais (Lt).

Žemiau pateiktos reikšmingiausios apskaitos politikos:

Konsolidavimo principai ir verslo jungimai

Finansinės ataskaitos apima Bendrovės ir jos kontroliuojamų dukterinių įmonių finansines ataskaitas kiekvienų metų gruodžio 31 d. Laikoma, kad yra kontrolė, kai Bendrovė turi galią valdyti kitos įmonės, į kurią investuotas kapitalas, finansų ir veiklos politiką, siekiant iš to gauti naudos.

Dukterinių įmonių įsigijimai apskaitomi taikant pirkimų metodą. Įsigijimo savikainą sudaro perduoto turto, išleistų nuosavybės priemonių arba prisiimtų įsipareigojimų tikroji vertė įsigijimo dieną, bei tiesiogiai su įsigijimu susijusios išlaidos. Įsigijamos įmonės turtas ir įsipareigojimai, kurie atitinka TFAS 3 pripažinimo kriterijus, įvertinami tikrosiomis vertėmis įsigijimo dieną. Pradinis dukterinės įmonės turto bei įsipareigojimų įvertinimas koreguojamas per dvyliką mėnesių nuo įsigijimo dienos gavus papildomų duomenų, kurie padeda tiksliau įvertinti dukterinės įmonės turto ir įsipareigojimų tikrąją vertę.

Bet koks teigiamas skirtumas tarp įsigijimo savikainos ir įsigijamos įmonės grynojo turto tikrosios vertės yra pripažįstamas kaip prestižas. Bet koks neigiamas skirtumas tarp įsigijimo savikainos ir įsigijamos įmonės grynojo turto tikrosios vertės yra pripažįstamas to laikotarpio pajamomis bei apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Mažumos akcininkų dalį sudaro jiems tenkanti turto ir įsipareigojimų tikrųjų verčių dalis.

Dukterinės įmonės, įsigytos (parduotos) per metus, finansiniai rezultatai yra įtraukiami į konsoliduotą bendrųjų pajamų ataskaitą nuo dukterinės įmonės įsigijimo dienos iki dukterinės įmonės pardavimo datos (jei taikoma).

Dukterinių įmonių finansinės ataskaitos koreguojamos taip, kad atitiktų Grupės taikomas apskaitos politikas, jei šios buvo skirtingos.

Visi reikšmingi Grupės įmonių tarpusavio sandoriai, balansiniai likučiai, pajamos, sąnaudos bei tarpusavio operacijų nerealizuotas pelnas (nuostoliai) iš konsoliduotų finansinių ataskaitų eliminuojami.

Verslo jungimai, apimantys vienos šalies kontroliuojamas įmones

Nors 3 TFAS nėra taikomas verslo jungimams, apimantiems vienos šalies kontroliuojamas įmones, Grupė, nustatydamą savo apskaitos politiką tokių verslo jungimų apskaitai, rėmėsi 3 TFAS principais. Verslo jungimus, apimančius vienos šalies kontroliuojamas įmones, kurie buvo atlikti po 2004 m. balandžio mėnesio, Grupės įmonės apskaito naudodamos pirkimų metodą. Grupės vadovybė mano, kad pirkimų metodo taikymas kartu su nepriklausomų vertintojų atliktais tikrųjų verčių įvertinimais leidžia geriausiai atspindėti įsigijimo operaciją bei parodyti tikrą ir teisingą vaizdą.

Prestižas

Su dukterinės įmonės įsigijimu susijęs prestižas parodo skirtumą tarp įsigijimo vertės ir įsigytos dukterinės įmonės grynojo turto tikrosios vertės įsigijimo dieną. Prestižas iš pradžių apskaitomas kaip turtas jo įsigijimo verte, o vėliau – įsigijimo verte, sumažinta vertės sumažėjimų suma, jeigu tokie sumažėjimai yra.

Atliekant vertės sumažėjimo tikrinimą, prestižas paskirstomas Grupės pinigus kuriantiems vienetais (ar jų grupėms) iš kurių tikimasi gauti naudos dėl verslo jungimo sinergijos. Pinigus kuriantys vienetai, kuriems buvo priskirtas prestižas, tikrinami dėl vertės sumažėjimo kartą per metus arba dažniau tuo atveju, jeigu yra požymių, kad vieneto vertė gali būti sumažėjusi. Jeigu pinigus kuriančio vieneto atsiperkamoji suma yra mažesnė už šio vieneto apskaitinę vertę, vertės sumažėjimo nuostolių suma pirmiausia mažinamas šiam vienetai anksčiau priskirtas prestižas, o vėliau – šiam vienetai priklausančio kito turto apskaitinės vertės (proporcingai). Pripažintas prestižo vertės sumažėjimas vėlesniais laikotarpiais nėra atstatomas.

Parduodant dukterinę įmonę, jai tenkančio prestižo suma įtraukiama į bendrųjų pajamų ataskaitą, apskaičiuojant pelną arba nuostolius iš pardavimo.

Investicijos į dukterines įmones

Investicijos į dukterines įmones Bendrovės finansinės būklės ataskaitoje apskaitomos įsigijimo savikainos metodu. Iš dukterinių įmonių gaunami dividendai pripažįstami pajamomis tik tokiu dydžiu, kiek jie išmokami iš po įsigijimo uždirbto dukterinės įmonės pelno. Tokį pelną viršijanti dividendų dalis laikoma investicijos padengimu ir pripažįstama kaip investicijos savikainos mažinimas.

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas iš pradžių yra pripažįstamas įsigijimo verte. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta. Grupė ir Bendrovė neturi neapibrėžtą naudingo tarnavimo laiką turinčių nematerialiojo turto vienetų, todėl po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra. Nematerialusis turtas yra amortizuojamas tiesiogiai proporcingu metodu per numatytą naudingo tarnavimo laiką. Nematerialaus turto amortizacijos sąnaudos yra įtrauktos į veiklos sąnaudas.

Programinė įranga

Naujos programinės įrangos įsigijimo kaštai yra kapitalizuojami ir pripažįstami nematerialiuoju ilgalaikiu turtu, jei šie kaštai nėra kompiuterinės įrangos sudedamoji dalis. Programinė įranga ir licencijos yra amortizuojamos per 3 metų laikotarpį.

Išlaidos, patirtos atstatant arba išlaikant numatomą ekonominę naudą iš turimų programinių sistemų veiklos, yra pripažįstamos laikotarpio, kai atliekami palaikymo ir priežiūros darbai, sąnaudomis.

Materialusis turtas

Materialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo savikaina, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo bei vertės sumažėjimo suma.

Nebaigtos statybos straipsnyje apskaitomas statomas ilgalaikis materialusis turtas. Toks turtas yra apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus įvertintus vertės sumažėjimo nuostolius. Įsigijimo savikaina apima projektavimo, statybos darbus, montavimui perduotus įrengimus ir įrangą bei kitas tiesiogines išlaidas.

Ilgalaikio materialiojo turto, išskyrus nebaigtą statybą, nusidėvėjimas yra skaičiuojamas per įvertintus naudingo tarnavimo laikotarpius, taikant tiesiogiai proporcingą metodą. Kiekvienų metų pabaigoje Grupė ir Bendrovė peržiūri ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpius, likutinę vertę ir nusidėvėjimo metodą ir įvertinimo pakeitimo įtaką, jei tokia yra, pripažįsta perspektyviai. Ilgalaikio materialiojo įvertinti naudingo tarnavimo laikotarpiai yra tokie:

Pastatai: 20 – 40 metų

Mašinos ir įrengimai: 5 metai

Transporto priemonės ir kita įranga: 4 – 10 metų

Turtas priskiriamas ilgalaikiam turtui, jei jo tarnavimo trukmė yra ilgesnė nei vieneri metai ir įsigijimo vertė ne mažesnė už 500 Lt. Iki 2012-09-01 minimali įsigijimo vertė buvo 3.000 Lt.

Ilgalaikis materialusis turtas, įsigytas išperkamosios nuomos būdu, yra nudėvimas per naudingą tarnavimo laikotarpį, taikant tą patį nusidėvėjimo skaičiavimo metodą kaip ir nuosavam turtui.

Pelnas ar nuostoliai, susidarantys dėl ilgalaikio turto pardavimo apskaičiuojami kaip skirtumas tarp pardavimo pajamų ir turto likutinės vertės ir yra pripažįstami tų metų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Remonto išlaidos yra pridedamos prie apskaitinės ilgalaikio materialiojo turto vertės, jei yra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė gaus ateityje ekonominę naudą iš šių išlaidų, ir jei jas galima patikimai įvertinti. Pakeistos dalies apskaitinė vertė yra nurašoma. Visos kitos remonto ir priežiūros išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje tuo metu, kai jos yra patiriamos.

Investicinis turtas

Grupės ir Bendrovės investicinį turtą sudaro žemė ir pastatai, kurie yra nuomojami ir uždirba nuomos pajamas, ir nėra naudojami Grupės ir Bendrovės pagrindinės veiklos tikslams. Investicinis turtas

yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukaupą nusidėvėjimą bei įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių sumą.

Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per 20 – 40 metų naudingo tarnavimo laiką.

Perkėlimai į investicinį turtą ir iš jo atliekami tada ir tik tada, kai pasikeičia turto paskirtis.

Materialiojo ir nematerialiojo turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo datą Grupė ir Bendrovė peržiūri likutinę ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertę, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Jei tokių požymių yra, Grupė ir Bendrovė įvertina šio turto atsiperkamąją vertę tam, kad būtų galima įvertinti vertės sumažėjimą (jei toks yra). Kai neįmanoma įvertinti turto atsiperkamosios vertės, Grupė ir Bendrovė paskaičiuoja pajamas generuojančios turto grupės, kuriai šis turtas priklauso, atsiperkamąją vertę. Kai gali būti nustatytas patikimas ir nuoseklus paskirstymo pagrindas, Grupės ir Bendrovės turtas yra paskirstomas atskiriems pajamas generuojančio turto vienetams arba Grupės ir Bendrovės turtas yra paskirstomas mažesnėms pajamas generuojančio turto vienetų grupėms, kurioms gali būti nustatytas patikimas ir nuoseklus paskirstymo pagrindas.

Kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo datą bei, kai yra vertės sumažėjimo požymių, Grupė ir Bendrovė atlieka ilgalaikio nematerialiojo turto, kurio naudingo tarnavimo laikotarpis yra neapibrėžtas, ir ilgalaikio nematerialiojo turto, kuris nėra dar paruoštas naudojimui, vertės sumažėjimo testus.

Atsiperkamoji vertė yra didesnioji iš tikrosios vertės, atėmus pardavimo sąnaudas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, tikėtini ateities pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės, naudojant ikimokestinę diskonto normą, įvertintą pagal dabartines rinkos sąlygas, egzistuojančią pinigų laiko vertę bei su turtu susijusią riziką, į kurią nebuvo atsižvelgta įvertinant ateities pinigų srautus.

Jei turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto apskaitinė vertė, apskaitinė turto vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) vertės. Nuostolis dėl vertės sumažėjimo pripažįstamas iš karto bendrųjų pajamų ataskaitoje, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tuo atveju, nuostolis dėl vertės sumažėjimo yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo sumažėjimas.

Jei po nuostolio dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė padidėja, tai apskaitinė turto (pajamas generuojančios turto grupės) vertė padidinama iki naujai paskaičiuotos turto atsiperkamosios vertės, bet taip, kad padidėjimas neviršytų apskaitinės šio turto (pajamas generuojančios turto grupės) vertės, jei nuostolis dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvęs pripažintas. Turto vertės sumažėjimo atstatymas pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje iš karto, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tuo atveju, vertės sumažėjimo atstatymas yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo padidėjimas.

Atsargos

Atsargos pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos įsigijimo/pasigaminimo savikaina. Vėlesniais laikotarpiais atsargos yra apskaitomos mažesne grynąja galimo realizavimo verte arba įsigijimo/pasigaminimo savikaina. Savikaina nustatoma naudojant FIFO metodą. Nebaigtos gamybos ir pagamintos produkcijos savikainą sudaro žaliavos, tiesioginės darbo ir kitos tiesioginės sąnaudos bei su

gamyba susijusios pridėtinės sąnaudos. Grynoji galimo realizavimo vertė – įvertinta pardavimo kaina, esant įprastomis verslo sąlygomis, atėmus įvertintas gamybos užbaigimo ir galimas pardavimo išlaidas.

Finansinis turtas

Grupė ir Bendrovė pripažįsta finansinį turtą finansinės būklės ataskaitoje tada, kai Grupė ir Bendrovė tampa finansinės priemonės sutarties šalimi.

Paskolos ir gautinos sumos

Prekybos gautinos sumos, paskolos ir kitos su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais gautinos sumos, kuriomis neprekiuojama aktyvioje rinkoje, yra priskiriamos „Paskoloms ir gautinoms sumoms“. Paskolos ir gautinos sumos pirminio pripažinimo metu yra pripažįstamos ataskaitoje tikraja verte. Vėlesniais laikotarpiais toks finansinis turtas yra apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą, atėmus bet kokią pripažintą vertės sumažėjimo nuostolį, kuris atspindi neatgautinas sumas.

Efektyvios palūkanų normos metodas

Efektyvios palūkanų normos metodas – tai finansinio turto amortizuotos savikainos skaičiavimo ir palūkanų pajamų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Efektyvi palūkanų norma – tai palūkanų norma, kuri tiksliai diskontuoja įvertintus ateities pinigų srautus per numatytą finansinio turto laikotarpį arba per atitinkamą trumpesnį laikotarpį.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo dieną Grupė ir Bendrovė įvertina finansinį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Finansinio turto vertė sumažėja tada, kai yra objektyvių veiksnių, kaip vieno ar kelių įvykių, įvykusių po finansinio turto pirminio pripažinimo, pasekmė, kurie turėjo įtakos finansinio turto įvertintiems ateities pinigų srautams. Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolių suma yra skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir įvertintų ateities pinigų srautų dabartinės vertės, apskaičiuotos naudojant efektyvią palūkanų normą, apskaičiuotą pirminio pripažinimo metu.

Viso finansinio turto apskaitinė vertė yra tiesiogiai sumažinama įvertintais vertės sumažėjimo nuostoliais, išskyrus prekybos gautinas sumas, kurių apskaitinė vertė yra sumažinama per atidėjimų sąskaitą. Kai prekybos gautina suma yra neatgaunama, ši prekybos gautina suma yra nurašoma per atidėjimų sąskaitą. Atidėjimų sąskaita yra mažinama ankščiau nurašytų sumų atgavimais po balanso datos. Atidėjimų apskaitinės vertės pasikeitimai yra pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Jei po finansinės būklės ataskaitos sudarymo dienos įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiais, kurie įvyko po įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, tuomet šie ankščiau pripažinti įvertinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi per bendrųjų pajamų ataskaitą, bet taip, kad įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo dieną investicijų apskaitinės vertės neviršytų amortizuotos savikainos, jei nuostolis dėl vertės sumažėjimo ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvęs pripažintas.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro gryniesi pinigai kasoje ir pinigai bankų sąskaitose, indėliai iki pareikalavimo ir kitos trumpalaikės likvidžios investicijos (iki trijų mėnesių), kurios gali būti lengvai iškeičiamos į aiškias pinigų sumas ir kurioms būdinga nereikšminga vertės pasikeitimo rizika.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansiniai įsipareigojimai – bet kokie įsipareigojimai, kurie yra sutartiniai įsipareigojimai perduoti grynuosius pinigus ar kitą finansinį turtą kitam ūkio subjektui arba apsikeisti finansinėmis priemonėmis su kita įmone tokiomis sąlygomis, kurios yra potencialiai nepalankios arba išvestinės ar neišvestinės priemonės sutartis, už kurią gali būti atsiskaityta pačios įmonės nuosavybės priemonėmis.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansiniai įsipareigojimai yra priskiriami finansiniams įsipareigojimams, vertinamiems tikrąja verte per bendrųjų pajamų ataskaitą arba kitiems finansiniams įsipareigojimams.

Kiti finansiniai įsipareigojimai

Kiti finansiniai įsipareigojimai, įskaitant paskolas, yra pripažįstami tikrąja verte, atėmus sandorio sudarymo išlaidas. Vėlesniais laikotarpiais kiti finansiniai įsipareigojimai yra apskaitomi amortizuota savikaina, apskaičiuota naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Palūkanų sąnaudos yra pripažįstamos, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą.

Efektyvios palūkanų normos metodas

Efektyvios palūkanų normos metodas – tai finansinių įsipareigojimų amortizuotos savikainos skaičiavimo ir palūkanų sąnaudų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Efektyvi palūkanų norma – tai palūkanų norma, kuri tiksliai diskontuoja įvertintus ateities pinigų srautus per numatytą finansinių įsipareigojimų laikotarpį arba per atitinkamą trumpesnę laikotarpį.

Finansinių priemonių tikroji vertė

Tikroji vertė atspindi finansinių priemonių vertę, už kurią turtas gali būti realizuotas ar įsipareigojimai gali būti padengti. Tais atvejais, kai, vadovybės nuomone, finansinio turto apskaitinė vertė ir finansinių įsipareigojimų amortizuota savikaina žymiai skiriasi nuo jų tikrosios vertės, tikroji tokio finansinio turto ir įsipareigojimų vertė yra atskleidžiama atskirai finansinių atskaitų pastabose.

Dotacijos

Dotacijos apskaitomos kaupimo principu, t.y. gautos dotacijos arba jų dalys pripažįstamos panaudotomis tais laikotarpiais, kuriais patiriamos su dotacijomis susijusios sąnaudos.

Dotacijos, susijusios su turtu

Dotacijos, susijusios su turtu, apima dotacijas, kurios yra gautos ilgalaikio turto forma arba skirtos ilgalaikiam turtui įsigyti. Dotacijos yra apskaitomos gauto turto tikrąja verte ir vėliau pripažįstamos pajamomis per atitinkamo ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpį.

Dotacijos, susijusios su pajamomis

Dotacijos, susijusios su pajamomis, apima dotacijas, gautas išlaidoms ir negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visas kitas dotacijas, nepriskirtinas dotacijoms, susijusioms su turtu. Dotacija pripažįstama tada, kai ji faktiškai gaunama, arba kai yra pagrįstas užtikrinimas, kad ji bus gauta.

Nuoma

Nuoma yra pripažįstama išperkamąja, kai pagal nuomos sąlygas perduodama iš esmės visa rizika ir nauda, susijusi su turto nuosavybe. Veiklos nuoma – tai į išperkamosios nuomos sąvoką neįeinanti nuoma.

Grupė ir Bendrovė kaip nuomotojas

Pajamos pagal veiklos nuomos sutartis yra pripažįstamos tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Grupė ir Bendrovė kaip nuomininkas

Išperkamąja nuoma nuomojamas turtas yra pripažįstamas kaip turtas verte, lygia išsinuomoto turto tikrajai vertei nuomos pradžioje, arba minimalių nuomos mokėjimų dabartine verte, jei ji yra mažesnė. Atitinkamas išipareigojimas nuomotojui yra atvaizduojamas finansinės būklės ataskaitoje kaip išperkamosios nuomos išipareigojimas. Finansinės sąnaudos (palūkanų sąnaudos), t.y. skirtumas tarp bendrų mokėtinų sumų ir įsigyto turto tikrosios vertės yra pripažįstamos sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje per nuomos laikotarpį, naudojant pastovią palūkanų normą.

Veiklos nuomos mokėjimai yra pripažįstami sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Pajamų pripažinimas

Pajamos įvertinamos gauto ar gautino už prekes ar paslaugas turto tikrąja verte, neįskaitant pridėtinės vertės mokesčio, atėmus grąžinimus ir nuolaidas. Pajamos yra pripažįstamos kaupimo principu. Pajamos registruojamos apskaitoje ir pateikiamos finansinėse ataskaitose nepriklausomai nuo gautų įplaukų, t.y. tuomet, kai jos yra uždirbamos.

Pajamos iš prekių pardavimo

Pajamos iš prekių pardavimo yra pripažįstamos tuo atveju, kai visos toliau išvardytos sąlygos įvykdomos:

- Grupė ir Bendrovė pirkėjui perduoda reikšmingą rizikos dalį ir prekių nuosavybės teikiamą naudą;
- Grupė ir Bendrovė nebeturi valdymo teisių, susijusių su nuosavybės ir nebekontroliuoja parduotų prekių;
- pajamų suma gali būti patikimai nustatyta;
- tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą; ir
- su sandoriu susijusios patirtos arba būsimosios išlaidos gali būti patikimai įvertintos;

Paslaugų pajamos

Paslaugų pajamos yra pripažįstamos tada, kai paslauga yra suteikta.

Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu, atsižvelgiant į skolos likutį ir taikomą efektyvią palūkanų normą. Gautos palūkanų įplaukos pinigų srautų ataskaitoje pateikiamos kaip investicinės veiklos pinigų srautai.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Dividendų pajamos pripažįstamos tada, kai akcininkai įgauna teisę gauti dividendus. Gautos dividendų įplaukos pinigų srautų ataskaitoje pateikiamos kaip investicinės veiklos pinigų srautai.

Sąnaudų pripažinimas

Sąnaudos pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje kaupimo principu, kai patiriamos.

Užsienio valiuta

Operacijos užsienio valiuta yra konvertuojamos į litus oficialiu, tą dieną Lietuvos banko nustatytu kursu, kuris apytiksliai lygus rinkos kursui. Piniginis turtas ir įsipareigojimai yra konvertuojami į litus balanso sudarymo dienos valiutos kursu.

Gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaitos sudarymui buvo naudoti šie valiutų kursai:

2012 m.			2011 m.		
1 EUR	=	3,4528 Lt	1 EUR	=	3,4528 Lt
1 LVL	=	4,9520 Lt	1 LVL	=	4,9421 Lt
1 USD	=	2,6060 Lt	1 USD	=	2,6694 Lt

Keitimo kurso skirtumai dėl operacijų užsienio valiutomis apmokėjimo įtraukiami į bendrųjų pajamų ataskaitą tuo metu, kai jie atsiranda. Pelnas arba nuostolis dėl valiutos kurso pasikeitimo, konvertuojant piniginį turtą ar įsipareigojimus į litus, įtraukiamas į pelno (nuostolių) ataskaitą.

Atidėjiniai

Atidėjiniai yra pripažįstami, kai Grupė ir Bendrovė turi teisinį įsipareigojimą arba neatšaukiamą pasižadėjimą dėl praeities įpareigojančiojo įvykio ir yra tikėtina, kad bus išleistos lėšos šiems įsipareigojimams padengti bei galima patikimai nustatyti tokių įsipareigojimų dydį.

Mokesčiai

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos ir atidėtas pelno mokestis.

Pelno mokestis

Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos yra apskaičiuotos nuo einamųjų metų apmokestinamojo pelno. Apmokestinamasis pelnas skiriasi nuo pelno pateikto bendrųjų pajamų ataskaitoje dėl apmokestinamąjį pelną nemažinančių ar nedidinančių sąnaudų ar pajamų elementų.

Atidėtas pelno mokestis

Atidėtas pelno mokestis apskaitomas balanso metodu. Atidėtų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokesstinės bazės. Atidėtų mokesčių įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, kurie vėliau didins apmokestinamąjį pelną, o atidėtų mokesčių turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei laikini skirtumai yra susiję

su prestižu (arba neigiamu prestižu), arba jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai neįtakoja nei apmokestinamojo, nei finansinio pelno.

Atidėto pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas balanso sudarymo datai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtina ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną.

Atidėto pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant mokesčio tarifą, kuris taikomas metų, kuriais šiuos laikinus skirtumus numatoma padengti arba apmokėti, pelno mokesčiui apskaičiuoti.

Atidėto pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kai jie yra susiję su mokesčiais, nustatytais tų pačių institucijų ir kai Grupė ir Bendrovė ketina padengti mokėtinus mokesčius grynąja verte.

Pelno mokestis ir atidėtas pelno mokestis už ataskaitinį laikotarpį

Pelno mokesčio ir atidėto pelno mokesčio sąnaudos ar nauda apskaitomos bendrųjų pajamų ataskaitoje, išskyrus tuos atvejus, kai jos susijusios su straipsniais apskaitomais akcininkų nuosavybėje. Tuomet atidėti mokesčiai taip pat apskaitomi akcininkų nuosavybėje.

Segmentai

Verslo segmentu šiame metinių finansinių ataskaitų rinkinyje laikoma išskiriama Grupės ir Bendrovės sudedamoji dalis, dalyvaujanti gaminant atskirą produktą ar teikiant paslaugą arba grupę susijusių produktų ar paslaugų, kurios rizika ir pelnas skiriasi nuo kitų verslo segmentų.

Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose, išskyrus neapibrėžtus įsipareigojimus verslo jungimuose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ištekliai, duodantys ekonominę naudą, bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Grupės ir Bendrovės padėtį balanso sudarymo datą (koreguojantys įvykiai), atspindimi finansinėse ataskaitose.

Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai jų įtaka yra reikšminga.

Susijusios šalys

Susijusiomis su Grupe ir Bendrove šalimis pripažįstami akcininkai, darbuotojai, Valdybos nariai, jų artimi giminės ir įmonės, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai per tarpininką kontroliuoja Bendrovę arba yra kontroliuojamos atskirai ar kartu su kita šalimi, kuri taip pat pripažįstama susijusia šalimi, galiojant sąlygai, kad šis ryšys suteikia galimybę vienai iš šalių kontroliuoti kitą šalį arba daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai, priimant finansinius ir valdymo sprendimus.

4. PAGRINDINIAI VERTINIMAI TAIKANT GRUPĖS IR BENDROVĖS APSKAITOS POLITIKĄ IR ĮVERTINIMO NEAPIBRĖŽTUMAI

Parengiant Grupės ir Bendrovės finansinę atskaitomybę, vadovybė turi priimti tam tikrus sprendimus, įvertinimus ir prielaidas, kurie įtakoja atskleidžiamas pajamų, išlaidų, turto ir įsipareigojimų sumas bei neapibrėžtumų atskleidimus ataskaitos parengimo dieną. Tačiau šių prielaidų ir įvertinimų neapibrėžtumas gali paveikti rezultatus, o tai gali pareikalausiti turto ar įsipareigojimų balansinių sumų reikšmingo koregavimo ateityje.

Sprendimai

Taikant Grupės ir Bendrovės apskaitos politiką, vadovybė priėmė toliau pateiktus sprendimus, išskyrus tuos įvertinimus, kurie turi reikšmingiausią įtaką sumoms, pripažintoms finansinėse ataskaitose.

Veiklos nuomos įsipareigojimai – Grupė ir Bendrovė kaip nuomotojas

Grupė ir Bendrovė į savo investicinio turto portfelį įtraukė komercinio turto nuomą. Grupė ir Bendrovė, remiantis sutarčių terminų ir sąlygų įvertinimu, nustatė, kad ji turės visą reikšmingą riziką ir naudą, gautą nuosavybės teise į šį turtą ir todėl šias sutartis apskaito kaip veiklos nuomą.

Įvertinimai ir prielaidos

Pagrindinės ateities prielaidos ir kiti reikšmingi įvertinimo neapibrėžtumo šaltiniai balanso sudarymo dieną, kurie sukelia reikšmingą riziką ir tai gali pareikalausiti turto ar įsipareigojimų balansinių sumų reikšmingo koregavimo kitais finansiniais metais, yra aptarti žemiau:

Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Grupė ir Bendrovė įvertina, ar atskaitomybės sudarymo dieną nėra požymių, kad nefinansinis turtas gali būti nuvertėjęs. Nefinansinio turto vertės sumažėjimas tikrinamas, kai yra požymių, jog balansinės sumos negali būti atstatytos. Kai yra atliekami naudojimo vertės skaičiavimai, vadovybė turi įvertinti tikėtinas būsimas pinigines įplaukas iš turto ar pinigus generuojančio vieneto ir pasirinkti tinkamą diskonto normą, skaičiuodama dabartinę piniginių įplaukų vertę.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo dieną Grupė ir Bendrovė įvertina finansinį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Finansinio turto vertė sumažėja tada, kai yra objektyvių veiksnių, kaip vieno ar kelių įvykių, įvykusių po finansinio turto pirminio pripažinimo, pasekmė, kurie turėjo įtakos finansinio turto įvertintiems ateities pinigų srautams. Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolių suma yra skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir įvertintų ateities pinigų srautų dabartinės vertės, apskaičiuotos naudojant efektyvią palūkanų normą, apskaičiuotą pirminio pripažinimo metu.

Atidėto pelno mokesčio turtas

Atidėto pelno mokesčio turtas pripažįstamas visiems nepanaudotiems mokestiniams nuostoliams tiek, kiek yra tikėtina gauti mokestinio pelno, kuriuo bus užskaityti nuostoliai. Reikšmingi vadovybės sprendimai yra reikalingi apibrėžti atidėto pelno mokesčio turto sumas, kurios gali būti pripažintos, remiantis tikėtinu būsimųjų apmokestinamų pelnų laikotarpiu ir dydžių ir būsimomis mokesčių planavimo strategijomis.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

5. NEMATERIALUSIS IR MATERIALUSIS ILGALAIKIS TURTAS

Pastaba Nr. 05 – Nematerialusis ir materialusis ilgalaikis turtas (Finansinės būklės ataskaitoje).
2012 m. gruodžio 31 d. Grupės nematerialiojo turto pasikeitimai pateikiami žemiau.

Grupė (tūkst. Lt)	Patentai, licenzijos	Programi- nė įranga	Kitas ilgalaikis nematerialu- sis turtas	Iš viso
Įsigijimo vertė				
2010 m. gruodžio 31 d.	3	381	498	883
Įsigijimai	107	41	333	481
Perleidimai, nurašymai	-	(3)	(2)	(5)
2011 m. gruodžio 31 d.	110	419	829	1.359
Įsigijimai	2	100	107	209
Perleidimai, nurašymai	-	-	(7)	(7)
2012 m. gruodžio 31 d.	112	520	928	1.560
Sukaupta amortizacija				
2010 m. gruodžio 31 d.	1	379	480	860
Amortizacija	11	9	70	90
Perleisto ir nurašyto turto amortizacija	-	(3)	(2)	(4)
2011 m. gruodžio 31 d.	12	385	548	945
Amortizacija	36	32	139	207
Perleisto ir nurašyto turto amortizacija	-	-	-	-
2012 m. gruodžio 31 d.	48	417	687	1.152
Likutinė vertė				
2011 m. gruodžio 31 d.	98	34	281	413
2012 m. gruodžio 31 d.	64	103	242	408

2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovės nematerialiojo turto pasikeitimai pateikiami žemiau:

Bendrovė (tūkst. Lt)	Patentai licenzijos	Programi- nė įranga	Kitas ilgalaikis nematerialu- sis turtas	Iš viso
Įsigijimo vertė				
2010 m. gruodžio 31 d.	-	329	498	827
Įsigijimai	107	3	333	443
Perleidimai, nurašymai	-	(3)	(2)	(5)
2011 m. gruodžio 31 d.	107	329	829	1.265
Įsigijimai	2	92	107	200
Perleidimai, nurašymai	-	-	(7)	(7)
2012 m. gruodžio 31 d.	109	421	928	1.459
Sukaupta amortizacija				
2010 m. gruodžio 31 d.	-	329	480	809
Amortizacija	10	0	70	80
Perleisto ir nurašyto turto amortizacija	-	(3)	(2)	(4)
2011 m. gruodžio 31 d.	10	326	548	885
Amortizacija	36	16	139	191
Perleisto ir nurašyto turto amortizacija	-	-	-	-
2012 m. gruodžio 31 d.	46	342	687	1.075
Likutinė vertė				

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

AIŠKINAMASIS RAŠTAS**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

2011 m. gruodžio 31 d.	97	3	281	381
2012 m. gruodžio 31 d.	63	79	242	383

Grupės ir Bendrovės ilgalaikio nematerialiojo turto amortizacija 2012 m. atitinkamai sudaro 207 tūkst. Lt ir 191 tūkst. Lt (2011 m. – 90 tūkst. Lt ir 80 tūkst. Lt).

Grupės ir Bendrovės investicijos 2012 m. įsigyjant ilgalaikį nematerialųjį turą, sudarė atitinkamai 209 tūkst. Lt ir 200 tūkst. Lt (2011 m. – 481 tūkst. Lt ir 443 tūkst. Lt). Visi įsigijimai yra susiję su Lietuvos geografiniu segmentu.

2012 m. gruodžio 31 d. Grupės materialiojo turto pasikeitimai pateikiami žemiau:

Grupė (tūkst. Lt)	Žemė, pastatai ir statiniai	Mašinos ir įrenginiai	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	Iš viso
Įsigijimo vertė						
2010 m. gruodžio 31 d.	38.231	134.188	33.262	12.181	842	218.704
turto įsigijimai	1.200	10.324	5.054	736	7.015	24.329
parduotas ir nurašytas turtas	-	(3.343)	(809)	(646)	(505)	(5.303)
vertės sumažėjimo atstatymas	-	149	118	6	-	273
perklasifikavimai	2.971	1.023	434	243	(4.689)	(18)
2011 m. gruodžio 31 d.	42.402	142.340	38.059	12.520	2.664	237.985
turto įsigijimai	1.383	4.171	626	953	4.171	11.303
perskaičiavimai dėl apskaitos politikos keitimo*	-	29	-	794	-	823
parduotas ir nurašytas turtas	(117)	(2.497)	(1.455)	(1.500)	(705)	(6.273)
vertės didinimas	3	856	47	126	(848)	184
perklasifikavimai	15	3.488	-	-	(3.994)	(491)
perkėlimai į investicinį turą	-	-	-	-	-	-
Perkėlimai iš investicinio turto	-	-	-	-	-	-
2012 m. gruodžio 31 d.	43.686	148.387	37.276	12.893	1.288	243.531
Sukauptas nusidėvėjimas						
2010 m. gruodžio 31 d.	15.969	102.391	23.493	11.232	-	153.084
nusidėvėjimas	1.746	11.834	3.283	583	-	17.445
parduoto ir nurašyto turto nusidėvėjimas	-	(3.289)	(474)	(635)	-	(4.398)
perklasifikavimai	(202)	0	-	184	-	(18)
2011 m. gruodžio 31 d.	17.513	110.935	26.302	11.363	-	166.113
nusidėvėjimas	2.065	11.447	2.635	659	-	16.805
parduoto ir nurašyto turto nusidėvėjimas	(54)	(1.651)	(1.423)	(1.488)	-	(4.616)
perskaičiavimai dėl apskaitos politikos keitimo*	-	11	-	259	-	270
perklasifikavimai	-	-	-	-	-	-
Perkėlimai į investicinį turą	-	-	-	-	-	-
perkėlimai iš investicinio turto	-	-	-	-	-	-
2012 m. gruodžio 31 d.	19.523	120.742	27.514	10.793	-	178.573
Vertės sumažėjimas						
2010 m. gruodžio 31 d.	213	7	-	38	7	265
vertės sumažėjimas	-	2	-	9	-	11
vertės sumažėjimo atstatymas	(18)	9	-	(9)	-	(18)
2011 m. gruodžio 31 d.	195	18	-	38	7	258
vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-
vertės sumažėjimo atstatymas	(17)	-	-	-	-	(17)

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

AIŠKINAMASIS RAŠTAS**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.****(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)**

2012 m. gruodžio 31 d.	178	18	-	38	7	241
Likutinė vertė						
2011 m. gruodžio 31 d.	24.694	31.387	11.757	1.118	2.656	71.614
2012 m. gruodžio 31 d.	23.985	27.628	9.763	2.061	1.281	64.717

2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto pasikeitimai pateikiami žemiau:

Bendrovė (tūkst. Lt)	Žemė, pastatai ir statiniai	Mašinos ir įrenginiai	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis materialusis sturtas	Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	Iš viso
Išsigijimo vertė						
2010 m. gruodžio 31 d.	22.661	117.602	25.921	10.025	599	176.807
turto įsigijimai	1.200	10.277	1.861	736	6.413	20.487
parduotas ir nurašytas turtas	-	(3.337)	(809)	(566)	(496)	(5.208)
vertės sumažėjimo atstatymas	-	149	118	6	-	273
perklasifikavimai	2.899	989	-	-	(3.863)	25
2011 m. gruodžio 31 d.	26.760	125.680	27.091	10.201	2.653	192.384
turto įsigijimai	1.383	3.867	597	939	2.542	9.328
perskaičiavimai dėl apskaitos politikos keitimo*	-	25	-	759	-	784
parduotas ir nurašytas turtas	(56)	(1.150)	(1.376)	(349)	(705)	(3.636)
vertės didinimas	3	856	47	126	(847)	185
perklasifikavimai	-	1.874	-	-	(2.365)	(491)
perkelimai į investicinį turtą	(322)	-	-	-	-	(322)
perkelimai iš investicinio turto	-	-	-	-	-	-
2012 m. gruodžio 31 d.	27.768	131.152	26.359	11.676	1.278	198.232
Sukauptas nusidėvėjimas						
2010 m. gruodžio 31 d.	7.732	93.830	19.823	9.269	-	130.655
nusidėvėjimas	1.148	10.797	2.887	465	-	15.297
parduoto ir nurašyto turto nusidėvėjimas	-	(3.283)	(474)	(555)	-	(4.312)
perklasifikavimai	39	-	-	(18)	-	21
2011 m. gruodžio 31 d.	8.919	101.344	22.236	9.161	-	141.661
nusidėvėjimas	1.469	10.400	2.039	599	-	14.507
parduoto ir nurašyto turto nusidėvėjimas	(20)	(1.117)	(1.366)	(337)	-	(2.840)
perskaičiavimai dėl apskaitos politikos keitimo*	-	9	-	248	-	257
perklasifikavimai	-	-	-	-	-	-
Perkelimai į investicinį turtą	-	-	-	-	-	-
perkelimai iš investicinio turto	63	-	-	-	-	63
2012 m. gruodžio 31 d.	10.431	110.636	22.909	9.671	-	153.647
Vertės nuvertėjimas						
2010 m. gruodžio 31 d.	5	7	-	27	-	39
vertės sumažėjimas	1	2	-	9	-	12
vertės sumažėjimo atstatymas	-	-	-	-	-	-
2011 m. gruodžio 31 d.	6	9	-	36	-	51
vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-
vertės sumažėjimo atstatymas	-	-	-	-	-	-
2012 m. gruodžio 31 d.	6	9	-	36	-	51
Likutinė vertė						
2011 m. gruodžio 31 d.	17.835	24.326	4.855	1.003	2.653	50.671
2012 m. gruodžio 31 d.	17.331	20.506	3.450	1.969	1.278	44.532

Grupės ir Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas 2012 m. atitinkamai sudaro 16.805 tūkst. Lt ir 14.507 tūkst. Lt (2011 m. gruodžio 31 d. – 17.445 tūkst. Lt ir 15.297 tūkst. Lt).

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

2012 m. rugpjūčio 31 d. AB „Žemaitijos pienas“ generalinio direktoriaus įsakymu buvo pakeista minimali ilgalaikio turto vertė nuo 3.000 Lt iki 500 Lt. Dėl šių pakeitimų dalis į sąnaudas nurašyto mažaverčio turto, kurio suma 823 tūkst.Lt Grupėje ir 784 tūkst.Lt Bendrovėje, buvo atstatyta į ilgalaikį turtą bei jam buvo priskaičiuotas nusidėvėjimas sumoje 270 tūkst.Lt Grupėje ir 257 tūkst. Lt Bendrovėje. Dėl šių koregavimų Grupės pinigų srautų ataskaitoje atvaizduotas nepiniginių straipsnių eliminavimas sumoje 552 tūkst. Lt, o Bendrovės pinigų srautų ataskaitoje atvaizduotas nepiniginių straipsnių eliminavimas sumoje 527 tūkst. Lt.

2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovės ilgalaikis materialusis turtas, kurio likutinė vertė buvo lygi 8.897 tūkst. Lt (2011 m. gruodžio 31 d. – 15.060 tūkst. Lt), buvo įkeistas bankams kaip Bendrovės gautų paskolų užstatas. Dukterinė įmonė ABF „Šilutės Rambynas“ 2012 m. gruodžio 31 d. taip pat buvo įkeitusi ilgalaikį materialųjį turtą už Bendrovės gautas paskolas, kurio likutinė vertė buvo lygi 37.4 tūkst. Lt (2011 m. gruodžio 31 d. – 39 tūkst. Lt) (14 pastaba).

Dalis Grupės ir Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2012 m. gruodžio 31 d. lygi 104.769 tūkst. Lt ir 97.359 tūkst. Lt buvo visiškai nusidėvėjusi (2011 m. gruodžio 31 d. atitinkamai – 76.834 tūkst. Lt ir 70.313 tūkst. Lt), tačiau vis dar naudojama veikloje.

Grupės ir Bendrovės investicijos 2012 m. įsigyjant ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą, sudarė atitinkamai 11.285 tūkst. Lt ir 9.302 tūkst. Lt (2011 m. – 24.574 tūkst. Lt ir 20.696 tūkst. Lt). Visi įsigijimai yra susiję su Lietuvos geografiniu segmentu.

6. INVESTICINIS TURTAS

Pastaba Nr. 6 - Investicinis turtas (Finansinės būklės ataskaitoje)

2012 m. gruodžio 31 d. investicinį turtą sudarė:

	Grupė	Bendrovė
Įsigijimo vertė		
2010 m. gruodžio 31 d.	-	9.435
- įsigijimai	-	-
- perkėlimai į ilgalaikį materialųjį turtą	-	(43)
2011 m. gruodžio 31 d.	-	9.392
- perkėlimai iš ilgalaikio materialaus turto	-	323
- perkėlimai į ilgalaikį materialųjį turtą	-	-
2012 m. gruodžio 31 d.	-	9.714
Sukauptas nusidėvėjimas		
2010 m. gruodžio 31 d.	-	5.032
- nusidėvėjimas	-	267
- perkėlimai į ilgalaikį materialųjį turtą	-	(39)
2011 m. gruodžio 31 d.	-	5.259
- nusidėvėjimas	-	262
- perkėlimai į ilgalaikį materialųjį turtą	-	(63)
2012 m. gruodžio 31 d.	-	5.458
Likutinė vertė		
2011 m. gruodžio 31 d.	-	4.132
2012 m. gruodžio 31 d.	-	4.256

Investicinio turto tikroji vertė yra artima jos likutinei vertei.

Bendrovės investicinio turto nusidėvėjimas 2012 m. sudarė 262 tūkst.Lt (2011 m. – 267 tūkst. Lt). Bendrovės 2012 m. ir 2011 m. investicinį turtą sudaro nuomojamas turtas ABF „Šilutės Rambynas“ ir UAB „Čia Market“.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Visos nuomos sutartys gali būti lengvai nutrauktos prieš kelis mėnesius apie tai pranešus nuomininkui arba nuomotojui.

7. SUTEIKTOS PASKOLOS

Pastaba Nr. 7 – Suteiktos paskolos (Finansinės būklės ataskaitoje)

2012 m. gruodžio 31 d. suteiktas paskolas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Suteiktos paskolos	4.901	5.059	6.738	7.527
Minus: suteiktų paskolų trumpalaikė dalis	(3.466)	(3.692)	(3.466)	(3.693)
	1.435	1.367	-	3.834

Visos paskolos yra išduotos litais. Paskolų gražinimo terminai yra nuo 1 iki 9 metų.

8. ATSARGOS

Pastaba Nr. 8 – Atsargos (Finansinės būklės ataskaitoje)

2012 m. gruodžio 31 d. atsargas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Žaliavos	13.152	13.226	10.369	11.051
Pagaminta produkcija ir nebaigta gamyba	89.426	82.266	84.768	74.141
Prekės, skirtos perparduoti	721	1.964	721	1.964
	103.299	97.456	95.858	87.156
Minus: vertės sumažinimas iki grynosios realizacinės vertės	(5.624)	(6.970)	(5.624)	(6.970)
Iš viso	97.675	90.486	90.234	80.186

9. IŠ PIRKĖJŲ GAUTINOS SUMOS

Pastaba Nr. 9 – Iš pirkėjų gautinos sumos (Finansinės būklės ataskaitoje)

2012 m. gruodžio 31 d. iš pirkėjų gautinas sumas sudarė :

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Iš pirkėjų gautinos sumos	30.369	29.090	29.680	28.749
Iš susijusių šalių gautinos sumos	3.479	7.423	3.231	11.409
	33.848	36.513	32.911	40.158
Minus: vertės sumažėjimas pirkėjų skoloms	(864)	(17)	(864)	(17)
Minus: vertės sumažėjimas susijusioms	(5)	(66)	(5)	(66)
Iš viso:	32.979	36.430	32.042	40.075

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Vertės sumažėjimo abejotinoms iš pirkėjų gautinoms sumoms pasikeitimas 2012 m. ir 2011 m. bendrųjų pajamų ataskaitoje yra įtrauktas į veiklos sąnaudas. Gautinų sumų vertės sumažėjimo pokytis padidino 2012 m. veiklos sąnaudas.

Iš pirkėjų gautinos sumos yra beprocentės ir paprastai jų terminas yra 30 – 90 dienų.

Iš pirkėjų gautinų sumų nuvertėjimo sumų judėjimas yra toks:

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Likutis metų pradžiai	83	105	83	105
Vertės sumažėjimas	786	(22)	786	(22)
Likutis metų pabaigai	<u>869</u>	<u>83</u>	<u>869</u>	<u>83</u>

Iš pirkėjų gautinų sumų, apskaičius vertės sumažėjimą, laikotarpių analizė 2012 m. ir 2011 m. gruodžio 31 d. yra tokia:

		Iš pirkėjų gautinos sumos (be susijusių įmonių), kurių laikotarpis jau praėjęs					Iš viso
Grupė	Iš pirkėjų gautinos sumos, kurių laikotarpis nėra praėjęs	mažiau nei 3 mėn.	3 – 6 mėn.	6 – 9 mėn.	9 – 12 mėn.	daugiau nei 1 m.	
2011 m.	25.626	3.418	29	-	-	-	29.073
2012 m.	25.996	3.509	-	-	-	-	29.505

		Iš pirkėjų gautinos sumos (be susijusių įmonių), kurių laikotarpis jau praėjęs					Iš viso
Bendrovė	Iš pirkėjų gautinos sumos, kurių laikotarpis nėra praėjęs	mažiau nei 3 mėn.	3 – 6 mėn.	6 – 9 mėn.	9 – 12 mėn.	daugiau nei 1 m.	
2011 m.	25.298	3.405	29	-	-	-	28.732
2012 m.	25.318	3.498	-	-	-	-	28.816

10. KITOS GAUTINOS SUMOS

Pastaba Nr. 10 – Kitos gautinos sumos (Finansinės būklės ataskaitoje)

2012 m. gruodžio 31 d. kitas gautinas sumas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Avansu sumokėtas pelno mokestis	-	1.645	-	1.645
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	3.466	3.692	3.466	3.692
Gautinas GPM	-	25	-	25
Gautinas PVM	2.683	1.903	2.683	1.898
Kitos gautinos sumos	693	(1.323)	41	46
Iš viso:	<u>6.842</u>	<u>5.942</u>	<u>6.190</u>	<u>7.306</u>

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

11. PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI

Pastaba Nr. 11 – Pinigai ir pinigų ekvivalentai (Finansinės būklės ataskaitoje)

2012 m. gruodžio 31 d. pinigus ir pinigų ekvivalentus sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Pinigai banke	5.684	9.426	5.328	8.613
Pinigai kasoje	104	131	99	126
Iš viso:	5.788	9.556	5.427	8.739

2012 m. gruodžio 31 d. Grupėje ir Bendrovėje nebuvo terminuotų indėlių, tai atsispindi ir pinigų srautų ataskaitoje.

12. NUOSAVAS KAPITALAS

2012 m. akcinį kapitalą sudarė 48.375.000 paprastosios vardinės akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė yra 1 Lt.

2012 m. gruodžio 31 d. visos akcijos buvo pilnai apmokėtos.

Pastaba Nr. 12 – Įstatinis kapitalas (Finansinės būklės ataskaitoje)

2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovės pagrindiniais akcininkais buvo:

	2012 m.		2011 m.	
	Akcijų skaičius	Nuosavybės dalis, proc.	Akcijų skaičius	Nuosavybės dalis, proc.
Pažemeckas Algirdas	21.589.380	44,63%	21.589.380	44,63%
SKANDINAVISKA ENSKILDA BANKEN CLIENTS kodas 50203290810, SERGELS TORG 2 10640 STOCKHOLM, SWEDEN	3.643.525	7,53%	3.954.903	8,18%
AB „Klaipėdos pienas“ įm. kodas 240026930, Šilutės pl. 33, 91107 Klaipėda	3.601.844	7,45%	3.601.844	7,45%
Pažemeckienė Danutė	3.025.820	6,25%	3.025.820	6,25%
AB „Žemaitijos pienas“	1.360.010	2,81%	-	-
Kiti smulkieji akcininkai	15.154.421	31,33%	16.203.053	33,49%
Iš viso:	48.375.000	100,00%	48.375.000	100,00%

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo. Bendrovės privalomasis rezervas buvo pilnai suformuotas. Privalomasis rezervas negali būti paskirstytas akcininkams.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Kiti rezervai

Kiti rezervai formuojami pagal metinio akcininkų susirinkimo nutarimą dėl pelno paskirstymo ir yra numatyti Bendrovės įstatuose. Šie rezervai gali būti naudojami tik visuotinio akcininkų susirinkimo patvirtintiems tikslams. Remiantis šiuo metu galiojančiu Akcinių bendrovių įstatymu, Bendrovės sudaryti rezervai, kiti nei privalomasis rezervas, jų nepanaudojus ir neplanuojant jų panaudoti, turi būti atstatomi į paskirstytinąjį pelną ir perpaskirstyti.

Savų akcijų įsigijimui skirstant 2009 m. ir 2010 m. pelnus, suformuotas 15 mln. Lt (penkiolikos milijonų litų), (4,34 mln. EUR) (keturi milijonai trys šimtai keturiasdešimt tūkstančių eurų) rezervas.

13. GAUTA PARAMA

Pastaba Nr. 13 – Gauta parama (Finansinės būklės ataskaitoje)

Už metus, pasibaigusius gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės dotacijų judėjimą sudarė:

	<u>Grupė</u>	<u>Bendrovė</u>
Gauta parama		
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	16.862	11.842
- gavimai	547	547
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	17.409	12.389
- gavimai	3.044	1.483
2012 m. gruodžio 31 d. likutis	20.453	13.872
Sukaupta amortizacija		
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	14.183	10.839
- amortizacija	979	730
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	15.162	11.569
- amortizacija	902	558
2012 m. gruodžio 31 d. likutis	16.064	12.127
Likutinė vertė		
2011 m. gruodžio 31 d.	2.247	819
2012 m. gruodžio 31 d.	4.389	1.744

2010 m. 03 mėn. Bendrovei suteikta parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007-13 m. programos priemones – „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“ – verslo plano projektui „AB Žemaitijos pieno konkurencingumo didinimas, diegiant technologinio proceso inovacijas“ 684 tūkst. Lt.

AB „Žemaitijos pienas“ nuolat siekia gerinti produktų kokybę, užtikrinti aplinkosaugos reikalavimus, toliau išlikti tarp lyderių pieno produktų gamybos ir pardavimų rinkoje, todėl vykdo investicijų įsisavinimą savo lėšomis bei naudojasi Europos Sąjungos struktūrinių fondų teikiama parama. 2011 m. Bendrovė pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 m. programos priemones „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“ užbaigė projekto „AB „Žemaitijos pienas“ konkurencingumo didinimas, diegiant technologinio proceso inovacijas“ antrojo etapo įgyvendinimą, įsisavindama apie 10,2 mln. Litų. Įgyvendinus šią projekto dalį, susidėvėjusi įranga buvo pakeista modernia, pagerėjo gaminamų maisto produktų kokybė, taupomi energetiniai ištekliai. 2011 m. pagal šį

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

projektą gauta pirmojo užbaigto etapo 20 proc. kompensuojamos dalies – 547 tūkst. Lt. 2012 m. įgyvendinus šio projekto II etapą Bendrovei pervesta 20 proc. kompensuojamos dalies - 1.483 tūkst. Lt.

2012 metų gruodžio 31 d. visų gautų Bendrovės subsidijų likutinė vertė sudarė 1.744 tūkst. Lt (2011 m. gruodžio 31 d. – 819 tūkst. Lt).

2005 m. liepos 5 d. ABF „Šilutės Rambynas“ pasirašė finansavimo sutartį su VŠĮ „Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondas“ dėl 300 tūkst. litų paramos gavimo. Parama skirta ABF „Šilutės Rambynas“ katilinės rekonstrukcijai, kurios metu katilinėje naudojama kuro rūšis bus pakeista iš mazuto į suskystintas dujas. Paramos dydis negali viršyti 70 proc. viso rekonstrukcijos projekto vertės. Katilinės rekonstrukcija buvo baigta 2005 m. gruodžio mėn., todėl dotacijos suma pradėta amortizuoti nuo 2006 m. sausio 1 d. per 8 metų naudingo tarnavimo laikotarpį. 2006 m. sausio 24 d. ABF „Šilutės Rambynas“ pasirašė finansavimo sutartį su Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos dėl 3.395 tūkst. litų paramos gavimo. Parama skirta ABF „Šilutės Rambynas“ pieno perdirbimo gamybos modernizavimui įsigyjant naujus automobilius ir įrengimus. ABF „Šilutės Rambynas“ įsigijo naujus įrengimus 2006 m. birželio ir liepos mėnesiais, todėl dotacijos suma buvo pradėta amortizuoti nuo sekančio mėnesio po įrengimų įsigijimo per 5 metų naudingo tarnavimo laikotarpį. Subsidija ABF „Šilutės Rambynas“ buvo išmokėta 2007 m. sausio 31 d.

2012 m. balandžio mėn. ABF „Šilutės Rambynas“ pasirašė Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 m. programos priemonės „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“ pirmosios veiklos srities „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir rinkodara“ paramos sutartį, pagal kurią Bendrovei pieno perdirbimo efektyvumo didinimo, modernizuojant materialinę bazę projektui skirta 1.561 tūkst. Lt parama. Įgyvendinus I projekto etapą, 2012 m. rugsėjo mėn. įmonei pervesta 934 tūkst. Lt paramos suma. II etapui skirta 410 tūkst. Lt parama, įgyvendinimo terminas iki 2013 m. kovo 31 d., III etapui skirta 216 tūkst. Lt parama, įgyvendinimo terminas iki 2014 m. kovo 31 d.

2012 m. gruodžio 31 d. ABF „Šilutės Rambynas“ visų dotacijų ir subsidijų likutis buvo 2.645 tūkst. Lt (2011 m. gruodžio 31 d. – 1.428 tūkst. Lt. Finansavimų amortizacija užskaitoma su nusidėvėjimu ir apskaitoma nusidėvėjimo ir amortizacijos straipsnyje pardavimų savikainoje bendrųjų pajamų ataskaitose. Gautos paramos amortizuojamos lygiomis dalimis per paramos lėšomis įsigyto turto nusidėvėjimo laikotarpį.

14. PASKOLOS

Pastaba Nr. 14 – Paskolos (Finansinės būklės ataskaitoje)

2012 m. gruodžio 31 d. Grupės paskolas sudarė:

Kreditorius	Sutarties pradžia	Grąžinimo terminas	Valiuta	2012 m.	2011 m.
AB DnB NORD bankas	2004 05	2014 06	EUR	-	20.717
AB DnB NORD bankas	2006 06	2013 04	EUR	417	2.087
AB SEB bankas	2011 09	2013 09	EUR	11.939	7.147
AB SEB bankas	2011 11	2014 11	LTL	-	3.848
Algirdas Pažemeckas	2011 10	2012 12	LTL	1.578	1.588
Iš viso				13.934	35.387

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

AIŠKINAMASIS RAŠTAS**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.****(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)**

Atimti:		
trumpalaikės paskolas	-	(8.735)
Atimti: ilgalaikių paskolų trumpalaikę dalį	(13.934)	(23.767)
Iš viso ilgalaikių paskolų	-	2.885

2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovės paskolas sudarė:

Bendrovė	Sutarties pradžia	Grąžinimo terminas	Valiuta	Likutis	
				2012 m.	2011 m.
AB DnB NORD bankas	2004 05	2014 06	EUR	-	20.717
AB DnB NORD bankas	2006 06	2013 04	EUR	417	2.087
AB SEB bankas	2011 09	2013 09	EUR	11.939	7.147
AB SEB bankas	2011 11	2014 11	LTL	-	3.848
Algirdas Pažemeckas	2011 10	2012 12	LTL	1.578	1.588
Iš viso				13.934	35.387
Atimti:					
trumpalaikės paskolas				-	(8.735)
Atimti: ilgalaikių paskolų trumpalaikę dalį				(13.934)	(23.767)
Iš viso ilgalaikių paskolų				-	2.885

Grupės ir Bendrovės ilgalaikių paskolų grąžinimo terminai:

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Per vienerius metus	13.934	32.502	13.934	32.502
Per antrus metus	-	1.048	-	1.048
Per trečius metus	-	1.837	-	1.837
Per ketvirtus ir kitus metus	-	-	-	-
Iš viso:	13.934	35.387	13.934	35.387

Metų pabaigoje Grupės ir Bendrovės negrąžintų paskolų dalis nacionaline ir užsienio valiutomis:

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Eurai	12.356	29.951	12.356	29.951
Litais	1.578	5.436	1.578	5.436
Iš viso:	13.934	35.387	13.934	35.387

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

15. FINANSINĖS NUOMOS ĮSIPAREIGOJIMAI

2012 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės būsimojus minimalius finansinės nuomos mokėjimus sudarė:

Grupė	2012 m.		2011 m.	
	Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai	Minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų dabartinė vertė	Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai	Minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų dabartinė vertė
Per vienerius metus	2.484	2.457	4.167	4.027
Per dvejus - penkerius metus	807	796	3.339	3.264
Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai	3.291	3.253	7.506	7.291
Atimti: būsimo palūkanas	(38)		(215)	
Dabartinė minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų vertė	3.253		7.291	

Bendrovė	2012 m.		2011 m.	
	Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai	Minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų dabartinė vertė	Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai	Minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų dabartinė vertė
Per vienerius metus	2.237	2.211	3.797	3.665
Per dvejus - penkerius metus	807	796	3.087	3.017
Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai	3.044	3.007	6.884	6.682
Atimti: būsimo palūkanas	(37)		(202)	
Dabartinė minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų vertė	3.007		6.682	

2012 m. gruodžio 31 d. visos Grupės ir Bendrovės finansinės nuomos sutartys yra pasirašytos eurais.

16. VEIKLOS NUOMA

Nuomos įmokas ateityje pagal pasirašytas veiklos nuomos sutartis sudaro:

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Per vienerius metus	4.221	2.986	4.221	2.986
Nuo vienerių iki penkerių metų	4.267	3.076	4.267	3.076
Po penkerių metų	-	-	-	-
Iš viso:	8.488	6.062	8.488	6.062

Veiklos nuomos mokėjimo valiuta yra litas.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

17. MOKĖTINOS SUMOS

Pastaba Nr. 17 – mokėtinos sumos (Finansinės būklės ataskaitoje).

Finansinių įsipareigojimų sąlygos:

- Prekybos skolos yra beprocentės ir paprastai apmokamos per 30 dienų.
- Kitos mokėtinos sumos yra beprocentės ir turi vidutiniškai vieno mėnesio apmokėjimo terminą.
- Mokėtinos palūkanos paprastai yra apmokamos kas mėnesį per visus finansinius metus.
- Su susijusiomis šalimis susijusių mokėtinų sumų sąlygos pateiktos 28 pastaboje.

Gruodžio 31 d. mokėtinas sumas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Skolos tiekėjams	25.164	28.670	23.486	27.610
Skolos susijusioms įmonėms	1.787	1.088	1.782	1.258
Gauti išankstiniai apmokėjimai	332	819	332	590
Iš viso	27.283	30.578	25.600	29.458

18. KITOS MOKĖTINOS SUMOS

Pastaba Nr. 18 – Kitos mokėtinos sumos (Finansinės būklės ataskaitoje).

Gruodžio 31 d. kitas mokėtinas sumas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Sukauptos sąnaudos	9.604	9.064	8.704	7.814
Mokėtinas darbo užmokestis	2.921	2.765	2.022	1.943
Mokėtinas socialinis draudimas	1.450	1.278	1.279	1.142
Mokėtini mokesčiai, išskyrus pelno mokestį	658	844	389	664
Gauti avansai	-	-	-	-
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	519	951	519	949
Iš viso:	15.153	14.903	12.913	12.512

19. INFORMACIJA APIE SEGMENTUS

Pastaba Nr. 19 – Pardavimai (Bendrųjų pajamų ataskaitoje)

Valdymo tikslais Grupės ir Bendrovės veikla organizuojama kaip vienas pagrindinis segmentas – pieno produktų gamyba ir pardavimas (pirminis segmentas). Pardavimai pagal geografinius segmentus (antrinius segmentus) pateikiami žemiau:

Grupė	Apyvarta tūkst. Litų		Pokytis % lyginant 2012 m. su 2011 m.
	2012 m.	2011 m.	
Fermentiniai sūriai	218.357	214.521	1,79%
Švieži pieno produktai	154.419	154.752	-0,22%
Sviestas ir tepūs riebalų mišiniai	43.128	62.435	-30,92%
Sausi pieno produktai	33.181	24.438	35,78%

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Ledai	70	88	-20,45%
Kita	51.360	38.192	34,48%
Viso	500.515	494.426	1,23%

Bendrovė	Apyvarta tūkst. Litų		Pokytis % lyginant 2012 m. su 2011 m.
	2012 m.	2011 m.	
Fermentiniai sūriai	208.725	208.509	0,10%
Švieži pieno produktai	154.391	154.752	0,23%
Sviestas ir tepūs riebalų mišiniai	43.128	62.435	-30,92%
Sausi pieno produktai	33.181	24.438	35,77%
Ledai	70	88	-20,45%
Kita	50.164	36.996	35,59%
Viso	489.659	487.218	0,50%

Pardavimų planavimui, organizavimui bei kontrolei rinkodaros ir pardavimų skyriaus darbuotojams yra priskirti geografiniai regionai pagal galutinę produkcijos realizacijos rinkos geografinę lokaciją (antrinis segmentavimas). Duomenys apie pajamas, gaunamas atskirose geografinėse rinkose (antrinis segmentas) pateikiami žemiau:

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Pardavimai				
Lietuva	272.778	276.594	266.014	272.842
Kitos Baltijos ir NVS šalys	128.260	127.063	125.700	125.304
Kitos Europos šalys	94.746	83.640	94.746	83.640
Kita	4.731	7.129	3.199	5.432
Iš viso:	500.515	494.426	489.659	487.218

Per 2012 metus pardavimo pajamos nei iš vieno Bendrovės kliento nesudarė daugiau nei 10% visų pajamų.

Informacija apie investicijas į ilgalaikį turtą pagal antrinius (geografinius) segmentus pateikiama aiškinamojo rašto pastaboje Nr.5 („Nematerialusis ir materialusis ilgalaikis turtas“).

20. VEIKLOS SĄNAUDOS

Pastaba Nr. 20 – Veiklos sąnaudos (Bendrųjų pajamų ataskaitoje)

Gruodžio 31 d. veiklos sąnaudas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Atlyginimai ir socialinis draudimas*	29.063	29.253	28.562	28.844
Paslaugos	13.980	12.379	13.650	12.114
Marketingas ir rinkodara	13.529	16.457	13.452	16.462
Kuras ir atsarginės dalys	5.735	5.576	5.615	5.466

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Nusidėvėjimas ir amortizacija	2.456	2.586	2.413	2.551
Atsargų grynosios realizacinės vertės pokytis	(1.307)	4.267	(1.345)	4.267
Medžiagos	1.929	1.980	1.835	1.928
Mokėtini mokesčiai, išskyrus pelno mokestį	597	470	597	411
Kitos sąnaudos	1.067	7.176	898	6.141
Iš viso:	67.050	80.144	65.677	78.184

2012 m. Grupės ir Bendrovės atlyginimų ir socialinio draudimo veiklos sąnaudose buvo atitinkamai 29.063 tūkst. Lt ir 28.562 tūkst. Lt. Dalis tokių išlaidų taip pat apskaitoma produkcijos savikainoje ir kitose veiklos sąnaudose.

21. KITOS VEIKLOS PAJAMOS IR SĄNAUDOS

Pastaba Nr. 21 – Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos (Bendrųjų pajamų atasakaitoje)

Už metus, pasibaigusius 2012 m. ir 2011 m. gruodžio 31 d. kitos veiklos pajamos ir sąnaudas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Kitos veiklos pajamos				
Ilgalaikio materialiojo turto pardavimo pelnas ir žaliavų, prekių, skirtų perparduoti pardavimo pajamos	1.219	1.513	3.641	4.279
Nuomos pajamos	1.178	-	1.333	1.192
Valgyklos pajamos	574	716	574	716
Kitos:	-	-	829	568
	2.971	2.229	6.377	6.755
Kitos veiklos sąnaudos				
Žaliavų, prekių, skirtų perparduoti pardavimo savikaina	(3.532)	(3.734)	(3.171)	(3.691)
Nuomos sąnaudos	(540)	(1.017)	(264)	(658)
Atlyginimai ir socialinsi draudimas	-	-	-	-
Kitos:	(611)	(787)	(610)	(793)
	(4.682)	(5.537)	(4.045)	(5.142)
IŠ VISO:	(1.711)	(3.308)	2.332	1.613

22. FINANSINĖS IR INVESTICINĖS VEIKLOS PAJAMOS IR SĄNAUDOS

Pastaba Nr. 22 – kitos finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos (Bendrųjų pajamų ataskaitoje)

Gruodžio 31 d. finansinės veiklos pajamos ir sąnaudas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Finansinės ir investicinės veiklos pajamos				
Palūkanų pajamos	365	446	452	453
Pelnas dėl valiutų kurso pasikeitimo	132	610	132	610
Kitos finansinės pajamos	89	40	55	27
	586	1.096	639	1.090
Finansinės veiklos sąnaudos				
(Nuostoliai) dėl valiutų kurso pasikeitimo	(186)	(601)	(154)	(593)

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Palūkanų sąnaudos	(587)	(678)	(619)	(661)
Kitos finansinės veiklos sąnaudos	(127)	(105)	-	-
	<u>(900)</u>	<u>(1.384)</u>	<u>(773)</u>	<u>(1.254)</u>
IŠ VISO:	<u><u>(315)</u></u>	<u><u>(287)</u></u>	<u><u>(134)</u></u>	<u><u>(164)</u></u>

23. PELNO MOKESČIO SĄNAUDOS (NAUDA)

Pastaba Nr. 23 – Pelno mokesčio nauda (sąnaudos) (Bendrųjų pajamų ataskaitoje)

Už metus, pasibaigusius 2012 m. ir 2011 m. gruodžio 31 d. pelno mokesčio sąnaudas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
(Nuostoliai) Pelnas prieš apmokestinimą	27.195	10.565	25.173	9.435
Pelno mokesčio sąnaudos, taikant norminiuose aktuose numatytą mokesčio tarifą	2.938	1.097	2.913	1.097
Neapmokestinamų skirtumų mokestinis efektas	138	(691)	138	(691)
Atidėto pelno mokesčio turto sumažinimo po įvertinimo pasikeitimo mokestinis efektas	106	204	-	-
Pelno mokesčio sąnaudos (nauda), apskaitytos bendrųjų pajamų ataskaitoje	<u>3.181</u>	<u>610</u>	<u>3.051</u>	<u>406</u>
Einamojo laikotarpio pelno mokestis	(2.913)	(1.097)	(2.913)	(1.097)
Atidėtojo pelno mokesčio pasikeitimas	(268)	488	(138)	691
Pelno mokesčio sąnaudos (nauda), apskaitytos bendrųjų pajamų ataskaitoje	<u>3.181</u>	<u>610</u>	<u>3.051</u>	<u>406</u>

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Atidėtojo pelno mokesčio turtas				
Sukaupti mokestiniai nuostoliai	-	-	-	-
Atsargos	844	1.045	844	1.045
Sukauptas atostogų rezervas	1.122	1.161	1.099	1.141
Kitos sukauptos sąnaudos	183	81	155	50
Atidėtojo pelno mokesčio turtas, iš viso	<u>2.149</u>	<u>2.287</u>	<u>2.098</u>	<u>2.236</u>
Atimti: sumažėjimas po įvertinimo				
Atidėto pelno mokesčio įsipareigojimas				
Skirtingi ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvai	(1.083)	(977)	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas, iš viso	<u>(1.083)</u>	<u>(977)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Atidėtas pelno mokesčio turtas, grynąja verte	<u>1.066</u>	<u>1.310</u>	<u>2.098</u>	<u>2.236</u>

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

24. DUKTERINĖS ĮMONĖS ĮSIGIJIMAS IR NURAŠYMAS

Sudarant 2012 m. gruodžio 31 d. Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinį, buvo įvertintas 2013 m. sausio 31 įvykęs dukterinės įmonės ŽŪK „Tarpučių pienas“ likvidavimas, kurio rezultatai atvaizduoti finansinėse ataskaitose.

25. PELNAS VIENAI AKCIJAI

Pelnas vienai akcijai apskaičiuojamas dalijant akcininkams priskiriamą grynąjį pelną iš metinio išleistų ir apmokėtų paprastųjų akcijų skaičiaus svertinio vidurkio.

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Akcininkams priskiriamas grynasis (nuostolis) pelnas	23.784	9.851	22.122	9.029
Vidutinis svertinis akcijų skaičius (tūkst.)	48.375	48.375	48.375	48.375
Vienai akcijai tenkantis pelnas (nuostoliai) (littais)	<u>0,49</u>	<u>0,20</u>	<u>0,46</u>	<u>0,19</u>

Sąlyginis pelnas vienai akcijai yra lygus pelnui vienai akcijai, kadangi 2012 m. ir 2011 m. gruodžio 31 d. nebuvo išleistų potencialių akcijų.

26. DIVIDENDAI VIENAI AKCIJAI

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Išmokėtų dividendų suma	-	-	-	-
Akcijų skaičius (tūkst.)	48.375	48.375	48.375	48.375
Vienai akcijai tenkantis dividendai (littais)	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

27. Galimi būsimų laikotarpių įsipareigojimai ir pasižadėjimai

2012 m. Grupė ir Bendrovė neturėjo reikšmingų įsipareigojimų ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti.

2012 m. Grupė ir Bendrovė nedalyvavo jokiose teisminėse procedūrose, kurios, vadovybės nuomone, turėtų reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

28. FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMASKredito rizika

Gruodžio 31 d. galima Bendrovės ir Grupės kredito rizika susideda iš tokių veiksmų:

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	5.789	9.556	5.427	8.739
Suteiktos paskolos	4.901	5.059	6.738	7.527

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Iš pirkėjų gautinos sumos	32.978	36.430	32.042	40.075
Kitos gautinos sumos	6.842	5.942	6.190	7.306
Terminuoti indėliai	-	-	-	-
Finansinis turtas iš viso:	50.510	56.987	50.397	63.647

Grupei ir Bendrovei nebūdinga didesnė pirkėjų rizikos koncentracija, susijusi su panašiomis charakteristikomis apibūdinamu vienu partneriu ar jų grupe. Pirkėjų rizika, arba rizika, jog partneriai neįvykdys įsipareigojimų, yra kontroliuojama taikant kredito terminus bei kontrolės procedūras. Grupė ir Bendrovė turi galiojančias procedūras, kurios pastoviai užtikrina, kad Grupės ir Bendrovės produkcija būtų parduodama tik gerą kredito reputaciją turintiems klientams, neviršijant priimtinių kreditavimo ribų.

Didžiausią kredito riziką sudaro kiekvieno finansinio turto vieneto balansinė vertė, įskaitant išvestinius finansinius instrumentus finansinės būklės ataskaitoje, jeigu tokių yra. Todėl Grupė ir Bendrovė mano, jog maksimali rizika yra lygi iš pirkėjų gautinų sumų (9 pastaba) sumai, atėmus pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius balanso sudarymo dieną.

Iš prekybos ir kitų gautinų sumų, kurių laikotarpis nėra praėjęs bei joms nėra nustatytas vertės sumažėjimas, finansinės atskaitomybės dieną nėra jokių požymių, jog skolininkai neįvykdys savo mokėjimų įsipareigojimų, nes Grupė ir Bendrovė prekiauja tik su pripažintomis, kreditingomis trečiosiomis šalimis. Susiję asmenys yra skaidomi į Grupę, kitas susijusias šalis ir nesusijusias šalis, ir, pradedant nuo 2007 m. pabaigos, naujai sudarytos prekybos sutartys apima paragrafą apie kredito limitą, kuris nustatytas atsižvelgiant į pardavimų sumas ir apimtį. Taip pat iš kai kurių klientų yra reikalaujama išankstinių apmokėjimų.

Kredito rizika, susijusi su lėšomis bankuose, yra ribota, nes Grupė ir Bendrovė atlieka operacijas su bankais, turinčiais aukštus užsienio reitingavimo agentūrų suteiktus kredito reitingus.

Likvidumo rizika

Grupės politika yra palaikyti pakankamą grynųjų pinigų ir grynųjų pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamo kiekio kredito paslaugų, banko sąskaitos perviršių ir kredito linijų pagalba, siekiant įvykdyti savo strateginiuose planuose numatytus įsipareigojimus.

Žemiau pateikta lentelė apibendrina Grupės ir Bendrovės finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus 2012 m. ir 2011 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus mokėjimus pagal sutartis.

Grupė	Pareikalavus	Iki 3 mėn.	Nuo 3 mėn. iki 1 m.	Nuo 1 m. iki 5 m.	Po 5 m.	Iš viso
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	785	31.717	2.885	-	35.387
Finansinės nuomos įsipareigojimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	1.152	2.875	3.264	-	7.291
Prekybos skolos	-	24.929	-	-	-	24.929
Įsipareigojimai susijusioms šalims	-	5.649	-	-	-	5.649
2011 m. gruodžio 31 d.	-	32.515	34.592	6.149	-	73.256
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	1.736	12.199	-	-	13.934
Finansinės nuomos įsipareigojimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	924	1.533	796	-	3.253
Prekybos skolos	-	25.273	223	-	-	25.496
Įsipareigojimai susijusioms šalims	-	1.788	-	-	-	1.788
2012 m. gruodžio 31 d.	-	29.720	13.955	796	-	44.471

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Pokytis per 2012 metus:	-	(2.795)	(20.637)	(5.353)	-	(28.785)
Bendrovė	Pareikalavus	Iki 3 mėn.	Nuo 3 mėn. iki 1 m.	Nuo 1 m. iki 5 m.	Po 5 m.	Iš viso
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	575	31.927	2.885	-	35.387
Finansinės nuomos įsipareigojimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	1.062	2.603	3.017	-	6.682
Prekybos skolos	-	28.200	-	-	-	28.200
Įsipareigojimai susijusioms šalims	-	1.258	-	-	-	1.258
2011 m. gruodžio 31 d.	-	31.095	34.530	5.902	-	71.527
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	1.578	12.356	-	-	13.934
Finansinės nuomos įsipareigojimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	833	1.378	796	-	3.007
Prekybos skolos	-	23.594	223	-	-	23.817
Įsipareigojimai susijusioms šalims	-	1.783	-	-	-	1.783
2012 m. gruodžio 31 d.	-	27.788	13.957	796	-	42.541
Pokytis per 2012 metus:	-	(3.307)	(20.573)	(5.106)	-	(28.986)

Užsienio valiutos rizika

Pagrindinė valiutos rizika, su kuria susiduria Grupė, kyla dėl to, kad Grupė skolinasi lėšas užsienio valiuta, bei dėl jos vykdomos importo ir eksporto veiklos. Grupės politika yra suderinti pinigų srautus iš labai tikėtinų būsimų pardavimų su pirkimais kiekviena užsienio valiuta. Grupė nesinaudoja kokiomis nors finansinėmis priemonėmis, padedančiomis valdyti užsienio valiutos riziką, išskyrus tai, kad ji stengiasi skolintis eurai, su kuriais yra susietas litas.

2012 m. gruodžio 31 d. piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai skirtingomis valiutomis buvo tokie:

	Grupė 2012.12.31		Bendrovė 2012.12.31	
	Turtas	Įsipareigojimai	Turtas	Įsipareigojimai
Litais	40.346	43.894	40.714	39.213
Eurai	10.255	17.869	9.680	17.300
JAV doleriais	29	-	29	-
Latais	3.767	897	3.767	897
Kita	1	8	2	8
Iš viso:	54.398	62.669	54.192	57.418

2011 m. gruodžio 31 d. piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai skirtingomis valiutomis buvo tokie:

	Grupė 2011.12.31		Bendrovė 2011.12.31	
	Turtas	Įsipareigojimai	Turtas	Įsipareigojimai
Litais	46.267	66.408	53.130	46.126
Eurai	8.790	23.956	8.451	39.075
JAV doleriais	119	-	119	-
Latais	4.684	430	4.684	495
Kita	2	-	2	1
Iš viso:	59.862	90.794	66.386	85.697

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Visi pardavimų ir pirkimų sandoriai kaip ir Grupės bei Bendrovės finansinių skolų portfelis yra išreikšti litais ir eurais. Todėl užsienio valiutos svyravimo jautrumo analizė nebuvo pateikta, nes likučiai ir sandoriai užsienio valiutomis, kitomis nei litai ir eurai, buvo nereikšmingi.

Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Pagrindiniai Grupės ir Bendrovės finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos, ilgalaikės ir trumpalaikės skolos.

Tikroji vertė yra apibrėžiama kaip suma, už kurią gali būti apsieista turtu ar paslaugomis arba kuria gali būti užskaitytas tarpusavio įsipareigojimas tarp nesusijusių šalių, kurios ketina pirkti/parduoti turtą arba užskaityti tarpusavio įsipareigojimą. Tikroji finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų vertė yra paremta kotiruojamomis rinkos kainomis, diskontuotų pinigų srautų modeliais arba pasirinkimo sandorių („opcionų“) kainų modeliais, priklausomai nuo aplinkybių.

Žemiau yra pateiktas visų Grupės finansinių instrumentų palyginimas pagal balansinės ir tikrosios vertės kategorijas, kurios yra pateiktos finansinėse ataskaitose:

Grupė	Balansinė vertė		Tikroji vertė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Finansinis turtas				
Pinigai bankuose ir kasose	5.789	9.556	5.789	9.556
Terminuoti indėliai	-	-	-	-
Investicijos laikomos galimam pardavimui	-	10	-	10
Suteiktos paskolos	4.901	5.059	4.901	5.059
	10.690	14.626	10.690	14.625
Finansiniai įsipareigojimai				
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos:	-	-	-	-
Finansinės nuomos (lizingo) bei nuomos pirkimo įsipareigojimai	(3.253)	(7.291)	(3.289)	(7.506)
Įsiskolinimai su kintama palūkanų norma	(12.356)	(33.799)	(12.356)	(33.799)
Įsiskolinimai su pastovia palūkanų norma	(1.578)	(1.588)	(1.578)	(1.588)
	(17.187)	(42.678)	(17.223)	(42.893)
Iš viso:	(6.497)	(28.052)	(6.533)	(28.268)

Bendrovė	Balansinė vertė		Tikroji vertė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Finansinis turtas				
Pinigai bankuose ir kasose	5.427	8.739	5.427	8.739
Terminuoti indėliai	-	-	-	-
Investicijos laikomos galimam pardavimui	-	10	-	10
Suteiktos paskolos	6.738	7.527	6.738	7.527
	12.165	16.276	12.165	16.276
Finansiniai įsipareigojimai				
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos:				
Finansinės nuomos (lizingo) bei nuomos pirkimo įsipareigojimai	(3.007)	(6.682)	(3.044)	(6.884)
Įsiskolinimai su kintama palūkanų norma	(12.356)	(33.799)	(12.356)	(33.799)
Įsiskolinimai su pastovia palūkanų norma	(1.578)	(1.588)	(1.578)	(1.588)
	(16.941)	(42.069)	(16.978)	(42.271)
IŠ VISO:	(4.776)	(25.793)	(4.813)	(25.995)

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti yra naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- Trumpalaikių prekybos gautinų sumų, trumpalaikių prekybos skolų ir trumpalaikių skolų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei.
- Ilgalaikių skolų tikroji vertė nustatoma remiantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių skolų, už kurias mokamos kintamos ar pastovios palūkanos, tikroji vertė yra artima jų apskaitinei vertei.

Kapitalo valdymas

Pagrindinis kapitalo valdymo tikslas yra garantuoti, kad Grupė ir Bendrovė atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus ir kad palaikytų atitinkamus kapitalo rodiklius, siekiant palaikyti savo verslą ir maksimizuoti akcininkams teikiamą naudą.

Grupė ir Bendrovė valdo savo kapitalo struktūrą ir keičia ją, atsižvelgiant į ekonominių sąlygų pokyčius ir pagal savo veiklos rizikos ypatybes. Siekiant palaikyti arba pakeisti kapitalo struktūrą, Grupė ir Bendrovė gali išleisti naujų akcijų, pakeisti dividendų išmokėjimą akcininkams, grąžinti kapitalą akcininkams. 2012 m. nebuvo padaryta jokių kapitalo valdymo tikslų, politikos ar proceso pakeitimų.

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Grupės ir Bendrovės nuosavas kapitalas nesudarytų mažiau negu 50 proc. jos akcinio kapitalo. Nėra jokių kitų išoriškai nustatytų reikalavimų Grupės ir Bendrovės kapitalui.

Grupė ir Bendrovė vertina kapitalą naudodama įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykio koeficientą. Kapitalą sudaro paprastosios akcijos, rezervai, nepaskirstytas pelnas priskirtinas patronuojančios įmonės nuosavo kapitalo turėtojams. Grupės ir Bendrovės vadovybė nėra nustatiusi konkretaus siektino įsipareigojimo ir nuosavo kapitalo santykio koeficiento, tačiau žemiau pateikti esami rodikliai yra vertinami kaip pakankamai geri veiklos rodikliai:

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Ilgalaikiai įsipareigojimai (įskaitant atidėtuosius mokesčius ir dotacijas)	8.178	11.031	4.450	8.379
Trumpalaikiai įsipareigojimai	58.880	82.011	54.712	78.137
Įsipareigojimų iš viso:	67.058	93.041	59.162	86.516
Nuosavybė, tenkanti patronuojančios įmonės akcininkams	148.196	127.403	145.316	126.192
Įsipareigojimų* ir nuosavo kapitalo santykis	45%	73%	41%	69%

*Įsipareigojimai apima visus ilgalaikius (įskaitant atidėtuosius mokesčius ir dotacijas (atidėtąsias pajamas)) ir trumpalaikius įsipareigojimus.

Jokių kitų kapitalo valdymo priemonių nėra naudojama. Jokių reikalavimų nesilaikymo pažeidimų per praėjusius metus nebuvo.

29. SUSIJUSIŲ ŠALIŲ OPERACIJOS

Šalys yra laikomos susijusiomis, kai viena šalis turi galimybę kontroliuoti kitą arba gali daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai priimant finansinius ir veiklos sprendimus. Grupės ir Bendrovės susijusios šalys yra šios:

- AB „Žemaitijos pieno investicija“ (bendras didžiausias akcininkas);
- ABF „Šilutės Rambynas“ (bendras didžiausias akcininkas; nuo 2008 m. dukterinė įmonė);
- UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“ (bendras didžiausias akcininkas);
- AB „Klaipėdos pienas“ (bendras didžiausias akcininkas);
- UAB „Čia Market“ (bendras didžiausias akcininkas);
- SIA „Muizas Pienas“ (bendras didžiausias akcininkas);
- UAB „Samogitija“ (bendras didžiausias akcininkas);

Mokėtinos sumos susijusioms šalims paprastai yra apmokamos per 30 d. laikotarpį.

Grupės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai metų pabaigoje buvo tokie:

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
1) Pardavimai				
Prekių pardavimai				
<i>Grupei</i>				
ŽŪK „Tarpučių pienas“	-	-	-	-
ABF „Šilutės Rambynas“	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Susijusioms šalims</i>				
UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“	-	2	0	2
AB „Klaipėdos pienas“	1.293	1.384	425	535
AB „Žemaitijos pieno investicija“	-	-	-	-
UAB „Čia Market“	24.394	29.794	23.395	29.750
SIA „Muizas piens“	9.410	12.902	8.507	12.408
	35.097	44.082	32.328	42.696
Kito turto ir paslaugų pardavimai				
<i>Grupei</i>				
ŽŪK „Tarpučių pienas“	-	-	1	2
ABF „Šilutės Rambynas“	-	-	3.752	3.527
	-	-	3.753	3.528
<i>Susijusioms šalims</i>				
UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“	1.529	1.658	1.529	1.658
AB „Klaipėdos pienas“	1.832	2.034	1.832	2.034
AB „Žemaitijos pieno investicija“	139	177	139	177
UAB „Samogitija“	6	-	6	-
UAB „Čia Market“	654	844	642	831
SIA „Muizas piens“	90	59	90	59
	4.250	4.772	4.239	4.760
Pardavimų iš viso:	39.347	48.854	40.320	50.984

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

AIŠKINAMASIS RAŠTAS**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.****(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)**

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
2) Pirkimai				
<i>Iš Grupės</i>				
ŽŪK „Tarpučių pienas“	-	-	-	-
ABF „Šilutės Rambynas“	-	-	19.948	19.948
	-	-	19.948	19.948
<i>Iš susijusių šalių</i>				
UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“	2.295	303	2.295	303
UAB „Čia Market“	678	641	662	638
AB „Klaipėdos pienas“	3.958	3.656	3.952	3.649
AB „Žemaitijos pieno investicija“	2.565	2.182	2.559	2.175
SIA "Muizas piens"	103	-	103	-
	9.599	6.782	9.571	6.766
Pirkimų iš viso:	9.559	6.782	29.519	26.714

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
3) Gautinų sumų (prekybos ir finansinės skolos) likučiai metų pabaigoje				
<i>Grupė</i>				
ŽŪK „Tarpučių pienas“	-	-	-	-
ABF „Šilutės Rambynas“	-	-	2.468	8.461
	-	-	2.468	8.461
<i>Susijusios šalys</i>				
UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“	-	447	-	447
UAB „Samogitija“	78	-	78	-
UAB „Čia Market“	947	3.532	947	3.479
AB „Klaipėdos pienas“	71	320	-	0
AB „Žemaitijos pieno investicija“	2.477	3.213	2.477	3.213
SIA "Muizas piens"	2.358	2.317	2.265	2.115
	5.931	9.829	5.767	9.254
Viso, su vertės sumažėjimu	5.931	9.829	8.235	17.715

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
4) Mokėtinų sumų likučiai metų pabaigoje				
<i>Grupė</i>				
ŽŪK „Tarpučių pienas“	-	-	-	170
ABF „Šilutės Rambynas“	-	-	807	-
	-	-	807	170
<i>Susijusios šalys</i>				
Pažemeckas Algirdas	1.578	1.588	1.578	1.588
UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“	751	-	751	-

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

AIŠKINAMASIS RAŠTAS**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.****(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)**

AB „Žemaitijos pieno investicija“	224	-	223	
AB „Klaipėdos pienas“	-	1.088	-	1.088
UAB „Čia Market“	4	1	-	-
SIA "Muizas piens"	-	-	-	-
	<u>2.557</u>	<u>2.677</u>	<u>2.552</u>	<u>2.676</u>
	<u>2.557</u>	<u>2.677</u>	<u>3.359</u>	<u>2.846</u>

Neapmokėti likučiai metų pabaigai yra neapdrausti, už juos nemokamos palūkanos, ir atsiskaitymas vyksta grynais pinigais.

2012 m. Bendrovė apskaitė 5 tūkst. Lt realizacinės vertės sumažėjimą abejotinoms skoloms, susijusioms su sumomis, kurios priklauso susijusioms šalims (2011 m. – 66 tūkst. Lt). Šių abejotinių skolų įvertinimas peržiūrimas kiekvienais finansiniais metais, tikrinant susijusios šalies finansinę padėtį ir rinką, kurioje susijusi šalis veikia. Grupė sudariusi daug sandorių su susijusiomis šalimis (AB „Žemaitijos pieno investicija“ grupės įmonėmis) ir Grupės pelnas bei pardavimai yra stipriai įtakojami sandorių su AB „Žemaitijos pieno investicija“ grupe. Tame tarpe, tai yra ilgalaikio turto nuoma, žaliavų pardavimai bei pilnas sūrių supirkimas iš ABF „Šilutės Rambynas“, distribucijos paslaugų pardavimas UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“ ir pagamintos produkcijos pardavimai UAB „Čia Market“.

I. BENDRA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ

1. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas pranešimas

Konsoliduotas metinis pranešimas parengtas ir teikiamas už 2012 finansinius metus.

2. Emitentas ir jo kontaktiniai duomenys

Pavadinimas	Akcinė bendrovė „Žemaitijos pienas“
Teisinė – organizacinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistruota	Akcinė bendrovė įregistruota 1993 m. birželio 23 d.
Įmonės kodas	180240752
PVM mokėtojo kodas	LT802407515
Įstatinis kapitalas	48.375.000 Lt, padalintas į 48.375.000 paprastąsias vardines 1 Lt nominalios vertės akcijas
Adresas	Sedos g. 35, LT-87101 Telšiai
Telefonas	8 (444) 22201
Faksas	8 (444) 74897
Elektroninis paštas	info@zpienas.lt
Interneto puslapis	www.zpienas.lt

3. Informacija apie Bendrovės filialus ir atstovybes

2012 m. gruodžio 31 d. konsoliduotą AB „Žemaitijos pienas“ įmonių Grupę sudarė pagrindinė įmonė „Žemaitijos pienas“ (toliau – Bendrovė) ir jos dukterinės įmonės. Bendrovės valdomos dukterinės įmonės yra šios :

AB-F „Šilutės Rambynas“, įmonės kodas 277141670.

Įstatinis kapitalas – 8.596.650 Lt. Bendrovei priklauso 87,82 proc.

Buveinės adresas – Klaipėdos g. 3, Šilutė.

Veiklos pobūdis – Fermentinių sūrių gamyba.

ŽŪK „Tarpučių pienas“, įmonės kodas 151449845.

Įstatinis kapitalas – 496.027 Lt. Bendrovei priklauso 10,08 proc.

Buveinės adresas – Klaipėdos g. 3, Šilutė.

Veiklos pobūdis – Žaliavinio pieno atšaldymas.

Šis subjektas likviduotas 2013 m. sausio mėn. 31 d. ir išregistruotas iš juridinių asmenų registro.

Susijusi įmonė SIA „Muižas piens“, įmonės kodas 40003786632.

Bendrovei priklauso 32 proc.

Buveinės adresas – Skaistkalnes 1, Rīga, Latvija.

Veiklos pobūdis – Mažmeninė, didmeninė prekyba.

AB „Žemaitijos pienas“ turi 5 padalinius su sandėliais ir transportavimo priemonėmis žemiau nurodomuose Lietuvos miestuose :

- Vilniaus filialas, adr.: Algirdo g. 40/13, Vilnius
- Kauno filialas, adr.: Kėdainių g. 8A, Kaunas

- Klaipėdos filialas, adr.: Šilutės pl. 33, Klaipėda
- Panevėžio filialas, adr.: J. Janonio g. 9, Panevėžys
- Telšių filialas, adr.: Sedos g. 35, Telšiai

4. Emitento ir dukterinių įmonių pagrindinės veiklos pobūdis

AB „Žemaitijos pienas“ pagrindinė veikla – pieno produktų (fermentinių sūrių ir sūrio gaminių, fasuotų sūrių ir sūrių gaminių, lydytų sūrių ir sūrių gaminių, kremų, varškės kremų, sviesto pieno produktų teminių, maišytų tepinių, pieno riebalų, pasterizuotos grietinėlės, pasukų, išrūgų, sausų pieno produktų, šviežių pieno produktų (pieno, grietinėlės, varškės, varškės gaminių, jogurtų, desertų, varškės sūrelių, glaistytų varškės sūrelių, raugintų pieno produktų)) kūrimas, gamyba ir realizavimas Lietuvos ir užsienio rinkose.

AB-F „Šilutės Rambynas“ pagrindinė veikla – fermentinių sūrių ir sūrių gaminių kūrimas, gamyba ir pardavimas, pasterizuotos grietinėlės, pasterizuotų išrūgų ir koncentruotų išrūgų gamyba ir pardavimas.

5. Duomenys apie prekybą emitento vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose

AB „Žemaitijos pienas“ paprastosios vardinės akcijos įtrauktos į „NASDAQ OMX Vilnius“ vertybinių popierių biržos Baltijos papildomą vertybinių popierių prekybos sąrašą nuo 1997 m. spalio 13 d.

Akcijų rūšys – paprastosios vardinės;
Akcijų skaičius – 48.375.000;
Bendra nominali vertė – 48.375.000 Lt;
VP ISIN kodas LT0000121865;
VVPB simbolis – ZMP1L

6. Informacija apie sutartis su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

2004 m. liepos 16 d. Bendrovė sudarė sutartį su AB „Šiaulių bankas“, buveinės adr.: Tilžės g. 149, Šiauliai, pagal kurią Bendrovės išleistų vertybinių popierių sąskaitų tvarkymas nuo 2004 m. liepos 23 d. perduotas AB Šiaulių bankui.

7. Duomenys apie Grupę sudarančių įmonių prekybą akcijomis reguliuojamose rinkose

Reguliuojamoje rinkoje prekiaujama tik AB „Žemaitijos pienas“ vertybiniais popieriais, šiuo metu 48.375.000 paprastųjų vardinių akcijų vienetų yra įtraukta į NASDAQ OMX Vilnius Baltijos papildomąjį prekybos sąrašą. (VVPB simbolis ZMP1L). Vienos akcijos nominali vertė 1 (vienas) litas. Bendra nominali vertė yra 48.375.000 litai.

Vertybinių popierių, nepažymintų dalyvavime įstatiniame kapitale, bet kurių apyvartą reglamentuoja LR Vertybinių popierių įstatymas, nėra.

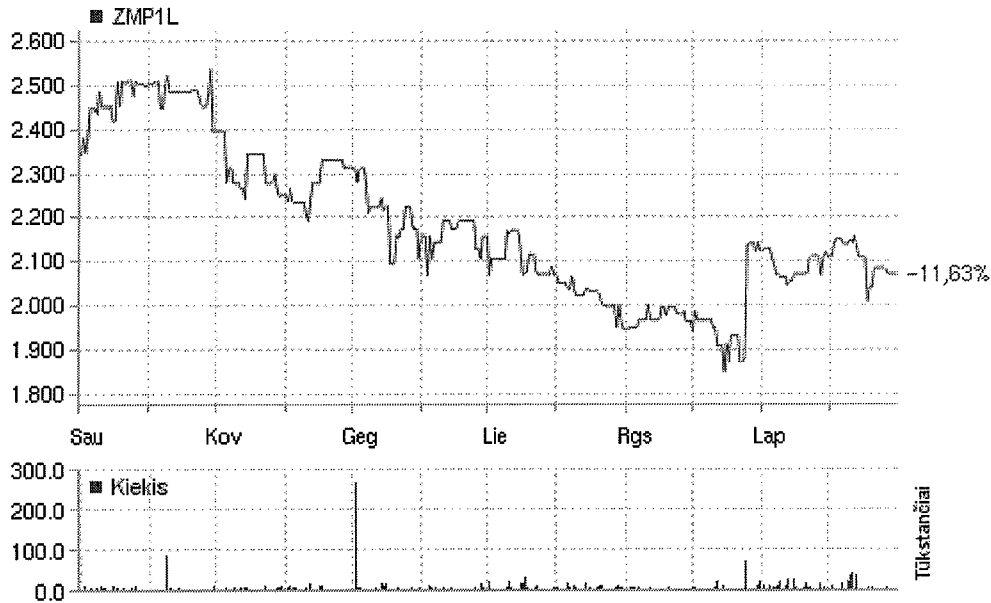
Prekyba kitose biržose ir kitose organizuotose rinkose nėra ir nebuvo vykdoma.

Žemiau pateikiama grafinė informacija apie sandorius sudarytus (prekybą) AB „Žemaitijos pienas“ akcijomis Vilniaus vertybinių popierių biržoje per 2012 m. sausio – gruodžio mėn. laikotarpį. Duomenų šaltinis - AB NASDAQ OMX Vilnius tinklalapis, adresas:

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

http://www.nasdaqomxbaltic.com/market/?instrument=LT0000121865&list=3&date=2012-01-01&pg=details&tab=historical&lang=lt¤cy=0&downloadcsv=0&start_d=1&start_m=1&start_y=2012&end_d=31&end_m=6&end_y=2012

Taipogi pateikiami AB „Žemaitijos pienas“ vertybinių popierių prekybos „NASDAQ OMX Vilnius“ vertybinių popierių biržoje 2009 – 2012 metų istoriniai duomenys:

Rodiklis	2009	2010	2011	2012
Atidarymo kaina	0,600	1,040	2,414	2,345
Didžiausia kaina	1,440	2,572	2,659	2,538
Mažiausia kaina	0,480	1,020	1,916	1,851
Paskutinė kaina	1,030	2,414	2,345	2,072
Apyvarta vnt.	14 273 509	7 623 027	4 945 124	1 514 200
Apyvarta mln.	11,53 LTL	11,74 LTL	11,10 LTL	3,32 LTL
Kapitalizacija mln.	49,83 LTL	116,75 LTL	113,41 LTL	100,22 LTL

8. Vertybinių popierių kapitalizacija

2009 – 2012 metų laikotarpiu Bendrovės akcijų kapitalizacijos rodikliai, Lt buvo sekantys:

Rodiklis	2009	2010	2011	2012
Kapitalizacija mln.	49,83 LTL	116,75 LTL	113,41 LTL	100,22 LTL

AB „Žemaitijos pienas“ vertybinių popierių kapitalizacijos pokytis per 2009 – 2012 m. laikotarpį procentais sudarė:

ZMP1L

29 025 000,00 LTL

100 217 520,00 LTL

+245,28%

9. Emitento įstatinis kapitalas

2012 m. gruodžio 31 d. AB „Žemaitijos pienas“ įstatinį kapitalą sudarė:

Akcijų rūšis	Akcijų skaičius (vnt.)	Nominali vertė (Lt)	Bendra nominali vertė (Lt)	Istatinio kapitalo dalis (%)
Paprastosios vardinės akcijos	48.375.000	1	48.375.000	100

Visos akcijos yra pilnai apmokėtos ir joms netaikomi jokie vertybinių popierių perleidimo apribojimai.

10. Objektivi Bendrovės būklės, veiklos vykdymo ir plėtros apžvalga

AB „Žemaitijos pienas“ – senas pieno perdirbimo tradicijas turinti Lietuvos Bendrovė, puoselėjanti klasikinius pieno produktų gamybos receptus ir technologijas, skatinanti šimtametę istoriją atspindinčio paveldo ir kultūros produktų gaivinimą ir vartojimą.

AB „Žemaitijos pienas“ įkurta 1924 metais. Tais metais pradėjo veikti Telšių pieninė, kurios pajėgumas tuo metu buvo vertinamas kaip ištis didelis. 1984 metų pabaigoje naujose patalpose darbą pradėjo Telšių pieninė, veikusi iki didžiausios Pabaltijyje Telšių sūrių gamyklos atidarymo ir jos privatizavimo 1993 metais. AB „Žemaitijos pienas“ įregistruota 1993 m. birželio 23 d. Telšių rajono valdyboje, perregistruota 1998 m. spalio 16 d. Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijoje.

Konsultuojantis su geriausiomis Europos ir JAV firmomis, didžiausią dėmesį skiriant naujoms technologijoms diegti, naudojant pažangiausią pasaulyje membraninę pieno valymo technologiją „Bactocath“, išsiplėtė gaminamų produktų įvairovė, pagerėjo jų kokybė. 2006 m. Lietuvos Respublikos Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba 2006 12 13 tarnybos direktoriaus Įsakymu Nr. B1-800 „Dėl gyvūninio maisto tvarkymo subjekto veterinarinio patvirtinimo“ paskelbė netekusį galios 1995 07 20 įsakymą Nr. 4-104 „Dėl veterinarinės priežiūros numerių suteikimo“ ir patvirtino AB „Žemaitijos pienas“ atitiktį naujų higienos reglamentų reikalavimams ir patvirtino AB „Žemaitijos pienas“ pieno gaminių gamybai ir suteikė patvirtinimo numerį 78-01 P.

Nepriekaištingas darbas yra ta Bendrovės vizitinė kortelė, kuri neginčijamai liudija apie AB „Žemaitijos pienas“ patikimumą ir solidumą, įsitvirtinant su savo gaminiais šalies rinkoje, taip pat garsinant Žemaitijos kraštą ir Lietuvą pasaulyje. Šiuo metu Bendrovėje dirba daugiau kaip 1.300 profesionalių ir kūrybingų darbuotojų, kurių svarus indėlis, optimizmas ir išmintis leidžia Bendrovei siekti ambicingų tikslų ir įveikti naujus iššūkius šalies ir tarptautinėse rinkose.

Per daugelį metų sukaupta darbo patirtis ir unikalios receptūros šiandien leidžia vartotojams pateikti platų produktų, pasižyminčių puikiu skoniu ir aukšta kokybe, asortimentą. Šiandien Bendrovė gamina per 200 pavadinimų naujų ir jau vartotojų pamėgtų pieno gaminių – ekologiškų pieno produktų grupę DOBILAS. Prekės ženklo MAGIJA produktai nuo pat savo atsiradimo pelnė vartotojų pasitikėjimą ir įgijo stulbinantį populiarumą. Pirkėjai pamėgo fermentinius bei lydytus sūrius, vienintele Lietuvoje nebrandinto sūrio plėšomas dešreles PIK-NIK. Kovo 8-ąją surengtas

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

nuotaikingas šio išskirtinio produkto gamybos 10-metis, kuriame prisiminta, jog beveik kasmet PIK-NIK įvairiausiose tarptautinėse ir mūsų šalies parodose pelnė apdovanojimų.

Vartotojų mėgstami Bendrovės gaminiai: pienas, kefyras, jogurtas, grietinė, grietinėlė, varškė ir glaistyti varškės sūreliai, natūralus ir įvairiais priedais pagardintas sviestas, taip pat daugelis kitų produktų. Puoselėjamas ir mūsų šalies kulinarinis paveldas. ŽEMAITIJOS PIENO naminis varškės sūris ir „Žemaitiškas kastinys“ gaminami tik iš tradicinių žaliavų ir priedų pagal tradicines technologijas, todėl šie išskirtinio skonio produktai pelnė Lietuvos kulinarijos paveldo fondo sertifikatus ir žymimi specialiu Fondo ženklu.

Per daugelį metų sukaupta darbo patirtis ir unikali receptūros šiandien leidžia vartotojams pateikti platų produktų, pasižyminčių puikiu skoniu ir aukšta kokybe, asortimentą.

Konsultuojantis su geriausiomis Europos ir Amerikos firmomis, didžiausią dėmesį skiriant naujų technologijų diegimui, naudojant pažangiausią pasaulyje membraninę pieno valymo technologiją „Bactocath“, išsiplėtė gaminamų produktų įvairovė, pagerėjo jų kokybė. Bendrovė gamina: šviežius pieno produktus, sviestą, fermentinius ir lydytus sūrius, sausus pieno produktus.

Bendrovės produkciją vertina daugelis vartotojų Lietuvoje bei užsienio šalyse. AB „Žemaitijos pienas“ produktai eksportuojami į Europos Sąjungos, Baltijos šalis, Rusiją, Baltarusiją, Ukrainą, Izraelį, Kroatiją, ir kt. šalis.

Dauguma AB „Žemaitijos pienas“ gaminamų produktų atitinka ne tik europinius, bet ir pasaulinius standartus, yra apdovanota tarptautinių parodų aukso medaliais ir diplomais.

Be to 2006 m. Lietuvos Respublikos Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba 2006 12 13 tarnybos direktoriaus Įsakymu Nr. B1-800 „Dėl gyvūninio maisto tvarkymo subjekto veterinarinio patvirtinimo“ paskelbė netekusį galios 1995 07 20 įsakymą Nr. 4-104 „Dėl veterinarinės priežiūros numerių suteikimo“ ir patvirtino AB „Žemaitijos pienas“ pieno produktų gamybos atitiktį naujų ES higienos reglamentų reikalavimams ir suteikė veterinarinio patvirtinimo numerį 78-01 P.

Taipogi 2006 m. Vokietijos akreditavimo įstaiga DAR auditavo AB „Žemaitijos pienas“ laboratorijos atitiktį DIN EN ISO/IEC 17025:2000 reikalavimams bei atitiktį patvirtino akreditacijos pažymėjimu DAR registracijos numeris DAP-PL-3977.00.

2007 m. Bendrovėje pradėti gaminti ekologiški produktai. VŠĮ „EKOAGROS“ patvirtino, kad AB „Žemaitijos pienas“ atitinka ES Tarybos reglamento EB Nr. 889/2008 ir ekologinio žemės ūkio taisyklių reikalavimus. Sertifikuota ekologiškų produktų gamyba: ekologiškas sūris, ekologiškas pienas, ekologiški jogurtai ir kt. produktai. Pastaruoju laikotarpiu plečiamas ekologiškų produktų asortimentas: 2010 metais sertifikuotas ekologiškas kietas sūris, 2011 pradėta gaminti ekologiška varškė, ekologiški varškės sūreliai, 2012 – ekologiškas varškės sūris, rūgpienis.

2008 m. gegužės mėn. AB „Žemaitijos pienas“ pirkimo - pardavimo sandorio pagrindu įsigijo 87,82 proc. AB-F „Šilutės Rambynas“ (754.938 vnt.) paprastųjų vardinių akcijų, kurias nuosavybes teise valdė AB „Žemaitijos pieno investicija“ už 10.878.000 litų, t.y. už vieną akciją mokant po 14,41 litų.

AB „Žemaitijos pienas“ ir AB-F „Šilutės Rambynas“ didelį dėmesį skiria produktų saugai ir kokybei, klientų poreikių tenkinimui. Todėl 2008 metais pradėta kurti bendra integruota maisto saugos ir kokybės valdymo sistema (pagal ISO 22000:2005 ir ISO 9001: 2008 reikalavimus).

„Žemaitijos pienas“ įmonių grupė 2009 metais parengė bendrą integruotą maisto saugos ir kokybės vadybos sistemą (IMSKVS) pagal tarptautinių standartų ISO 9001 ir ISO 22000 reikalavimus, kurią 2009 m. balandžio 30 d. sertifikavo Vadybos sistemų sertifikavimo ir techninio vertinimo bendrovė „Bureau Veritas Lit“.

Sertifikavimo sritis – pieno produktų kūrimas, gamyba ir pardavimas. ISO 9001 – vadybos sistemos sertifikatas rodo, kad Bendrovėje įdiegta kokybės vadybos sistema, užtikrinanti efektyvų kompanijos valdymą remiantis pasaulyje pripažintomis vertybėmis ir tikslais. ISO 22000 – maisto saugos vadybos sistemų sertifikatas rodo, kad Bendrovė užtikrina maisto saugumą visoje gamybos ir tiekimo grandinėje iki pat jo suvartojimo. Įmonės, turinčios ISO 22000 sertifikatą, išskirtinį

dėmesį privalo skirti produktų gamybai ir aplinkos, geros higienos bei geros gamybos praktikų įgyvendinimui, siekiant užtikrinti saugų ir kokybišką galutinį produktą.

AB „Žemaitijos pienas“ nusprendė siekti aukštesnio įvertinimo – įvertinimo pagal BRC (Global Food Standard Issue 5 (British Retail Consortium) reikalavimus.

IMSKVS buvo papildyta aukštais BRC standarto reikalavimais. 2010 m. pradžioje Tarptautinės sertifikavimo įstaigos Bureau Veritas Certification auditoriai įvertino AB „Žemaitijos pienas“ sūrių-sviesto ir lydytų-fasuotų sūrių gamybos atitiktį BRC standarto reikalavimams, atitiktį patvirtino sertifikatas.

BRC (Didžiosios Britanijos mažmeninės prekybos konsorciumo) visuotinis maisto saugos standartas naudojamas visame pasaulyje kaip įvairių įmonių (prekybininkų ar perdirbėjų) vertinimo sistema, padedanti gaminti saugius maisto produktus ir pasirinkti patikimus tiekėjus. BRC visuotinis maisto saugos standartas yra vienas iš veiksmingiausių priemonių, dažniausiai naudojamų vertinant tiekėjų patikimumą. Vadovaudamiesi AB „Žemaitijos pienas“ patirtimi, netrukus įvertinimo pagal BRC reikalavimus sėkmingai siekė AB „Klaipėdos pienas“ kolektyvas, o metų pabaigoje ir AB-F „Šilutės Rambynas“ kolektyvas.

2010 m. AB „Žemaitijos pienas“ laboratorija perregistruota į UAB „Nepriklausomą tyrimų laboratoriją“, kurią Vokietijos akreditavimo įstaiga DAKKS auditavo pagal DIN EN ISO/IEC 17025:2005 reikalavimams bei atitiktį patvirtino akreditacijos pažymėjimu.

Bendrovė, siekiant pademonstruoti pasitikėjimą savo kokybės ir maisto saugos sistemomis, 2012 metų pradžioje pagal BRC Global Standard for Food Safety Issue 6 (Visuotinis Maisto Saugos Standartas (BRC-British Retail Consortium) 6-ąją versiją pasirinko ir taip vadinamą „nepraneštą“ auditą. Tai įgalina sertifikavimo įstaigą atlikti nepriklausomą nepaskelbtą Bendrovės gamybos sąlygų ir procedūrų įvertinimą. Šio taip vadinamo sertifikato su „pliusu“, neturi nė viena Lietuvoje pagal BRC reikalavimus sertifikuota maisto produktų gamybos įmonė.

2012 metų balandžio mėnesį Bureau Veritas atliko auditą ir įteikė FSSC 22000 sertifikatą pirmajai Lietuvoje maisto produktų gamintojai AB „Žemaitijos pienas“.

FSSC schema apima tarptautinį ISO 22000 maisto saugos standartą, būtinąsias programas bei papildomus FSSC reikalavimus numatytus ISO/TS 22002-1 standarte. FSSC schemą visiškai pripažino Pasaulinė maisto saugos iniciatyva (GFSI).

11. Pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kuriais Bendrovė susiduria, apibūdinimas

Bendrovė užsiima pieno perdirbimu. Pagrindiniai faktoriai, sukuriantys Bendrovės verslo riziką, yra galimi pokyčiai žaliavos ir produktų rinkose, taip pat galimi politiniai, teisiniai, socialiniai ir technologiniai pokyčiai, tiesiogiai ar netiesiogiai susiję su AB „Žemaitijos pienas“ verslu, galintys neigiamai paveikti Bendrovės pinigų srautus ir veiklos rezultatus.

Kadangi didžioji dalis gaminamos produkcijos yra eksportuojama, o pati Bendrovė Europos ar kitų valstybių mastu nėra didelis rinkos žaidėjas, galintis diktuoti rinkos kainas, sūrių ir sausų pieno produktų biržinių kainų pokyčiai, intervenciniai likučiai bei kiti globalios prekybos aspektai gali turėti ženklios įtakos veiklos rezultatams, kas buvo matoma ir 2012 metų I pusmety.

Bendrovės pagrindinė žaliava yra pienas, kurio pardavimo perdirbimui kiekis Europos Sąjungos pieno gamintojams yra apribotas nacionalinėmis pieno kvotomis. Žaliavos tiekimo apribojimas gali įtakoti žaliavos trūkumą bei žaliavos kainų kilimą. Šie pokyčiai gali neigiamai įtakoti Bendrovės pinigų srautus ir veiklos rezultatus.

Bendrovės verslas (ypatingai pieno surinkimas ir suvežimas bei produktų platinimo sistema) yra daug darbo jėgos reikalaujanti veikla. Darbuotojų atlyginimų didėjimas gali neigiamai paveikti Bendrovės augimo potencialą ir veiklos rezultatus.

Kintanti kuro kaina gali turėti materialiai reikšmingos įtakos Bendrovės veiklos rezultatams – neigiama įtaka galima tiek žaliavos suvežimo procese, tiek produkcijos platinimo procese.

Bendrovė specializuojasi šviežių pieno produktų ir sūrių gamyboje, didžiąją dalį jos pajamų sudaro pajamos, gautos pardavus šiuos produktus. Dėl šios priežasties Bendrovės pajamoms, pelnui ir bendrai finansiniai būklei įtakos gali padaryti neigiami šviežių pieno produktų ir sūrio paklausos ir kainos pokyčiai rinkoje. Šviežių pieno produktų segmentui didžiausią įtaką daro Lietuvos rinka, o sūrių – eksporto rinkos.

Labai didelę įtaką pieno perdirbimo efektyvumui bei įrengimų panaudojimui turi Lietuvoje vyraujantis žaliavinio pieno sezoniškumas. Kadangi žaliavos sezoniškumo indeksai nesutampa su kitų Europos valstybių dėl skirtingo žaliavos pardavėjų segmentavimo, rėmimo ir kokybės kontrolės sistemos, sezoniškumas turi neigiamos įtakos ir verslo prognozuojamumui bei gali neigiamai įtakoti į galimybes pelningai sudaryti ilgalaikius produkcijos pirkimo-pardavimo sandorius.

12. Finansinių ir ne finansinių veiklos rezultatų analizė, su aplinkos ir personalo klausimais susijusi informacija

Pagrindiniai finansiniai rodikliai atspindintys 2012 m. Grupės ir Bendrovės veiklą, tūkst. Lt:

Finansiniai rodikliai	Pagal Tarptautinius apskaitos standartus			
	2012 m.		2011 m.	
	Grupės	Bendrovės	Grupės	Bendrovės
Apyvarta	500.515	489.659	494.426	487.218
Bendrasis pelnas	96.271	88.652	94.304	86.170
Pelnas prieš mokesčius, palūkanas ir amortizaciją	45.064	41.010	28.779	25.741
Pelnas prieš mokesčius	27.195	25.173	10.565	9.435
Investicijų į ilgalaikį turtą suma	11.285	9.302	24.574	20.696

Per 2012 m., 2011 m., 2010 m. žaliavinio pieno supirkimo tonažo ir kainų palyginimas:

Žaliavinio pieno supirkimas (perskaičiuota į bazinį riebumą)	2012 m.	2011 m.	2010 m.
Supirkto pieno kiekis, tūkst. tonų	334	345	318
Supirkimo pieno kaina, Lt/t	769	850	745

Supirkta natūralaus pieno 2012 m. 276 tūkst. tonų, 285 tūkst. tonų (2011 m.), 263 tūkst. tonų (2010 m.)

**KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

Per 2012 m., 2011 m. **Grupės** parduotos produkcijos Lietuvoje ir Eksportui pasiskirstymas pagal gaminių rūšių buvo toks, tūkst. Lt:

Prekės grupės pavadinimas	Apyvarta tūkst. litais		Pokytis lyginant 2012m. su 2011m. %
	2012 m.	2011 m.	
Fermentiniai sūriai	218.357	214.521	1,79%
Švieži pieno produktai	154.419	154.752	(-) 0,22%
Sviestas ir tepūs riebalų mišiniai	43.128	62.435	(-) 30,92%
Sausi pieno produktai	33.181	24.438	35,78%
Ledai	70	88	(-) 20,45%
Kita	51.360	38.192	34,48%
Viso	500.515	494.426	1,23%

Per 2012 m., 2011 m. **Grupės** pardavimai pagal geografinius segmentus (antrinius segmentus), tūkst. Lt:

Pardavimai pagal geografinius segmentus	2012 m.	2011 m.
Lietuva	272.778	276.594
Kitos Baltijos valstybės ir NVS šalys	128.260	127.063
Kitos Europos šalys	94.746	83.640
Kita	4.731	7.129
Iš viso	500.515	494.426

Aplinkosauga

AB „Žemaitijos pienas“, pieno produktus gaminanti ir parduodanti Bendrovė, pagal nustatytus kriterijus priskiriama prie aplinkosaugos leidimo TIPK taisyklių 1-ame priede nurodytų Įrenginių grupės. 2006-12-29 Bendrovei išduotas Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas, kurio galiojimo laikas neribojamas, tačiau dėl pokyčių – koreguojamas. Bendrovė nedaro neigiamo poveikio aplinkai, kuriam mažinti reikėtų imtis neatidėliotinų priemonių, tačiau Bendrovė nuolat stebi savo veiklos rodiklius, planuoja ir diegia investicijas, kurios leistų sumažinti gamybos ir veiklos kaštus bei energetines sąnaudas, visokeriopai gerintų Bendrovės aplinkosauginę būklę. Kartu esame visada pasiruošę spręsti iškilusias aplinkosaugines problemas su visuomene.

2008 m. Bendrovė įdiegė integruotą kokybės vadybos ir maisto saugos vadybos sistemą, iš esmės atitinkančią standartų ISO 9001:2008 ir ISO 22000:2005 reikalavimus ir planuoja įdiegti ISO 14000 Aplinkosaugos vadybos sistemą.

Bendrovė nedaro didelio neigiamo poveikio aplinkai. Užterštas nuotekas atiduoda išvalyti miesto valymo įrengimams (UAB „Telšių vandenys“). Katilinėje naudojamas mažiausiai atmosferos orą teršiantis kuras – gamtinės dujos. Bendrovėje nėra įtraukta į prekybos ATL sistemą pagal Nacionalinį apyvartinių taršos leidimų paskirstymo planą 2008-2012 metams. Gamtiniai ištekliai naudojami taupiai. Poveikis aplinkai kontroliuojamas pagal suderintas monitoringo programas.

Bendrovė turi sukūrusi galimų avarijų prevencijos programą, jų priežasčių ir likvidavimo planus, šaldymo amoniakinės kompresorinės ir degalinės saugyklą, kaip pavojingo objekto, pavojaus identifikavimo, rizikos analizės bei įvertinimą saugos požiūriu.

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

Atliekos ir pakuotės tvarkomos pagal nustatytus aplinkosaugos reikalavimus. AB „Žemaitijos pienas“ vykdo antrinių žaliavų išskyrimo iš bendro atliekų srauto ir sistemingai perduoda šių atliekų surinkėjams ir perdirbėjams. Teritorijoje pavojingos ir nepavojingos atliekos sandėliuojamos ir tvarkomos taip, kad nedarytų neigiamo poveikio aplinkai, rūšiuojamos, saugojimo vietos atitinkamai pažymėtos. Atliekos savalaikiai išvežamos į atliekas šalinančias įmones.

AB „Žemaitijos pienas“ 2012 m. birželio 12 d. pateikė Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondui (LAAIF) projekto informacinę formą investiciniam projektui „AB „Žemaitijos pienas“ rūgščių išrūgų perdirbimo linijos įrengimas, sumažinant atliekų kiekį.

Bendrovė nuolat vykdo investicinius projektus, kurių metu diegia naujas modernias technologijas, kurios efektyviau leidžia naudoti energetinius išteklius.

Vykdydama Žmogiškųjų išteklių politiką

Bendrovė siekia kurti ir plėtoti ilgalaikius santykius su darbuotojais. Bendrovės darbuotojai turi galimybę žinias ir įgūdžius tobulinti seminaruose bei kaupti ir gilinti žinias kitokiomis formomis. Yra paruoštos mokymo programos: gamybos darbininkams, gamybos aparatininkams, gamybos operatoriams, gamybos šaltkalviams-operatoriams, gamybos meistrams, prekybos darbuotojams.

Profesinis mokymas per ataskaitinį laikotarpį

Eil. Nr.	Darbų/mokymų pavadinimas	Apmokintų darbuotojų skaičius	Pastabos
1.	Apmokinta naujų darbuotojų pagal įvadinio mokymo programą	35	-----
2.	Apmokinta ir atestuota gamybos darbuotojų pagal tęstinio mokymo programą	42	-----
3.	Apmokinta (mokymai tęsiasi) gamybos darbuotojų pagal tęstinio mokymo programą	22	-----
4.	Bendrovės specialistai apmokė darbuotojus vidiniuose mokymuose	296	13 mokymų
5.	Apmokinta darbuotojų vidiniuose mokymuose (perkama paslauga)	203	9 mokymai
6.	Atestuota naujų g. meistrų ir brigadininkų	2	
8.	Apmokinta darbuotojų darbų saugos klausimais	107	6 mokymai
9.	Apmokinta darbuotojų darbui su naujais įrengimais	53	
10.	Dalyvavo išoriniuose mokymuose (kursai, seminarai, konferencijos)	147	58 mokymai
11.	Paruošta apmokymo programų	11	
	Viso	918	

Taip pat didelis dėmesys yra skiriamas užsienio kalbų mokymuisi. Darbuotojai yra mokomi įmonės organizuotose kursuose bei įvairiomis kitomis mokymosi bei tobulinimosi formomis, taip pat užsienio kalbų įgūdžiai gilinami užsienyje.

13. Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie metinėje finansinėje ataskaitoje pateiktus duomenis

Metinėje finansinėje atskaitomybėje ir aiškinamajame rašte pateikti duomenys yra pakankami, išsamūs todėl papildomai neaiškinami.

14. Duomenys apie emitento savų akcijų supirkimą

Per 2011 finansinius metus AB „Žemaitijos pienas“ per Vertybinių popierių biržą NASDAQ OMX Vilnius, veikiančią oficialaus siūlymo subrinką buvo supirkta 10 vnt. AB „Žemaitijos pienas“ paprastųjų vardinių 1 (vieno) lito nominalios vertės akcijų už 18,00 litų.

2012 m. gruodžio mėn. NASDAQ OMX Vilniaus biržoje pavedimo pagrindu Bendrovė supirko 1.360.000 vnt. akcijų už 2.992.000 Lt sumą, visos akcijos Bendrovės pilnai apmokėtos. Tai sudaro nežymų procentą AB „Žemaitijos pienas“ bendrame įstatiniame kapitale, t.y. 2,81 proc. Bendrovė ataskaitiniu laikotarpiu savų akcijų neperleido.

Nuosavų akcijų įsigijimo priežastis ir tikslas palaikyti ir didinti akcijų kainą rinkoje.

Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovė niekam neperleido savų akcijų.

Pažymėtina, kad dukterinės įmonės nėra įsigijusios Bendrovės akcijų.

15. Svarbūs įvykiai, buvę nuo praėjusių finansinių metų pabaigos

2012 m. apdovanojimai:

- 2012 m. vasario 29 d. Lietuvos prekybos įmonių asociacijos (LPIA) organizuoto konkurso „Populiariausia prekė 2011“ nugalėtojas: Diplomas AB „Žemaitijos pienas“ Populiariausias glaistytas varškės sūrelis 2011 „Magija“;

- Tarptautinė maisto produktų paroda „ПРОДЭКСПО – 2012“ AB „Žemaitijos pienas“ laužytas 40 proc. riebumo kietasis sūris DŽIUGAS nokintas 12, 18, 36 mėn. apdovanotas aukso medaliu (Maskva, 2012 m. vasario mėn. 13-17 d.);

- Tarptautinė ekologiškų produktų paroda „BEST of ORGANIC“ AB „Žemaitijos pienas“ ekologiškas sūris „DOBILAS“ 45 proc. riebumo 3 vieta (Varšuva, 2012 m. gegužės 7-9 d.);

- AB „Žemaitijos pienas“ „Žemaitiškas kastinys moliniame indelyje“ apdovanotas aukso medaliu „AgroBalt2012“ (19-oji tarptautinė žemės ūkio ir maisto pramonės paroda) (2012 05 09-10);

- AB „Žemaitijos pienas“ „Ekologiškas varškės sūris „DOBILAS 13% riebumo „AgroBalt2012“ Diplomas (19-oji tarptautinė žemės ūkio ir maisto pramonės paroda) (2012 05 09-10);

- Parodoje International Cheese Awards Nantwich 2012 EST.1897 AB „Žemaitijos pienas“: sūrio „Džiugas“ 180 g pakuotė įvertinta kaip inovatyvi ir produktas apdovanotas aukso medaliu (2012 07 31).

sūris „Džiugas“ už skonines savybes apdovanotas bronzos medaliu (2012 07 31).

laužytas sūris „Džiugas“ DELICATE 100 g pakuotėje aukščiausias parodos įvertinimas (2012 07 31).

- Parodoje „World Food 2012“ fasuotas sūris „Džiugas“ apdovanotas aukso medaliu (Maskva, 2012 09 17-20);

- AB „Žemaitijos pienas“ Ekologiškas jogurtas „Dobilas“ su obuoliais ir grūdais. Lietuvos pramonininkų konfederacija. Konkursas Lietuvos metų gaminys 2012 (Aukso medalis) (2012 12 21);

- AB „Žemaitijos pienas“ „Magija“ glaistytas varškės sūrelis su aguonomis. Lietuvos pramonininkų konfederacija. Konkursas Lietuvos metų gaminys 2012 (Aukso medalis) (2012 12 21);

- AB-F „Šilutės Rambynas“ „Pik-Nik“ plėšomos sūrio dešrelės su vytintu kumpiu. Lietuvos pramonininkų konfederacija. Konkursas Lietuvos metų gaminys 2012 (Sidabro medalis) (2012 12 21).

2012 m. padėkos:

- Lietuvos someljė asociacijos PADĖKA AB „Žemaitijos pienas“ už vyno kultūros Lietuvoje puoselėjimą bei pagalbą organizuojant LOUIS ROEDERER GRAND PRIX 2012 metų Lietuvos someljė čempionatą (2012 04 30);

- Žemės ūkio ministerijos ir Lietuvos ekologinės žemdirbystės asociacijos rengtas „Pažangiausio ekologinio ūkio“ konkursas.

Žemės ūkio ministro padėkos:

AB „Žemaitijos pienas“ – „Už aukštą ekologiškų produktų kokybę bei platų asortimentą“.

AB-F „Šilutės Rambynas“ – „Už aukštą gamybos kultūrą bei ekologiškų produktų kokybę“.

- Lietuvos pramonininkų konfederacijos padėka AB „Žemaitijos pienas“ už dalyvavimą parodoje „Rinkis prekę lietuvišką 2012“ ir už kokybiškų lietuviškų prekių gamybą (2012 10 05).

16. Bendrovės veiklos planai ir prognozės

AB „Žemaitijos pienas“ ilgalaikiai tikslai – tapti techniškai ir technologiškai modernia, patikima ir stabilų augimą užtikrinančia Bendrove; savo gamybos produktams užtikrinti pelningą rinką Europos Sąjungoje ir Pabaltijyje, pagrindinį dėmesį skiriant produktams su aukšta pridėtine verte, nuosavais prekių ženklais bei išliekamuoju rinkodaros efektu; išlaikyti aukščiausią lygį produktų kokybės; pilnai išnaudoti esamus gamybinius pajėgumus; sistemingai kaupti intelektualinį kapitalą.

Bendrovės pagrindiniai einamieji tikslai:

- pirkti pieną rinkos sąlygomis, bet ne brangiau negu žaliavinį pieną Lietuvoje perka kiti rinkos dalyviai;

- mažinti gamybos sąnaudas ir produktų savikainą, užtikrinant stabilią ir augančią produktų kokybę, todėl pagrindinėmis gamybos sąnaudų ir savikainos mažinimo kryptimis įvardinamos derybos su pagrindiniais tiekėjais bei gamybos efektyvumo didinimas;

- kaip galima greičiau atsisakyti ekonomiškai nenaudingos gamybos;

- visi gaminami produktai turi būti saugojami aukščiausius technologinius standartus atitinkančiuose sandėliuose;

- pardavimus didinti Bendrovei palankiomis kainomis. Koncentruotis ties pagrindiniu stipriausių produktų krepšeliu su nuosavais prekiniais ženklais bei išlaikyti ne mažesnę kaip 20 proc. vidaus rinkos dalį. Eksporto rinkose orientuotis į aukštesnės pridėtinės vertės produkcijos pardavimus galutiniam vartotojui;

- stiprinti rinkodaros funkciją bei Bendrovės vardą, investuojant į prekinių ženklų stiprinimą, jų sklaidą, vartotojų lojalumo stiprinimą;

- mažinti paskirstymo išlaidas, kaip vieną iš priemonių įvardinant paskirstymo kanalų trumpinimą, t.y. paskirstymo kanalų dalyvių skaičiaus mažinimą;

- darbuotojus skatinti tik už galutinį rezultatą ir už priimtų planų vykdymą;
- pastoviai gerinti, atnaujinti turimą technologinių procesų įrangą bei transporto ūkį, siekiant kuo aukštesnės produkcijos ir darbo kokybės, ekonomiškumo ir našumo.

17. Informacija apie Bendrovės tyrimų ir plėtros veiklą

Bendrovė nuolat vykdo investicijas ir ieško būdų, kaip užtikrinti pastovų pajamų augimą bei geresnį veiklos efektyvumą. Taip pat Bendrovė skiria dideli dėmesį naujų produktų kūrimui, šiam tikslui įgyvendinti bendradarbiauja su mokslininkais.

Bendrovė akcentuoja aukštą produktų kokybę ir pridėtinę vertę vartotojui, todėl nuolat bendradarbiauja su įvairiais institutais, Lietuvos ir užsienio ekspertais, atlieka produktų laboratorinius tyrimus, tobulina receptūras, stiprina produktų išskirtinumą. Tyrimai yra nenutrūkstamo pobūdžio, daugiausiai nukreipti į esamo produktų krepšelio gaminių tobulinimą.

Siekiant aukščiausių veiklos standartų, pažangiausių veiklos vykdymo metodų taikymo ir inovatyvaus požiūrio tiek į gamybos technologiją, tiek į verslo vadybą bei atskirus įmonės valdymo ir darbo procesus, Bendrovės specialistai nuolat tobulinasi, vyksta į užsienio stažuotes, parodas, bendradarbiauja su stambiausiais tiekėjais, horizontaliai integruodami geros gamybos praktikos metodus ne tik nuosaviuose gamybos ir logistikos procesuose, tačiau tobulinimo iniciatyvas pradedant jau nuo tiekėjų gamybinių procesų ir produktų.

18. Informacija apie Bendrovės naudojamas finansines priemones

AB „Žemaitijos pienas“ turte yra pagal TFAS atspindėtos finansinės priemonės – susijusių įmonių akcijos. Bendrovės vadovybė vertina, kad atsižvelgiant į susijusių įmonių veiklos rezultatus, jų kitimo tendencijas ir rinkos perspektyvas, nėra rizikos šių įmonių akcijų nuvertėjimui. AB „Žemaitijos pienas“ laikosi konservatyvios finansinių instrumentų naudojimo politikos, todėl kreditų rizikos, pinigų srautų rizikos, likvidumo rizikos nėra arba ji materialiai nereikšminga. Apsidraudimo sandoriai nenaudojami, ilgalaikiai finansavimo instrumentai naudojami ribotai – tik finansinis lizingas, kur sutartys sudarytos išskirtinai palankiomis sąlygomis.

Pagrindinę Bendrovės riziką – debitorinių įsipareigojimų likvidumą AB „Žemaitijos pienas“ valdo per prekinio kredito ar kitas draudimo formas beveik visai eksporto apyvartai.

AB „Žemaitijos pienas“ yra suformuotas ir veikia Audito komitetas, kuris vertina pagrindines rizikas, teikia vadovybei pasiūlymus ir kontroliuoja jų įgyvendinimą, taip didinant Bendrovės aktyvų ir pasyvų patikimumą.

Informacija apie emitento finansinę riziką yra pateikta Metinės finansinės atskaitomybės aiškinamajame rašte.

II. KITA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ, JO AKCININKUS, KITUS EMITENTO ORGANUS

19. Emitento įstatinio kapitalo struktūra

Juridinių asmenų registre įregistruotas 48.375.000 Lt įstatinis kapitalas. Jis padalintas į 48.375.000 vnt. paprastąsias vardines 1 Lt nominalios vertės akcijas.

2012 m. gruodžio 31 d. AB „Žemaitijos pienas“ įstatinį kapitalą sudarė:

Akcijų rūšis	Akcijų skaičius (vnt.)	Nominali vertė (Lt)	Bendra nominali vertė (Lt)	Įstatinio kapitalo dalis (%)
Paprastosios vardinės akcijos	48.375.000	1	48.375.000	100

Visos akcijos yra pilnai apmokėtos ir joms netaikomi jokie vertybinių popierių perleidimo apribojimai.

20. Visi vertybinių popierių perleidimo apribojimai

Vertybinių popierių perleidimo (disponavimo) apribojimai netaikomi.

21. Akcininkai

2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje iš viso buvo 3.345 akcininkų. Visos išleistos akcijos suteikia akcijų turėtojams vienodas teises, numatytas LR akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose.

Akcininkai, nuosavybės teise turintys ar valdantys daugiau kaip 5 proc. AB „Žemaitijos pienas“ įstatinio kapitalo ir balsų:

Eil. Nr.	Akcininkas	Nuosavybės teise priklausančių akcijų skaičius	Nuosavybės teise turima įstatinio kapitalo ir balsų dalis, %	Kartu su susijusiais asmenimis turimų balsų dalis, %
1	Pažemeckas Algirdas a.k. xxxxxxxxxxxxxxxx	21.589.380	44,63	50,88
2	SKANDINAVISKA ENSKILDA BANKEN CLIENTS, kodas 50203290810, SERGELS TORG 2, 10640 STOCKHOLM, SWEDEN	3.643.525	7,53	7,53
3	AB "Klaipėdos pienas", įm. kodas 240026930, Šilutės pl. 33, 91107 Klaipėda	3.601.844	7,45	7,45
4	Pažemeckienė Danutė a.k. xxxxxxxxxxxxxxxx	3.025.820	6,25	50,88
5	Kiti akcininkai	16.514.431	34,14	34,14

Vertybinių popierių perleidimui apribojimų nėra. Akcininkai naudojami turtinėmis ir neturtinėmis teisėmis ir turi pareigas, numatytas LR Akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose.

Balsavimo teisių apribojimai. Visos Bendrovės akcijos, suteikiančios balsavimo teisę, yra vienodos nominalios vertės, kiekviena akcija visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia po vieną balsą.

22. Akcininkų teisės

Bendrovės akcininkai turi įstatymais ir kitais teisės aktais suteiktas teises turtines ir neturtines teises:

Bendrovės akcininkai turi šias turtines teises -

gauti Bendrovės pelno dalį (dividendą); gauti likviduojamos Bendrovės turto dalį; nemokamai gauti akcijų, jei įstatinis kapitalas didinamas iš Bendrovės lėšų, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus; kai akcininkas yra fizinis asmuo – palikti testamentu visas ar dalį akcijų vienam ar keliems asmenims; įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis parduoti ar kitokiu būdu perleisti visas ar dalį akcijų kitų asmenų nuosavybėn;

Bendrovės akcininkai turi šias neturtines teises -

dalyvauti susirinkimuose; pagal akcijų suteikiamas teises balsuoti susirinkimuose; gauti nekonfidencialią informaciją apie Bendrovės ūkinę veiklą; rinkti ir būti išrinktu į Bendrovės valdymo ir kontrolės organus, užimti bet kurias pareigas Bendrovėje, jeigu kitaip nenustato Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymas, Bendrovės įstatai; teikti konkrečius pasiūlymus Bendrovės finansinei, ūkinei, organizacinei ir kt. veiklai gerinti, apskųsti teismui akcininkų susirinkimų, stebėtojų tarybos, valdybos bei Bendrovės vadovo sprendimus ar veiksmus, kurie pažeidžia LR įstatymus, Bendrovės įstatus, akcininkų turtines ir neturtines teises. Vienas ar keli akcininkai be atskiro įgaliojimo turi teisę reikalauti akcininkams padarytos žalos atlyginimo; kitas įstatymuose nustatytas neturtines teises.

Emitento atstovų žiniomis nėra jokių susitarimų tarp akcininkų dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės ar įgytos kitokios specialios teisės.

Asmuo įgyja visas teises bei pareigas, kurias jam suteikia jo įsigyta Bendrove įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis: įstatinio kapitalo didinimo atveju – nuo Bendrovės įstatų pakeitimų, susijusių su įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių padidėjimu, įregistravimo dienos, kitais atvejais – nuo nuosavybės teisių į bendrovę įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį atsiradimo.

23. Akcininkai, turintys specialias kontrolės teises ir tų teisių aprašymai

Bendrovėje nėra akcininkų turinčių specialias kontrolines teises.

24. Visi balsavimo teisių apribojimai

Bendrovėje nėra akcininkų, kuriems būtų apribota balsavimo teisė ar/ir taikomi kitokie suvaržymai ar sistemos pagal kurias vertybinių popierių suteikiamos turtinės teisės atskirtos nuo vertybinių popierių turėjimo.

25. Visi akcininkų tarpusavio susitarimai, apie kuriuos emitentas žino ir kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės

Emitentui nėra žinoma apie akcininkų tarpusavio susitarimus, kuriais galėtų būti apribotas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisė.

**KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.****26. Darbuotojai**

2012 m. gruodžio 31 d. duomenimis, AB „Žemaitijos pienas“ darbuotojų skaičius buvo 1.231. Palyginti su 2011 m. gruodžio 31 d. darbuotojų skaičius yra neženkliai sumažėjęs, t.y. lyginant darbuotojų skaičių su atitinkamu laikotarpiu (2011-12-31) ataskaitiniu laikotarpiu Bendrovėje darbuotojų skaičius sumažėjo 4,87 proc.

Per pastaruosius finansinius metus AB „Žemaitijos pienas“ vidutinis darbuotojų pokytis:

	2012 12 31	2011 12 31
Vidutinis darbuotojų skaičius	1.231	1.294

Darbuotojų grupavimas pagal išsilavinimą:

Darbuotojų skaičius	2012 12 31	2011 12 31
Su magistro išsilavinimu	20	23
Su aukštuoju išsilavinimu	180	190
Su aukštesniuoju išsilavinimu	344	308
Su profesiniu išsilavinimu	203	275
Su viduriniu išsilavinimu	403	415
Su nebaigtu viduriniu išsilavinimu	81	83
Iš viso:	1.231	1.294

AB „Žemaitijos pienas“ darbuotojų skaičius pagal atitinkamas jų grupes bei jų vidutinis darbo užmokestis pagal atitinkamas darbuotojų darbo grupes:

Darbuotojų skaičius pagal grupes	2012 12 31		2011 12 31		2010 12 31	
	Darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis	Darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis	Darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis
Vadovai	54	6.961	65	6.103	66	8.508
Specialistai	256	3.206	244	2.492	252	2.790
Darbininkai	921	2.016	985	1.878	1.058	1.930
Iš viso:	1.231		1.294		1.376	

Bendrovės darbuotojų teisės bei pareigos numatytos jų pareigybiniuose nuostatuose. Darbo sutartyse nėra numatyta ypatingų darbuotojų teisių ar pareigų.

2012 m. gruodžio 31 d. duomenimis AB-F „Šilutės Rambynas“ buvo 185 darbuotojai, t.y. lyginant 2011 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. darbuotojų skaičių, per ataskaitinį laikotarpį Bendrovėje darbuotojų sumažėjo 6,09 proc. arba 12 darbuotojų.

**KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

Per praėjusius finansinius metus vidutinis AB-F „Šilutės Rambynas“ darbuotojų pokytis:

	2012 12 31	2012 06 31	2011 12 31
Vidutinis darbuotojų skaičius	185	207	197

AB-F „Šilutės Rambynas“ darbuotojų grupavimas pagal išsilavinimą:

Darbuotojų skaičius pagal išsilavinimą	2012 12 31	2012 06 30	2011 12 31
Su magistrinių	5	3	3
Su aukštuoju išsilavinimu	22	23	22
Su aukštesnioju išsilavinimu	28	30	29
Su profesiniu išsilavinimu	75	77	75
Su viduriniu išsilavinimu	36	49	45
Su nebaigtu viduriniu išsilavinimu	19	25	23
Iš viso:	185	207	197

AB-F „Šilutės Rambynas“ vidutinis darbo užmokestis pagal atitinkamas darbuotojų grupes:

Darbuotojų skaičius pagal grupes	2012 12 31		2012 06 30		2011 12 31	
	Darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis	Darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis	Darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis
Vadovai	6	6.023,85	4	5.080,44	4	4.787,02
Specialistai	49	2.653,36	49	2.403,69	48	2.353,83
Darbininkai	130	2.049,45	154	1.875,81	145	1.607,06
Iš viso:	185		207		197	

Bendrovės darbuotojų teisės bei pareigos numatytos jų pareigybiniuose nuostatuose. Darbo sutartyse nėra numatyta ypatingų teisių ar pareigų. Tiek AB „Žemaitijos pienas“ tiek AB-F „Šilutės Rambynas“ nėra sudaryta ir veikianti kolektyvinė sutartis.

Duomenys apie ŽŪK „Tarpučių pienas“ darbuotojus neteikiami, kadangi šis subjektas 2012 m. rugpjūčio 09 d. pradėtas likviduoti, o 2013 m. sausio 31 d. išregistruotas iš juridinių asmenų registro. Iki likvidavimo procedūros pradžios dirbo 2 žmonės.

27. Emitento įstatų pakeitimo tvarka

AB „Žemaitijos pienas“ savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Vyriausybės nutarimais bei norminiais aktais, reglamentuojančiais įmonių veiklą, Vertybinių popierių rinkos įstatymu, Bendrovės įstatais.

AB „Žemaitijos pienas“ įstatai keičiami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

28. Emitento organai

Emitento organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, stebėtojų taryba, valdyba ir Bendrovės vadovas (generalinis direktorius), taip pat veikia Bendrovės audito komitetas. Valdymo organai yra Bendrovės valdyba ir vadovas.

Bendrovės stebėtojų taryba yra kolegialus priežiūros organas, atliekantis Bendrovės veiklos priežiūrą. Tarybai vadovauja jos pirmininkas. Bendrovės tarybą, sudaromą iš 3 narių, renka visuotinis akcininkų susirinkimas ketveriems metams. Bendrovės įstatai numato, kad tarybos nario kadencijų skaičius neribojamas.

Bendrovės valdyba yra kolegialus valdymo organas, atstovaujantis Bendrovės akcininkus laikotarpiui tarp jų susirinkimų ir priimančias sprendimus svarbiausiais Bendrovės ūkinės veiklos klausimais. Valdybos darbo tvarką nustato jos priimtas valdybos darbo reglamentas. Valdybą sudaro 5 nariai. Valdybos narius ne daugiau kaip keturiems metams renka stebėtojų taryba. Jų kadencijų skaičius neribojamas. Valdybos veiklai vadovauja pirmininkas, kurį iš savo narių išsirenka valdyba. Valdybos nariai Bendrovėje veikia bendrai, pareigos nėra specializuotos.

Bendrovės vadovas yra generalinis direktorius, kuris savo veikloje vadovaujasi Bendrovės įstatais, visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimais, valdybos sprendimais bei kitais Bendrovės lokaliaisiais aktais, jis nėra įgijęs specifinių veiklos teisių Bendrovėje.

Vadovas organizuoja kasdieninę Bendrovės veiklą ir atlieka veiksmus, reikalingus jos funkcijoms vykdyti, Bendrovės organų sprendimams įgyvendinti bei Bendrovės veiklai užtikrinti. Bendrovės generalinis direktorius yra atsakingas ir reguliariai atsiskaito valdybai.

Visuotinis akcininkų susirinkimas neturi jokių specialių teisių nenumatytų teisės aktais.

Bendrovės organai savo veikloje vadovaujasi LR įstatymais bei kitais teisės aktų bei Bendrovės įstatų nustatytais reikalavimais. Pagal minėtų dokumentų nuostatas Bendrovės organai renkami, skiriami ir atšaukiami iš pareigų.

Emitento organai neturi jokių išimtinių ar/ir specialių teisių nustatant reguliavimą išleidžiant ar superkant emitento vertybinius popierius, jie šioje srityje turi tas teises, kurias suteikia teisės aktai.

Visuotinis akcininkų susirinkimas ir jo teisės

Visuotinis akcininkų susirinkimas turi teisę keisti ir papildyti Bendrovės įstatus; rinkti ir atšaukti audito įmonę, stebėtojų tarybos narius; tvirtinti metinę finansinę atskaitomybę, valdybos pateiktą Bendrovės veiklos ataskaitą; priimti sprendimą padidinti įstatinį kapitalą; nustatyti Bendrovės išleidžiamų akcijų rūšį, klasę ir minimalią emisijos kainą; priimti sprendimą sumažinti įstatinį kapitalą; priimti sprendimą išleisti konvertuojamąsias obligacijas; priimti sprendimą keisti vienos rūšies ar klasės Bendrovės akcijas į kitos, tvirtinti akcijų keitimo tvarką; priimti sprendimą Bendrovei įsigyti savo akcijų; priimti sprendimą pertvarkyti Bendrovę, likviduoti Bendrovę ar atšaukti Bendrovės likvidavimą; priimti sprendimą reorganizuoti Bendrovę ir tvirtinti reorganizavimo projektą (sąlygas). Įstatymų nustatytais atvejais sprendimą dėl Bendrovės reorganizavimo, prijungimo būdu, gali priimti Bendrovės valdyba; priimti sprendimą dėl pelno paskirstymo; priimti sprendimą sudaryti rezervus, išskyrus perkainojimo rezervą. Bendrovės akcininkai neturi jokių specialių teisių bei pareigų Bendrovėje.

29. Emitento valdymo ir priežiūros organai

Emitento valdymo organai yra valdyba (kolegialus) ir Bendrovės vadovas (vienasmenis – generalinis direktorius). Bendrovės priežiūros organas – stebėtojų taryba, taip pat Bendrovėje veikia audito komitetas. Valdymo organai yra Bendrovės valdyba ir vadovas.

Bendrovės stebėtojų taryba yra kolegialus priežiūros organas, atliekantis Bendrovės veiklos priežiūrą. Tarybai vadovauja jos pirmininkas. Bendrovės tarybą, sudaromą iš 3 (trijų) narių, renka visuotinis akcininkų susirinkimas ketveriems metams. Bendrovės įstatai numato, kad tarybos nario kadencijų skaičius neribojamas.

Stebėtojų tarybos įgaliojimai ir atsakomybė:

renka valdybos narius ir atšaukia juos iš pareigų. Jei Bendrovė dirba nuostolingai, stebėtojų taryba privalo svarstyti, ar valdybos nariai tinka eiti pareigas; prižiūri valdybos ir Bendrovės vadovo veiklą; pateikia visuotiniam akcininkų susirinkimui atsiliepimus ir pasiūlymus dėl Bendrovės veiklos strategijos, metinės finansinės atskaitomybės, pelno paskirstymo projekto ir Bendrovės veiklos ataskaitos, taip pat valdybos bei Bendrovės vadovo veiklos; nustato (derina) valdybos pateiktus mėnesinius/ketvirtinius limitus gaminamos produkcijos, skirtos nemokamai pateikti pirkėjams degustacijai, skirtai rinkai tirti ir/ar plėsti bei pasibaigus ketvirčiui juos tvirtina; teikia siūlymus valdybai ir Bendrovės vadovui atšaukti jų sprendimus, kurie prieštarauja įstatymams ir kitiems teisės aktams, Bendrovės įstatams ar visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimams; sprendžia kitus Bendrovės įstatuose, taip pat visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimuose stebėtojų tarybos kompetencijai priskirtus Bendrovės ir jos valdymo organų veiklos priežiūros klausimus; nustato Bendrovės vadovo pareiginių atlyginimą, jeigu jis yra valdybos narys; valdybos prašymu sprendžia klausimą dėl Bendrovėje dirbančio stebėtojų tarybos nario darbo sutarties nutraukimo.

Bendrovės valdyba yra kolegialus valdymo organas, atstovaujantis Bendrovės akcininkus laikotarpiui tarp jų susirinkimų ir priimančias sprendimus svarbiausiais Bendrovės ūkinės veiklos klausimais. Valdybos darbo tvarką nustato jos priimtas valdybos darbo reglamentas. Valdybą sudaro 5 (penki) nariai. Valdybos narius ne daugiau kaip keturiems metams renka stebėtojų taryba, jokių specialių taisyklių renkant ar atšaukiant Bendrovės valdybos narius nėra numatyta. Jų kadencijų skaičius neribojamas. Valdybos veiklai vadovauja pirmininkas, kurį iš savo narių išsirenka valdyba.

Valdyba svarsto ir tvirtina:

Bendrovės veiklos strategiją; Bendrovės valdymo struktūrą ir darbuotojų pareigybes; pareigybes, į kurias darbuotojai priimami konkurso tvarka; pritariant stebėtojų tarybai, kiekvienam mėnesiui nustato ir tvirtina gaminamos produkcijos asortimentą ir kiekį, kuris nemokamai pateikiamas pirkėjams degustacijai, siekiant tirti ir/ar plėsti rinką; Bendrovės filialų ir atstovybių nuostatus; generalinio direktoriaus ir jo pavaduotojų pareiginius nuostatus ir atlyginimus.

Valdyba renka ir atšaukia Bendrovės vadovą. Valdyba pritaria Bendrovės vadovo pasiūlytomis jo pavaduotojų kandidatūroms bei kandidatūroms į pareigas, į kurias darbuotojai priimami konkurso tvarka.

Valdyba analizuoja ir vertina generalinio direktoriaus pateiktą medžiagą apie:

Bendrovės veiklos strategijos įgyvendinimą; Bendrovės veiklos organizavimą; Bendrovės finansinę būklę; ūkinės veiklos rezultatus, pajamų ir išlaidų sąmatas, inventORIZACIJOS ir kitus turto pasikeitimo apskaitos duomenis; finansinių išteklių kaupimo šaltinius ir naudojimo būdus; Bendrovės sandorius.

Valdyba analizuoja, vertina generalinio direktoriaus pateiktus Bendrovės metinės finansinės atskaitomybės projektą ir pelno paskirstymo projektą ir, šiems projektams pritarusi, teikia juos visuotiniam akcininkų susirinkimui. Valdyba nustato Bendrovėje taikomus materialiojo turto nusidėvėjimo ir nematerialiojo turto amortizacijos skaičiavimo metodus ir normatyvus.

**KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

Valdyba privalo laiku rengti visuotinius akcininkų susirinkimus, užtikrinti vardinių akcijų savininkų sąrašų parengimą, sudaryti visuotinių akcininkų susirinkimų darbotvarkes, pateikti akcininkams Bendrovės metinę finansinę atskaitomybę, pelno paskirstymo projektą, Bendrovės veiklos ataskaitą bei kitą reikiamą informaciją darbotvarkės klausimams svarstyti.

Valdyba, be visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimo, priima sprendimus šiais klausimais: sprendimus Bendrovei tapti kitų juridinių asmenų steigėja, dalyve; sprendimus steigti Bendrovės filialus ir atstovybes; sprendimus dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 Bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos; sprendimus dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 Bendrovės įstatinio kapitalo, įkeitimo ir hipotekos; sprendimus dėl kitų asmenų prievolių, kurių suma didesnė kaip 1/20 Bendrovės įstatinio kapitalo, įvykdymo laidavimo ar garantavimo; sprendimus įsigyti ilgalaikio turto už kainą, didesnę kaip 1/20 Bendrovės įstatinio kapitalo; sprendimus įmonių restruktūrizavimo, reorganizavimo sąlygas ir/ar projektus restruktūrizuoti, reorganizuoti Bendrovę/es; Bendrovės stojimas į asociacijas, koncernus ir (ar) konsorciumus ir išstojimas iš jų; skirti lėšų labdarai, sveikatos apsaugai, kultūrai, mokslui, kūno kultūrai ir sportui, taip pat stichinių nelaimių ir ypatingosios padėties likvidavimui; nustato Bendrovės vadovo naudojamų lėšų fondo dydį; kitus Bendrovės įstatuose ar visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimuose valdybos kompetencijai priskirtus sprendimus.

Bendrovės vadovas yra generalinis direktorius, kuris savo veikloje vadovaujasi Bendrovės įstatais, visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimais, valdybos sprendimais ir administracijos darbo reglamentu.

Vadovas organizuoja kasdieninę Bendrovės veiklą ir atlieka veiksmus, reikalingus jos funkcijoms vykdyti, Bendrovės organų sprendimams įgyvendinti bei Bendrovės veiklai užtikrinti. Bendrovės generalinis direktorius yra atsakingas ir reguliariai atsiskaito valdybai.

Bendrovės organai savo veikloje vadovaujasi LR įstatymų, teisės aktų bei Bendrovės įstatų jiems nustatytais įgaliojimais. Pagal minėtų dokumentų nuostatas Bendrovės organai renkami, skiriami ir atšaukiami iš pareigų.

Bendrovės vadovas ir administracija:

Bendrovės vadovas yra generalinis direktorius, kuris savo veikloje vadovaujasi Bendrovės įstatais, visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimais, valdybos sprendimais ir administracijos darbo reglamentu. Generalinį direktorių renka ir atšaukia Bendrovės valdyba. Generaliniam direktoriui parinkti gali būti organizuojamas konkursas. Darbo sutartį su generaliniu direktoriumi pasirašo valdybos pirmininkas. Darbo sutartį su generaliniu direktoriumi, kuris yra ir Bendrovės valdybos pirmininkas, pasirašo valdybos įgaliotas valdybos narys. Generalinis direktorius dalyvauja Bendrovės valdybos posėdžiuose patariamąjo balso teise, jeigu jis nėra valdybos narys.

Bendrovės vadovas (generalinis direktorius):

vadovauja Bendrovės administracijai; savo kompetencijos ribose sudaro sandorius Bendrovės vardu; atstovauja Bendrovei esant santykiams su trečiaisiais asmenimis ir teisme bei arbitraže. Teisę atstovauja Bendrovei generalinis direktorius įgyja nuo dienos, nustatytos darbo sutartyje; atidaro ir uždaro Bendrovės sąskaitas bankų įstaigose; rengia ir teikia valdybai tvirtinti Bendrovės valdymo struktūrą, pareigybių sąrašus, atlyginimo ir skatinimo už darbo sistemas; rengia akcijų pasirašymo sutarties projektą; priima į darbą ir atleidžia darbuotojus, sudaro ir nutraukia su jais darbo sutartis, vertina darbo rezultatus, skiria darbuotojams drausmines nuobaudas ir paskatinimus, tame tarpe ir materialinio pobūdžio; nustato vidaus darbo taisykles, tvirtina Bendrovės padalinių nuostatus, administracijos darbo reglamentą; išduoda įgaliojimus vykdyti toms funkcijoms, kurios yra jo kompetencijoje; Akcinių bendrovių įstatymo nustatytais atvejais šaukia visuotinį akcininkų susirinkimą, organizuoja jį, rengia reikalingų visuotiniam akcininkų susirinkimui dokumentų projektus; užtikrina Bendrovės turto, komercinių paslapčių apsaugą; vykdo kitas įstatymų ir šių įstatų numatytas funkcijas; disponuoja Bendrovės turtu, įskaitant pinigines lėšas.

Bendrovės generalinis direktorius yra atsakingas ir reguliariai atsiskaito valdybai.

**KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

Stebėtojų tarybos struktūra:

Vardas, Pavardė	Pareigos Emitente	Turimų akcijų skaičius vnt. ir įstatinio kapitalo dalis%	Kadencijos pradžia	Kadencijos pabaiga	Darbo AB „Žemaitijos pienas“ pradžia
Romusas Jarulaitis	Stebėtojų tarybos pirmininkas, Džiugo namai vadybininkas	1.105.510 2,29	2011 04 08	2015 04 07	1988 01 26
Robertas Pažemeckas	Stebėtojų tarybos narys, l.e.p. generalinis direktorius	-	2011 04 08	2015 04 07	2002 08 26
Algirdas Bladžinauskas	Stebėtojų tarybos narys, AB-F Šilutės Rambynas gen. direktorius	-	2011 04 08	2015 04 07	1996 08 20

Valdybos struktūra:

Vardas, Pavardė	Pareigos Emitente	Turimų akcijų skaičius vnt. ir įstatinio kapitalo dalis %	Kadencijos pradžia	Kadencijos pabaiga	Darbo AB „Žemaitijos pienas“ pradžia
Algirdas Pažemeckas	Valdybos pirmininkas, konsultantas	21.589.380 44,63	2011 05 01	2015 04 30	1986 12 26
Marius Dromantas	Valdybos narys, logistikos direktorius	-	2011 05 01	2015 04 30	2003 12 01
Vygantas Sliesoraitis	Valdybos narys, konsultantas		2011 05 01	2015 04 30	2011 05 05
Alvydas Žabolis	Valdybos narys		2011 05 01	2012 07 09	-

**KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

Arūnas Šikšta	Valdybos narys		2011 10 19	2012 07 09	-
---------------	----------------	--	------------	------------	---

Bendrovės valdybos narių – Arūno Šikštos ir Alvydo Žabolio iniciatyva AB „Žemaitijos pienas“ valdyboje narystė pasibaigė nuo 2012 m. liepos 09 d.

Administracija:

Vardas, Pavardė	Pareigos	Turimų akcijų skaičius vnt.	Turima įstatinio kapitalo dalis %
Robertas Pažemeckas	L.e.p. generalinis direktorius	-	-
Natalija Vainikevičiūtė	Finansų direktorė	-	-

Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovės vadovui bei finansų direktoriui priskaičiuotos ir išmokėtos sumos susijusios su darbo santykiais, šiems asmenims nebuvo suteikta garantijų ar laidavimų, neperleistas turtas ar kitokios turtinės teisės.

Per 2012 metus valdymo organams už veiklą Bendrovės valdyboje bei stebėtojų taryboje nėra priskaičiuota ir išmokėta piniginių lėšų.

Per 2012 m. Bendrovės organams (valdyba, stebėtojų taryba, vadovas) bei finansų direktoriui emitentas neskyrė nei tantjemų nei dividendų ar kitokių išmokų iš emitento veiklos pelno. Šie subjektai neturi reikšmingų materialinių įsipareigojimų emitentui.

Garantijų ir laidavimų ar/ir kitokių prievolių užtikrinimo priemonių dėl valdymo ar stebėtojų organų narių dėl šių subjektų prievolių įvykdymo užtikrinimo per 2012 metų laikotarpį suteikta emitento vardu nebuvo, emitentas nesuteikė šiems subjektams ir paskolų.

Bendrovės audito komitetas

AB „Žemaitijos pienas“ veikia Bendrovės audito komitetas, kurį sudaro trys asmenys – Angelė Taraškevičienė (pirmininkas), Asta Šliogerienė ir Viktorija Ragauskienė (nariai).

Vardas, Pavardė	Darbovietės Pareigos Įgaliojimai	Turimų akcijų skaičius vnt. Emitente	Kadencijos pradžia komitete	Kadencijos pabaiga komitete
Angelė Taraškevičienė	UAB „Vertybių auditas“, vadovas	-----	2009-12-18	Iki narį išrinkęs Bendrovės organas atšauks iš pareigų
Asta Šliogerienė	-----	-----	2009-12-18	Iki narį išrinkęs Bendrovės organas atšauks iš pareigų
Viktorija Ragauskienė	AB „Žemaitijos pienas“, buhalteris	-----	2009-12-18	Iki narį išrinkęs Bendrovės organas atšauks iš pareigų

**KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

Pagrindinė audito komiteto funkcija – būti Bendrovės stebėtojų tarybos patariamuoju organu, o pagrindinis uždavinys – didinti stebėtojų tarybos darbo Bendrovės finansų priežiūros srityje efektyvumą, padėti užtikrinti, kad sprendimai būtų priimami nešališkai ir juos tinkamai apsvarsčius. Audito komitetas vykdydamas šias funkcijas teikia Bendrovės valdybai rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu bei sutarties su audito įmone sąlygomis, stebi išorės audito atlikimo procesą, vertina, kaip išorės auditorius ir audito įmonė laikosi nepriklausomumo ir objektyvumo principų, stebi Bendrovės finansinių ataskaitų rengimo procesą, vykdo kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų bei Vilniaus vertybinių popierių biržoje listinguojamų bendrovių valdymo kodekso rekomendacijose numatytas funkcijas.

Pažymėtina, kad Bendrovėje nėra įsteigtų kitokių komitetų.

30. Įmonių grupės vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų, susijusių su konsoliduotų finansinių ataskaitų sudarymu, pagrindiniai požymiai

AB „Žemaitijos pienas“ įmonių grupės konsoliduotos finansinės ataskaitos rengiamos pagal ES patvirtintus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS).

AB „Žemaitijos pienas“ įmonių grupės vidaus kontrolės procesas apima aprūpinimą medžiagomis, prekių gamybą, jų teikimą ir pajamų užtikrinimą bei visus susijusius verslo procesus, informacinių sistemų (klientų aptarnavimo ir apskaitos, infrastruktūros, tinklo informacinių, finansų apskaitos, darbo užmokesčio apskaitos, tinklų sujungimo) darbo ir finansinių ataskaitų parengimo procesų kontrolę.

Kad teisingas konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinys būtų parengtas laiku, AB „Žemaitijos pienas“ nustato įmonių grupės finansinių ataskaitų rinkinio rengimo procedūrą. Finansinių ataskaitų rinkinio rengimo procedūroje yra nustatytos galimos su finansinės atskaitomybės rengimu susijusios rizikos, jų kontrolės būdai, tipai bei dažnumas, kontrolės įrodymai, už kontrolę atsakingi ir ją vykdančys darbuotojai.

Paskirti vidinių kontrolių vykdytojai (Vidaus auditorius ir Audito komitetas) yra atsakingi už atitinkamų procesų savalaikę kontrolę pagal nustatytą tvarką ir atsiskaitymą įmonės vadovybei bei priežiūros organams. Kiekvieną mėnesį yra surenkamos veiklos rezultatų ir veiklų atlikimo ataskaitos, o Audito komiteto darbo reglamente nustatytu periodiškumu posėdžiauja Audito komitetas. Kartą per metus Bendrovės vidaus auditorius testuoja kontroles: tikrina jų efektyvumą, rizikos padengimą, reikalingumą, kontrolių aprašymus.

III. KITA INFORMACIJA SUSIJUSI SU EMITENTU

31. Visi reikšmingi susitarimai, kurių šalis yra emitentas ir kurie įsigalioję, pasikeistų ar nutrūktų pasikeitus emitento kontrolei, taip pat jų poveikis, išskyrus atvejus, kai dėl susitarimų pobūdžio jų atskleidimas padarytų emitentui didelę žalą

Susitarimų, kurių šalis yra emitentas ir kurie įsigalioję, pasikeistų ar nutrūktų pasikeitus emitento kontrolei nėra.

32. Visi emitento ir jo organų narių ar darbuotojų susitarimai, numatantys kompensaciją, jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jei jų darbas baigtųsi dėl emitento kontrolės pasikeitimo

**KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

Emitentas nėra sudaręs susitarimų su jo organų nariais ar darbuotojais, kurie numatytų kompensacijas jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jei jų darbas baigtųsi dėl emitento kontrolės pasikeitimo.

33. Emitento sandoriai

Reikšmingų sandorių ar nebūdingų emitento įprastai veiklai emitento vardu su susijusiomis šalimis ar kitais subjektais 2012 m. laikotarpiu nebuvo sudaryta.

Emitentas taip pat nėra sudaręs sandorių kai dėl įvykusių pasikeitimų susijusių su emitento kontrole įvyktų reikšmingi pasikeitimai susiję su emitentu ar/ir atsirastu neigiami padariniai emitentui.

Nėra sudarytų neįprastų ar/ir reikšmingų emitento organų, komiteto narių ar darbuotojų susitarimų, kurie numatytų kompensacijas kai šių organų narių teisės ir pareigos organe, Bendrovėje dėl tam tikrų priežasčių pasibaigtų.

Taipogi emitento žiniomis nėra sudaryta sandorių, kurie galėtų sukelti interesų konfliktą tarp Bendrovės ir jo vadovų, tarp vadovų ir akcininkų ar tarp atskirų emitento vadovų.

34. Informacija apie tai, kaip laikomasi bendrovių valdymo kodekso

AB „Žemaitijos pienas“ laikosi Vertybinių popierių biržoje listinguojamų bendrovių valdymo kodekso reikalavimų, apie šio dokumento laikymąsi pateikiama atskirame priede ir yra šio konsoliduoto metinio pranešimo neatskiriama dalis.

35. Duomenys apie viešai skelbtą informaciją

Per 2012 m. ataskaitinį laikotarpį paskelbta nemaža dalis reikšmingų bei su AB „Žemaitijos pienas“ susijusių įvykių grupė.

Data	Rinka	Bendrovė	Pranešimo esmė
17.12.2012 15:26:36	VLN	Žemaitijos pienas	AB „Žemaitijos pienas“ savų akcijų įsigijimas
30.11.2012 17:48:19	VLN	Žemaitijos pienas	Finansinės ataskaitos Attachments:
02.11.2012 09:57:38	VLN	Žemaitijos pienas	Dėl bendrovės vadovo atsistatydinimo iš pareigų
25.10.2012 14:05:16	VLN	Žemaitijos pienas	Dėl savų akcijų supirkimo (įsigijimo)
19.10.2012 12:56:33	VLN	Žemaitijos pienas	Dėl sudaryto sandorio Attachments:
14.09.2012 14:59:43	VLN	Žemaitijos pienas	Dėl bendrovės generalinio direktoriaus pasikeitimo
29.08.2012 13:47:13	VLN	Žemaitijos pienas	2012m. šešių mėnesių tarpinė informacija Attachments:
24.08.2012 15:18:34	VLN	Žemaitijos pienas	Dėl audito paslaugų sutarties
02.08.2012 16:26:04	VLN	Žemaitijos pienas	Akcininkų susirinkimo projektas
20.07.2012 14:40:17	VLN	Žemaitijos pienas	Dėl akcininkų susirinkimo sušaukimo
29.06.2012 13:56:16	VLN	Žemaitijos pienas	Dėl valdybos narių pasitraukimo iš bendrovės valdybos

**KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

Data	Rinka	Bendrovė	Pranešimo esmė
31.05.2012 08:12:07	VLN	Žemaitijos pienas	AB „Žemaitijos pienas“ 2012 m. trijų mėnesių preliminarus veiklos rezultatas Attachments:
30.04.2012 08:57:57	VLN	Žemaitijos pienas	AB „Žemaitijos pienas“ 2011 m. metinė informacija Attachments:
27.04.2012 16:21:55	VLN	Žemaitijos pienas	AB „Žemaitijos pienas“ akcininkų susirinkimo vykusio 2012-04-27 sprendimai Attachments:
06.04.2012 08:56:45	VLN	Žemaitijos pienas	AB „Žemaitijos pienas“ Valdyba siūlo sekantį susirinkimo, įvyksiančiam 2012-04-27, nutarimų projektus Attachments:
28.03.2012 14:47:05	VLN	Žemaitijos pienas	Eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo šaukimas
29.02.2012 08:48:24	VLN	Žemaitijos pienas	Neaudituoti preliminarūs AB „Žemaitijos pienas“ grupės 2011 metų veiklos rezultatai Attachments:

Šaltinis -

http://www.nasdaqomxbaltic.com/market/?issuer=ZMP&market=&legal%5B%5D=main&legal%5B%5D=firstnorth&start_d=1&start_m=1&start_y=2012&end_d=31&end_m=6&end_y=2012&keyword=&pg=news&lang=lt

Jokių kitų reikšmingų ir esminių įvykių, įvykusių po finansinių metų pabaigos ir iki konsoliduoto 2012 metinio pranešimo paskelbimo, nebuvo.

Apie visus esminius įvykius AB „Žemaitijos pienas“ įstatuose ir Lietuvos Respublikos norminiuose aktuose nustatyta tvarka informavo Lietuvos banką ir Vilniaus vertybinių popierių biržą (NASDAQ OMX Vilnius). Pranešimai skelbti Centrinėje reglamentuojamos informacijos bazėje ir Bendrovės tinklalapyje www.zpienas.lt. Pranešimai apie akcininkų susirinkimus papildomai skelbti dienraštyje „Valstiečių laikraštis“. Informacija apie vadovų sandorius skelbta Vilniaus vertybinių popierių biržos ir Lietuvos banko interneto tinklalapiuose.

IV. KITA INFORMACIJA

36. Svarbūs įvykiai, įvykę po finansinių metų pabaigos

2013-02-28 duomenimis neaudituoti preliminarūs AB „Žemaitijos pienas“ grupės 2012 metų veiklos rezultatai :

AB „Žemaitijos pienas“ grupės neaudituota 2012 metų konsoliduota apyvarta – 500,5 mln.lt (144,9 mln. EUR), palyginus su 2011 metais apyvarta padidėjo 1,23 proc.

AB „Žemaitijos pienas“ grupės neaudituotas 2012 metų grynasis pelnas sudaro 4,8 proc. nuo apyvartos.

2013 m. sausio 31 d. likviduota ir išregistruota iš juridinių asmenų registro ŽŪK „Tarpučių pienas“, kuri buvo laikoma dukterine Bendrovės įmone.

Taipogi pažymėtina, kad AB „Ūkio bankas“ veiklos apribojimai bei vėlesni šio subjekto atžvilgiu priimti sprendimai, jokios įtakos neturėjo ir neturės Bendrovės veiklai ir su ja susijusioms bendrovėms.

37. Duomenys apie auditą

AB „Žemaitijos pienas“ (Grupė) 2012 m. gruodžio 31 d. konsoliduoto balanso ir su juo susijusių tuomet pasibaigusių metų konsoliduotų pelno (nuostolių), pinigų srautų ir nuosavo

kapitalo pokyčių ataskaitų auditą atliko UAB „Nepriklausomas auditas“. Auditoriaus išvada buvo pasirašyta 2013 m. kovo mėn. 15 d.

Papildomos informacijos, kuri turėtų būti atskleidžiama pagal įmonių veiklą reglamentuojančius įstatymus, kitus teisės aktus ar Bendrovės įstatus, ir kuri nebūtų atskleista šiame metiniame pranešime bei metinėse finansinėse ataskaitose – nėra.

IV. INFORMACIJA APIE TAI KAIP YRA LAIKOMASI BENDROVIŲ VALDYMO KODEKSO

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ pranešimas apie Vilniaus vertybinių popierių biržoje listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi 2012 metais

Akcinė bendrovė AB „Žemaitijos pienas“ (toliau – Bendrovė), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir AB NASDAQ OMX Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų. Jei šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečių nuostatų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių:

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos		
Pagrindinis Bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti Bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovė viešai skelbia esminius plėtros strategijos aspektus ir tikslus metinėse ir tarpinėse ketvirtinėse Bendrovės veiklos ataskaitose.
1.2. Visų Bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovė vadovaujasi įmonės strateginiu planu, kuriuo remiantis siekiama dirbti pelningai, kuriant ir stiprinant techniškai modernią įmonę, turint tikslą didinti akcininkų nuosavybę.
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos Bendrovei ir akcininkams.	Taip	Bendrovės stebėtojų taryba, valdyba ir vadovas glaudžiai bendradarbiauja, tuo siekdami kuo didesnės naudos Bendrovei ir akcininkams.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik Bendrovės akcininkų, bet ir kitų Bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Bendrovės priežiūros ir valdymo organai užtikrina, kad yra gerbiamos Bendrovės akcininkų, darbuotojų, žaliavų tiekėjų teisės ir pareigos. Darbuotojams yra suteikiama galimybė kelti kvalifikaciją mokymo kursuose bei seminaruose Lietuvoje bei užsienio šalyse, suteikiamos įvairios lengvatos pieno gamintojams. Nemaža dalis darbuotojų ir pieno gamintojų yra Bendrovės akcininkai.
II principas: Bendrovės valdymo sistema		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą Bendrovei, efektyvią Bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir Bendrovės vadovo, rekomenduojama Bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą Bendrovėje, Bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį Bendrovės valdymo procesą.	Taip	Bendrovės valdymo organai yra akcininkai, Bendrovės valdyba ir vadovas, priežiūros organai – stebėtojų taryba bei audito komitetas.

2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą Bendrovei bei vykdo kitas esmines Bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią Bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Bendrovėje rekomendacijoje nurodytas funkcijas atlieka kolegialūs priežiūros ir valdymo organai - stebėtojų taryba ir valdyba.
2.3. Jeigu Bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią Bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Neaktualu	Bendrovėje yra sudaroma ir stebėtojų taryba, ir valdyba.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu Bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai. ¹	Taip	Sudaryti du kolegialūs organai - Bendrovės stebėtojų taryba ir valdyba. Jiems taikomos III ir IV principuose išdėstytos nuostatos.
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimančioms sprendimus. ²	Taip	Bendrovės stebėtojų taryboje yra 3 (trys) nariai. Bendrovės valdyboje „de jure“ 5 (penki) nariai, „de facto“ 3 (trys) nariai. Bendrovė mano, kad toks valdybos narių skaičius yra pakankamas efektyviai bendrovės veiklai.
2.6. Direktorai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Taip	Pagal bendrovės įstatus Bendrovė valdyba ir Stebėtojų taryba renkama 4 (keturiems) metams. Kadencijų skaičius nėra ribojamas. Atleidimas ar atsistatydinimas iš Bendrovės valdybos ir stebėtojų tarybos narių yra reglamentuotas LR įstatymais.
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad Bendrovės valdybos pirmininkas ir Bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs Bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai Bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Taip	Bendrovėje Bendrovės vadovas ir Bendrovės valdybos pirmininkas yra atskiri asmenys, taip pat nesutampa Bendrovės vadovo asmuo su stebėtojų tarybos pirmininko asmeniu.

¹ III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba (pavyzdžiui, komitetų formavimas), neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcininkų bendrovių įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovo, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

² Vykdomojo direktoriaus ir direktoriaus konsultanto sąvokos vartojamos tais atvejais, kai bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.

III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka.

Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti Bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią Bendrovės veiklos bei jos valdymo organų³ priežiūrą.

3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka Bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	Taip	Bendrovės kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba yra renkama akcininkų susirinkime. Bendrovė atskleidžia informaciją apie kandidatus į Bendrovės kolegialų organą. Smulkiems akcininkams nėra varžoma teisė atstovauti jų interesams ir turėti savo atstovą kolegialiaame organe.
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista Bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos Bendrovės metiniame pranešime.	Taip	Informaciją apie kolegialaus priežiūros organo narius (vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, dalyvavimą kitų įmonių veikloje, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus) pateikiama metinėje ataskaitoje.
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename Bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.	Taip	Prieš būsimus stebėtojų tarybos narių rinkimus informacija apie kandidatus pateikiama kartu su susirinkimo medžiaga.
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į Bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.	Taip	Bendrovės kolegialių organų nariai turi ilgametę patirtį bendrovių valdyme, įvairiapusių žinių bei patirties savo užduotims tinkamai atlikti.

³ Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų bendrovės valdymo organų, o tik vienasmenio valdymo organo – bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.

3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.	Taip	Nauji Bendrovės valdybos nariai apie pareigas, Bendrovės organizaciją bei veiklą informuojami valdybos posėdžiuose bei individualiai, esant poreikiui.
3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į Bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas⁴ nepriklausomų narių skaičius.	Taip	Nepaisant to, kas pagrindinis akcininkas turi balsų daugumą akcininkų susirinkime, o kiti akcininkai turi mažiau nei 10 proc. balsų, „Žemaitijos pienas“ valdybą sudaro 1 šališkas (priklausomas) ir 2 dalinai nepriklausomi valdybos nariai, kurie pagal galimybes užtikrina tinkamą interesų konfliktų sprendimą.
3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su Bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie: 1) jis negali būti Bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti Bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš Bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų	Ne	Remiantis pateiktomis rekomendacijomis, šiuo metu Bendrovės valdyboje esantys nariai nėra visiškai nepriklausomi.

⁴ Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą Lietuvoje, į galimus klaidumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formuluootė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspręsti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialiaame organe yra skatintinas ir bus laikomas tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

⁵ Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą Bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį); 5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su Bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš Bendrovės arba jos grupės; 6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs Bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju; 7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje; 8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų; 9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai. 3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su Bendrove susijusių aplinkybių.		Bendrovė nėra nustačiusi papildomų kriterijų dėl kolegialų organų narių nepriklausomumo.
--	--	---

3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, Bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, Bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, Bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	Ne	Bendrovės stebėtojų tarybos nariai neatitinka nepriklausomumo kriterijų išdėstytų šiame kodekse.
3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, Bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, Bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.	Ne	Bendrovė neturėjo galimybių įgyvendinti stebėtojų tarybos narių nepriklausomumo.
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš Bendrovės lėšų ⁶ . Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Ne	Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą taryboje ir valdyboje atlyginimas nemokamas (tačiau Bendrovės įstatuose tokia galimybė yra numatyta).

IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią Bendrovės valdymo organų⁷ priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.

4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti Bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas Bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant Bendrovę. ⁸	Taip	Bendrovės valdyba tvirtina ir pateikia visuotiniam akcininkų susirinkimui atsiliėpimus ir pasiūlymus dėl Bendrovės metinės finansinės atskaitomybės, pelno paskirstymo projekto, Bendrovės metinio pranešimo, metų eigoje svarsto bendrovės veiklos rezultatus. Taip pat atlieka kitas valdybos kompetencijai priskirtas funkcijas.
---	------	---

⁶ Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcininkų bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tantjemos įstatymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš bendrovės pelno. Ši formulė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tantjemas. Taigi įstatymas lyg ir neužkerta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tantjemomis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

⁷ Žr. 3 išnašą.

⁸ Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniam valdymo organui – vadovui.

4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti Bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti Bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam Bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).	Taip	Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos nariai vykdydami savo pareigas vadovaujasi Bendrovės interesais, atveju, kai būtų pagrindo manyti kitaip – nebuvo.
4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje⁹ kolegialaus organo posėdžių per Bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami Bendrovės akcininkai.	Taip	Kolegialių organų nariai jiems skirtas funkcijas vykdo tinkamai: aktyviai dalyvauja kolegialių organų posėdžiuose ir skiria pakankamai laiko savo, kaip kolegialaus nario, pareigų vykdymui. Visuose kolegialių organų posėdžiuose buvo kvorumas, kas leido konstruktyviai priimti sprendimus.
4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti Bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie Bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.	Taip	Akcininkų ir kolegialių organų konfliktų nekilo. Akcininkai apie Bendrovės reikalus informuojami įstatymu numatyta tvarka, t.y. kaip numato AB įstatymas bei Bendrovės įstatai.
4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę Bendrovės veiklą), sudaromi tarp Bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų Bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.	Taip	Bendrovės valdymo organai sandorius sudaro vadovaudamiesi teisės aktų bei Bendrovės įstatų nuostatomis.

⁹ Pažymėtina, kad bendrovės gali sugriežtinti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankantį kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatinatinos ir bus laikomos tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės Bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo Bendrovės valdymo organų¹⁰. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.	Ne	Stebėtojų tarybos nariai ir didžioji dalis valdybos narių yra bendrovės darbuotojai, todėl jie nėra nepriklausomi nuo Bendrovės valdymo organų. Bendrovės stebėtojų taryba ir valdyba priimdama sprendimus atstovauja akcininkų interesams.
4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su Bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir Bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus¹¹. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.	Taip/Ne	Bendrovėje nėra formuojami 4.12-4.13 rekomendacijose nurodyti Skyrimo ir Atlyginimo komitetai, nes bendrovės nuomone, valdyba, vykdydama savo funkcijas, iš dalies vykdo nurodytų Skyrimo komiteto ir Atlyginimo komiteto funkcijas. Be to šias funkcijas tinkamai realizuoja Bendrovėje veikiantys specializuoti departamentai, pvz. Personalo ir teisės ir kt. 2009 m. gruodžio mėn. 18 d. vykusiam neeiliniame visuotinio akcininkų susirinkime, vadovaujantis LR audito įstatymo nuostatomis ir 2008 m. rugpjūčio 21 d. Vertybinių popierių komisijos nutarimo Nr. 1K-18 patvirtintais reikalavimais, buvo sudarytas Audito komitetas bei patvirtinti komiteto nariai iš kurių vienas yra nepriklausomas ir komiteto veiklos nuostatai. 2011 m. balandžio 8 d. vykusiam akcininkų susirinkime buvo naujai patvirtinti Audito komiteto nariai iš kurių vienas narys yra nepriklausomas.

¹⁰ Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomenduojama dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

¹¹ Lietuvos Respublikos audito įstatymas (Žin., 2008, Nr. 82-3233) nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti Audito komitetą.

4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvaarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiikiama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.	Ne	Audito komitetas vadovaujasi Audito komiteto nuostatais, stebi kaip rengiamos finansinės ataskaitos, stebi kaip atliekamas auditas. Kolegialūs organai išlieka visiškai atsakingi už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus ir priima galutinius sprendimus.
4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų. Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.	Taip	Audito komitetas sudarytas iš 3 narių, iš kurių 1 narys yra nepriklausomas.
4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.	Taip	Audito komiteto nuostatus tvirtino visuotinis akcininkų susirinkimas. Šis komitetas apie savo veiklą ir rezultatus informuos visuotinį akcininkų susirinkimą.
4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	Taip	Audito komiteto posėdžiuose prireikus gali dalyvauti Bendrovės darbuotojai, atsakingi už komiteto svarstomas veiklos sritis, ir teikia visą būtiną informaciją.

4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti Bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. 4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su Bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.	Ne	Bendrovėje nėra formuojamas Skyrimo komitetas (paaiškinimas 4.7.).
4.13. Atlyginimų komitetas. 4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su Bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų Bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių; 3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas	Ne	Bendrovėje nėra formuojamas Atlyginimų komitetas (paaiškinimas 4.7.).

vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų Bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų Bendrovės darbuotojų atlyginimui; 4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą; 5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų; 6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip Bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo); 7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai. 4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų: 1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus; 2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu Bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui; 3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes. 4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų. 4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.		
--	--	--

4.14. Audito komitetas. 4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) stebėti Bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant Bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus); 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija; 3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei Bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus; 4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų; 5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį Bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiems interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka Bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą; 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei. 4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais Bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito	Taip	Bendrovė iš esmės laikosi šios rekomendacijos nuostatų. Audito komiteto pagrindinis tikslas – prižiūrėti Bendrovės finansinės atskaitomybės audito atlikimą ir apskaitos bei finansinės informacijos pateikimo tvarką suinteresuotiems asmenims. Šio komiteto pagrindinė funkcija yra sistemingai ir visapusiškai vertinti ir skatinti gerinti organizacijos rizikos valdymo, kontrolės ir priežiūros procesų veiksmingumą bei teikti išvadas Visuotiniams akcininkų susirinkimui, Stebėtojų tarybai ir Valdybai dėl tikslų ir uždavinių įgyvendinimo, rizikos valdymo procedūrų, vidaus kontrolės funkcionavimo.
---	-------------	--

komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas Bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui. 4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, Bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams. 4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti. 4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su Bendrovės auditu susijusius klausimus. 4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar Bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad Bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams. 4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.		
4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytą veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią Bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.	Ne	Bendrovėje nėra stebėtojų tarybos ir valdybos veiklos vertinimo praktikos.

V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka

Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų Bendrovės organų bendradarbiavimą.

5.1. Bendrovės kolegialiams priežiūros ir valdymo organams (šiuo principu vadinami <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.	Taip	Bendrovės Stebėtojų tarybos posėdžiams vadovauja stebėtojų tarybos pirmininkas ar kitas įgaliotas stebėtojų tarybos narys. Bendrovės valdybos posėdžiams vadovauja valdybos pirmininkas arba kitas valdybos įgaliotas narys.
5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių Bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o Bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį. ¹²	Taip	Valdybos posėdžiai šaukiami pagal iš anksto patvirtintą grafiką (kartą per mėnesį), be to šaukiami neeiliniai posėdžiai. Stebėtojų tarybos posėdžiai šaukiami kartą per pusmetį.
5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius Bendrovei klausimus.	Taip	Visiems kolegialių organų nariams iš anksto išsiunčiama elektroniniu paštu visa reikalinga darbotvarkei medžiaga. Darbotvarkę posėdžio metu galima pildyti tik tuo atveju, jei posėdyje dalyvauja visi nariai, yra svarbus klausimas ir visi organo nariai sutinka, kad jis būtų neatidėliotinai sprendžiamas.
5.4. Siekiant koordinuoti Bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, Bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprenddami kitus su Bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	Taip	Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai yra atviri, juose gali dalyvauti valdybos nariai.

¹² Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.

6.1. Rekomenduojama, kad Bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Bendrovės įstatinį kapitalą sudaro paprastosios vardinės akcijos, suteikiančios jų turėtojams vienodas turtines ir neturtines teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Taip	Bendrovė suteikia investuotojams informaciją apie naujai išleidžiamų ar jau išleistų akcijų suteikiamas teises.
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip Bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apskunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą ¹³ . Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant Bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Taip	Visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas gaunamas ypač svarbiems sandoriams, kurių kriterijai nustatyti LR Akcinių bendrovių įstatyme, kituose teisės aktuose ir Bendrovės įstatuose.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.	Taip	Bendrovėje visuotinis akcininkų susirinkimas šaukiamas laikantis LR Akcinių bendrovių įstatymo, kitų teisės reikalavimų ir Bendrovės įstatų nuostatomis. Visi Bendrovės akcininkai informuojami apie visuotinio akcininkų susirinkimo vietą, datą ir laiką. Visiems Bendrovės akcininkams dar iki visuotinio akcininkų susirinkimo, kaip to reikalauja LR Akcinių bendrovių įstatymas ir Bendrovės įstatai, sudaroma galimybė susipažinti su susirinkimo medžiaga ne vėliau kaip numatyta teisės aktais.
6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai Bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai Bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti Bendrovei arba būtų atskleistos Bendrovės komercinės paslaptys.	Taip	Vadovaujantis LR Akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka, ne vėliau kaip likus 21 dienų iki visuotinio akcininkų susirinkimo, visuotiniam akcininkų susirinkimui parengti dokumentai ar jų projektai skelbiami VVPB tinklalapyje, taip pat Bendrovės tinklalapyje kas sudaro galimybę akcininkams susipažinti informacija viešai.
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	Bendrovės akcininkai turi teisę dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą arba su juo sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis teisės aktų nustatyta tvarka, taip pat bendrovė sudaro sąlygas akcininkams balsuoti užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį, kaip

¹³ Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nebepriskiria visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvartomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nusistatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir siekį užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvią bendrovės veiklą.

		numato LR Akcinių bendrovių įstatymas.
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Ne	Nurodytų priemonių įdiegimas pareikalautų neadekvačių sąnaudų lyginant su tikėtina nauda, kita vertus Bendrovė sudaro galimybes tam tikromis technologijomis išreikšti savo nuomonę tiesiogiai nedalyvaujant susirinkimuose.

VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti Bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų Bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.

7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti Bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, Bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam Bendrovės organui, arba Bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	Bendrovė laikosi šių rekomendacijų
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali paimti Bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas Bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito Bendrovės organo sutikimo.	Taip	
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su Bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę Bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam Bendrovės organui, arba Bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	Taip	

7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos. Bendrovės kolegialaus organo narys susilaiko nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniais ar dalykiniais interesais.
---	------	---

VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika

Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.

8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip Bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir Bendrovės interneto tinklalapyje.	Ne	Bendrovė neskelbia atlyginimų, nes to nereikalauja teisės aktai. Tačiau duomenys apie atlygį pagal tam tikras kategorijas skelbiama pusmečio ir metinėje finansinėje atskaitomybėje.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama Bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams Bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Ne	Bendrovė neskelbia atlyginimų, nes to nereikalauja teisės aktai.
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams Bendrovės interesams; 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas; 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius; 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką; 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte; 10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte; 11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika	Ne	Dėl aukščiau nurodytų priežasčių atlyginimų politika, pagal kurią būtų rengiama atlyginimų ataskaita Bendrovėje nėra patvirtinta.

buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios Bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį. 12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas; 13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.		
8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama Bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.	Ne	Bendra informacija apie išmokas ir paskolas Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos nariams yra viešai pateikiama metiniame bei pusmetiniame pranešimuose.
8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu. 8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija: 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus. 8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis: 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos;	Ne	Bendrovė neskelbia atlyginimų, nes to nereikalauja teisės aktai. Tačiau Bendrovės atskirų kategorijų darbuotojų vidutiniai atlyginimai skelbiami pusmečio ir metiniame pranešime.

2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje; 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos; 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais. 8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija: 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais; 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti Bendrovė atitinkamais finansiniais metais. 8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias Bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į Bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.		
8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, Bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad Bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.	Taip	Bendrovėje atlyginimų nustatymo politikoje yra laikomasi principo, kad atlyginimas susideda iš pastoviosios dalies ir kintamos dalies.
8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Taip	Bendrovėje kintamoji atlyginimo dalis yra paskaičiuojama pagal nustatytus darbo veiklos vertinimo rodiklius.
8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.	Taip	Bendrovėje kintamoji atlyginimo dalis yra paskaičiuojama pagal nustatytus darbo veiklos vertinimo rodiklius.
8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti Bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.	Ne	
8.10. Išėtinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.	Ne	

8.11. Išeitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	Taip	Jeigu darbo sutartis nutraukiama dėl blogų rezultatų, išėtinė išmoka yra neišmokama arba atitinkama dalimi yra mažinama.
8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma Bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su Bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Ne	
8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.	Neaktualu	Ši praktika Bendrovėje netaikoma.
8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamas mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Neaktualu	Ši praktika Bendrovėje netaikoma.
8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekinamoji plius kintamoji dalis) vertė.	Neaktualu	Ši praktika Bendrovėje netaikoma.
8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.	Taip	
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.	Ne	
8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Ne	Bendrovė pateikia tokią informaciją, kokios reikalauja LR Vertybinių popierių įstatymo ar/ir kitų teisės aktų reikalavimai.

8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	Neaktualu	Bendrovė netaiko schemų pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais.
8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemos, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems Bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.		
8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba Bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.		
8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas Bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemoje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.		

8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti Bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip Bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar Bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemas išlaidų, kurias patirs Bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta Bendrovės interneto tinklalapyje.		
---	--	--

IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme

Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų Bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka *interesų turėtojai* apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje Bendrovėje.

9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	Taip	Bendrovės valdymo sistema užtikrina, kad nebūtų pažeistos įstatyme numatytos interesų turėtojų teisės. Didžiąją dalį akcininkų sudaro Bendrovės darbuotojai ir pieno gamintojai.
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti Bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo Bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius Bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu Bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas Bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į Bendrovės valdymą Bendrovės nemokumo atvejais ir kt.		
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja Bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.		

X principas: Informacijos atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius Bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir Bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.

10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) Bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) Bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius Bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) Bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, Bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) Bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės Bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) Bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir Bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu. 10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama Bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus. 10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie Bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti Bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, Bendrovės vadovo iš Bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu. 10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie Bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant Bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo Bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.	Taip	Informacija apie Bendrovę, nurodyta šiose rekomendacijose, atskleidžiama metinėse bei tarpinėse ataskaitose, pranešimuose apie Bendrovės esminius įvykius, Bendrovės finansinėse atskaitomybėse. Ši informacija yra skelbiama per vertybinių popierių biržos informacijos atskleidimo sistemą. Po esminių įvykių atskleidimo informacija papildomai skelbiama žiniasklaidoje, komentuojant plačiau.
--	-------------	--

10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi Bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.	Taip	Bendrovė per Vilniaus vertybinių popierių biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikiama lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu, kiek tai įmanoma. Birža gautą informaciją paskelbia savo interneto tinklalapyje ir prekybos sistemoje, tokiu būdu užtikrinant vienalaikį informacijos pateikimą visiems. Be to, informaciją Bendrovė stengiasi skelbti prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos ir vienu metu pateikti visoms rinkoms, kurios prekiauja Bendrovės vertybiniais popieriais. Bendrovė informacijos, galinčios turėti įtakos jos išleistų vertybinių popierių kainai, neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija viešai paskelbiama per biržos informacijos sistemą.
10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintą priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją Bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į Bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.	Taip	Bendrovė interneto tinklalapyje viešai skelbia metines ir tarpines ataskaitas, tuo užtikrindama nebrangų ir nešališką priėjimą prie informacijos. Svetainės adresas: www.zpienas.lt
10.7. Rekomenduojama Bendrovės interneto tinklalapyje skelbti Bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas Bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti Bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei Bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	Taip	Bendrovė interneto tinklalapyje viešai skelbia metines ir tarpines ataskaitas, veiklos rezultatus, audituotas finansines atskaitomybes, pranešimus apie esminius įvykius bei apie akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje lietuvių ir anglų kalbomis.

XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas

Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.

11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl Bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, Bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	Nepriklausoma audito įmonė atlieka Bendrovės metines finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimą.
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų Bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji Bendrovėje nesudaroma - Bendrovės valdyba.	Taip	Visuotinis akcininkų susirinkimas paveda valdybai parinkti audito įmonę.
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš Bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, Bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti Bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji Bendrovėje nesudaroma, – Bendrovės valdyba, svarstydamą, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Neaktuali	Audito įmonė iš Bendrovės nėra gavusi pajamų už ne audito paslaugas.